

**AS ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA
ALTUM**

**Koncerna pārskats par periodu
no 2016.gada 1.janvāra
līdz 2016.gada 31.decembrim
(3. pārskata periods)**

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim

---

SATURS

	Lapa
Koncerna vadības ziņojums	2
Informācijas par vadību	5
Paziņojums par Koncerna vadības atbildību	6
Finanšu pārskati:	
Konsolidētais visaptverošo ienākumu pārskats	7
Konsolidētais finanšu stāvokļa pārskats	8
Konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats	9
Konsolidētais naudas plūsmas pārskats	10
Konsolidētā finanšu pārskata pielikumi	11 - 75
Neatkarīga revidenta ziņojums	76

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Doma laukums 4
Rīga, LV-1050, Latvija
Tālrunis: + 31767774010
Fakss: + 37167820143
Reģistrācijas numurs: 50103744891

**AS “ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM”
KONCERNA VADĪBAS ZIŅOJUMS**

Darbība pārskata periodā

Akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija Altum” (turpmāk tekstā – Koncerns) ir valsts attīstības finanšu institūcija, kas finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos, u.c.) sniedz valsts atbalstu noteiktām mērķa grupām. Koncerns īsteno valsts atbalsta programmas, novēršot tirgus nepilnības un nodrošinot finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas.

Koncerna misija – “Mēs palīdzam Latvijai augt!”

Koncerna vīzija – “Sadarbības partneris un finanšu eksperts tautsaimniecības attīstībā.”

Attīstības finanšu institūcijas loma finanšu tirgū ir:

- papildināt finanšu tirgu;
- labot tirgus nepilnības un tirgus klūdas;
- darboties, atbilstoši valsts deleģējumam, konkrēti definētās jomās un segmentos;
- realizēt programmas sadarbībā ar privātiem tirgus dalībniekiem.

Koncerns darbojas, balstoties uz Attīstības finanšu institūcijas likumu. Koncerna 40% akciju turētājs ir LR Finanšu ministrija, 30% akciju turētājs – LR Ekonomikas ministrija un 30% akciju turētājs – LR Zemkopības ministrija.

2016. gada 12 mēnešos Koncerns ir strādājis ar 2,170 milj. eiro lielu peļņu.

Darbības apjomī

Koncerna uzskaitē 2016.gada 31.decembrī ir atbalsta programmu ietvaros izsniegtos finanšu instrumentu portfelis 430,9 milj. eiro apjomā, ko veido 11 449 projekti, tai skaitā:

- garantiju portfelis 147,2 milj. eiro, kopējais darījumu skaits 4 937;
- aizdevumu portfelis 217,4 milj. eiro, kopējais darījumu skaits 6 327;
- ieguldījumi riska kapitāla fondos kopējā apjomā 58,5 milj. eiro, kopējais fondu finansēto projektu skaits – 185.

Uzņēmējdarbības veicināšana

Pārskata periodā, no 2016.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim, valsts atbalsta programmu ietvaros piešķirts finansējums 131,5 milj. eiro apjomā (pieaugums par 11,4% salīdzinot ar 2015.gadu), kopējais atbalstīto projektu skaits 4 461 (pieaugums par 58,2% salīdzinot ar 2015.gadu). Projektu skaita pieaugumu 2016.gadā būtiski ietekmēja Mājokļu galvojumu programmas ģimenēm ar bērniem lielais pieprasījums. Neietverot atbalstu privātpersonām (Mājokļu galvojumu programma), uzņēmējdarbībai sniegtā atbalsta apjoms 2016.gadā ir 111,6 miljoni eiro, kopumā atbalstīti 1643 uzņēmējdarbības projekti.

Fondu fonda. Koncerns 2016.gada 8.jūnijā parakstīja nolīgumu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru (CFLA) par Fondu fonda īstenošanu, lai ieviestu jaunus finanšu instrumentus Latvijas uzņēmumu atbalstam. Fondu fonda ietvaros atbalsta programmās pieejamais kopējais Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAFF) finansējums plānots 126 milj. eiro apmērā. Papildus tam Fondu fonda programmu īstenošanai tiks piesaistīti privātie līdzekļi, kas šajās programmās jauk palielināt kopējo uzņēmējiem pieejamo finansējumu līdz 376 milj. eiro.

2016.gada jūnijā Fondu fonda ietvaros tika uzsāktas Starta un Mikro aizdevumu programmas, Komercdarbības atbalsta kredītu garantiju programma, kā arī Paralēlo aizdevumu programma. Līdz decembra beigām Fondu fonda programmās tika apstiprināti 134 aizdevumi par kopējo summu 2,86 milj. eiro un izsniegtas 68 garantijas par 13,6 milj. eiro.

Eiropas Stratēģisko investīciju fonda. Sekmējot Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (EFSI) līdzekļu izmantošanu Latvijā un veicinot lielo investīciju projektu (virs 50 milj. eiro) realizāciju, Koncerns sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā, regulāri veic informatīvas aktivitātes un nodrošina lielo projektu konsultēšanu par EFSI līdzekļu saņemšanu. 2016.gada 14.oktobrī Koncerns noslēdza līgumu ar Eiropas Investīciju fondu (EIF) par InnovFin programmas pretgarantiju realizāciju 30 milj. eiro garantiju portfelim. Pretgarantiju sniegtais riska segums jauj Koncernam piešķirt garantijas par zemākām likmēm atbilstošiem projektiem, samazinot šo projektu finansējuma piesaistes

VADĪBAS ZIŅOJUMS (turpinājums)

izmaksas. Līdz 2016.gada 31.decembrim InnovFin programmas ietvaros piešķirtas 2 garantijas 0,8 milj. eiro apjomā. EFSI ietvaros Koncerns ir iesniedzis EIF pieteikumu dalībai arī COSME programmā, lai saņemtu pretgarantijas 15 milj. eiro garantiju portfelīm.

Riska kapitāla ieguldījumi. Pārskata periodā investīciju periodu ir noslēguši 2007-2013 Struktūrfondu plānošanas perioda finansētie izaugsmes riska kapitāla fondi - *Expansion Capital, FlyCap* un *ZGI-3*, kuros kas darbojās kopš 2013.gada.

Iepriekšminētie riska kapitāla fondi tika finansēti 2007.-2013.gada Struktūrfondu plānošanas perioda ietvaros un Altum bija to lielākais investors. Ieguldījumiem uzņēmumos paredzētais Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums ir pilnībā apgūts. Veiktas investīcijas 35,7 miljonu eiro apjomā, investēts 81 uzņēmumā. Nozaru griezumā lielākais investīciju īpatsvars – 44% ir ražošanas projektu attīstībai.

Uzņēmējdarbības uzsākšana. Būtisks Koncerna darbības segments ir uzņēmējdarbības uzsākšanas veicināšana. Pārskata periodā Starta programmas ietvaros biznesa uzsākšanas projektiem piešķirts finansējums aizdevumu veidā 4,3 miljonu eiro apmērā, finansējot 223 jauno uzņēmēju projektus. Lai veicinātu jauno uzņēmēju informētību par valsts atbalsta iespējām, Koncerns 2016.gadā, piaicinot partnerus no valsts un privātā sektora, organizēja informatīvus bezmaksas seminārus Rīgā un reģionu pilsētās.

Atbalsts daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai

2016.gadā Koncerns sāka īstenot Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmu. Programmas ietvaros kopējais publiskais finansējums (ERAF un valsts budžets) plānots 166 milj. eiro. Papildus tiks piesaistīts Koncerna finansējums un aizņēmums.

2016.gada aprīlī Koncerns uzsāka programmas pirmo posmu – interesentu konsultēšanu par nosacījumiem, atbalsta saņemšanas iespējam un dokumentu sagatavošanu. Ņemot vērā programmas uzbūvi un projektu īstenošanas nosacījumus, sadarbībā ar LR Ekonomikas ministriju un citiem partneriem tika veikta plaša interesentu konsultēšana gan publiskos bezmaksas pasākumos Latvijas pilsētās, gan Altum kompetences centrā. Iedzīvotāju konsultēšanai par programmu 2016.gadā:

- kopumā 21 Latvijas pilsētā organizēti 54 semināri ar 2 350 apmeklētājiem;
- Altum kompetences centrā sniegtas 694 konsultācijas.

2016.gada 13.septembrī tika parakstīts sadarbības līgums par dalību programmā un granta saņemšanu ar CFLA, kam sekojoši Koncerns bija tiesīgs sākt slēgt sadarbības līgumus ar komercbankām. 2016.gada 28. septembrī Koncerns sāka pieņemt Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmas grantu, aizdevumu, garantiju pieteikumus.

Atbalsts ģimenēm ar bērniem mājokļa iegādei

Līdz 2016.gada 31.decembrim Mājokļu galvojumu programmas ietvaros ģimenēm ar bērniem izsniegti 4 106 galvojumi 27 milj. eiro apjomā. Pieprasījums pēc galvojumiem pārskata periodā saglabājies augsts, ar pieaugošu tendenci. Aptuveni 75% no galvojumu apjoma piešķirti ģimenēm Rīgā un Pierīgas reģionā. Pilsētu griezumā mājokļu aizdevumu galvojumus aktīvi izmanto arī ģimenes ar bērniem Liepājā, Jelgavā, Ventspilī, Jūrmalā un Daugavpilī. Ģimenēs, kas saņēmušas programmas galvojumus, kopumā ir 6122 bērni.

Latvijas Zemes fonda darbība

Koncerna administrētā Zemes fonda bilancē 2016.gada 31.decembrī ir uzskaitīti 112 īpašumi ar kopējo zemes platību 2038 ha, 4,635 milj. eiro vērtībā.

Zemes fonda darbības aktivitāte 2016. gadā ir pārsniegusi prognozēto gan īpašumu iegādes piedāvājumā, gan fonda īpašumā esošo zemju nomas pieprasījumā. Uz 2016.gada 31.decembri 92% fonda īpašumu bija atrasti nomnieki – lauksaimnieki, kuriem lauksaimniecības zeme nepieciešama saimnieciskās darbības attīstīšanai, tai skaitā zeme iznomāta arī desmit jaunajiem lauksaimniekiem.

Zemes fonds lauksaimniecībā izmantojamo zemi ir nopircis visos Latvijas reģionos:

- Zemgalē – 863 hektārus;
- Vidzemē – 475 hektārus;
- Kurzemē – 238 hektārus;
- Latgalē – 180 hektārus;
- Rīgas reģionā – 282 hektārus.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim

---

VADĪBAS ZIŅOJUMS (turpinājums)

Pārskata periodā uzsākts darbs, lai Zemes fondā ieviestu jaunu atbalsta veidu – reverso nomu, kas lauksaimniekiem dotu iespēju pārdot savu īpašumu Zemes fondam un, nomājot to no fonda, turpināt lietot ražošanai.

Risku vadība

Atbilstošas risku pārvaldības nodrošināšanai, Koncernam ir izveidota Risku vadības sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, kā arī savlaicīgu korektīvo pasākumu ieviešanu risku mazināšanai vai novēršanai. Uzņemoties riskus, Koncerns saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus. Risku pārvaldībai Koncerns pielieto dažādas risku vadības metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadības metodes tiek izvēlētas, nemot vērā konkrēta riska būtiskumu un ietekmi uz Koncerna darbību. Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likumu: "Finanšu institūcija pirms programmas apstiprināšanas Ministru kabinetā novērtē programmas ietekmi, riskus un sagaidāmos zaudējumus, finansiālos rezultātus un programmas īstenošanas izmaksas."

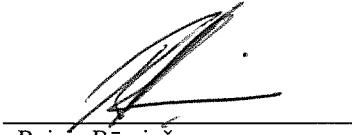
Ministru kabinets apstiprina programmas un nosaka to īstenošanas kārtību, finansējumu, atbalstāmo darbību un izmaksu attiecināmības nosacījumus, tai skaitā finansējumu finanšu institūcijas izdevumu segšanai.

Nākotnes perspektīva

Pamatojoties uz tirgus nepilnību analīzi, sadarbībā ar atbildīgajām ministrijām Koncerns izstrādā un ievieš jaunas valsts atbalsta programmas.

Fondu fonda aktivitāšu ietvaros Koncerns ir uzsācis akcelerācijas fondu pārvaldnieku atlasi. Akcelerācija būs Latvijā līdz šim vēl nebijusi aktivitāte ļoti agrīnas stadijas uzņēmumu atbalstam, un tai paredzēts ERAF finansējums 15 miljonu eiro apmērā. Akcelerācijas un investīciju pakalpojumus saņems aptuveni 120 perspektīvas idejas. 2017. gadā tiks uzsākta arī sēklas, sākuma un izaugsmes fondu finanšu starpnieku atlase.

Koncerna finanšu instrumentu jauno darījumu apjoms 2017.gadā plānots orientējoši 180 milj. eiro, atbalstu sniedzot vairāk nekā 5 500 biznesa projektiem. Finansētie projekti veicinās vairāk nekā 3100 jaunu darbavietu radīšanu. Kopējais Koncerna finanšu instrumentu ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, būs orientējoši 290 milj. eiro apmērā.

Reinis Bērziņš
Valdes priekssēdētājs

2017. gada 24. aprīlī.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim

---

INFORMĀCIJA PAR VADĪBU

Padome

Padome tika izveidota ar LR Finanšu ministrijas rīkojumu Nr.584 2013. gada 19.decembrī.

Vārds, uzvārds	Iegremotības amats	Iecelšanas datums
Līga Kļaviņa	Padomes priekšsēdētāja	19.12.2013. – 18.12.2016. 29.12.2016. /pašlaik
Jānis Šnore	Padomes loceklis	19.12.2013. – 18.12.2016. 29.12.2016. /pašlaik
Kristaps Soms	Padomes loceklis	29.12.2016. / pašlaik
Gatis Sniedziņš	Padomes loceklis	19.12.2013. – 04.10.2016.

Valde tika izveidota ar LR Finanšu ministrijas rīkojumu Nr.584 2013. gada 19.decembrī.

Ar 2015.gada 2.oktobra padomes lēmumu pārvēlēja valdes locekļus – Juri Vaskānu un Jēkabu Krieviņu, un ievēlēja jaunu valdes locekli – Inesi Zīli un jaunu valdes priekšsēdētāju – Reini Bērziņu, kā arī noteica, ka ar 2015. gada 12.oktobri Rolands Paņko pilda valdes locekļa pienākumus.

Vārds, uzvārds	Iegremotības amats	Iecelšanas / izslēgšanas datums
Reinis Bērziņš	Valdes priekšsēdētājs	12.10.2015./ pašlaik
Rolands Paņko	Valdes loceklis	15.04.2014. – 12.10.2015. - Valdes priekšsēdētājs; 12.10.2015.– 14.04.2017. - Valdes loceklis
Jēkabs Krieviņš	Valdes loceklis	12.10.2015./ pašlaik
Juris Vaskāns	Valdes loceklis	12.10.2015./ pašlaik
Inese Zīle	Valdes locekle	12.10.2015./ pašlaik

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim

---

PAZIŅOJUMS PAR KONCERNA VADĪBAS ATBILDĪBU

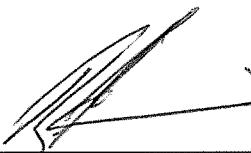
Rīgā

2017. gada 24. aprīlī.

Valde (Vadība) ir atbildīga par konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu, pamatojoties uz sākotnējo grāmatvedības uzskaiti par katru pārskata periodu, kas patiesi atspoguļo Koncerna finansiālo stāvokli uz pārskata perioda beigām, kā arī darbības rezultātiem un naudas plūsmām par šo periodu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajos Starptautiskajos finanšu pārskatu standartos noteiktajiem vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Vadība apstiprina, ka no 7. līdz 75. lapai iekļautie finanšu pārskati par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016.gadu 31.decembrim ir sagatavoti, pamatojoties uz atbilstošām grāmatvedības metodēm, kuru pielietojums ir bijis konsekvents, un vadības lēmumi un pieņēmumi attiecībā uz šo pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi. Vadība apstiprina, ka Koncerna finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standarti, pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu.

Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites nodrošināšanu, Koncerna aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības atklāšanu un novēršanu.

Reinis Bērziņš
Valdes priekssēdētājs

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

KONSOLIDĒTAIS VISAPTVEROŠO IENĀKUMU PĀRSKATS
 (visas summas ir tūkstošos eiro)

	Pielikumi	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015.- 31.12.2015.	Koriģēts
Procentu ieņēmumi	4	12,584	18,610	
Procentu izdevumi	5	(1,707)	(2,342)	
Neto procentu ieņēmumi		10,877	16,268	
Komisijas naudas ieņēmumi	6	446	703	
Komisijas naudas izdevumi	7	(299)	(552)	
Tīrie komisijas ieņēmumi		147	151	
Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu (Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos	8	(203)	983	
Citi ieņēmumi	18	(1,758)	(2,198)	
Pamatdarbības ienākumi pirms pamatdarbības izdevumiem	9	5,528	7,294	
Personāla izmaksas	10	(6,782)	(6,679)	
Administratīvie izdevumi	11	(5,581)	(5,129)	
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	21, 22	(529)	(743)	
Uzkrājumi vērtības samazinājumam, neto	12	471	(5,023)	
Peļņa / (zaudējumi) pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		2,170	4,924	
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	13	-	-	
Pārskata perioda peļņa		2,170	4,924	
<i>Citi visaptverošie ienākumi, kas nākamos periodos pārklasificējami peļņā vai zaudējumos:</i>				
Neto peļņa / (zaudējumi) no pārdošanai pieejamiem ieguldījumiem	35	467	(1,988)	
Kopā pārskata perioda visaptverošie ienākumi / (zaudējumi)		2,637	2,936	

Pielikumi no 1 līdz 75. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
 Valdes priekssēdētājs

Marina Baranovska
 Galvenā grāmatvede

2017. gada 24. aprīlī.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

KONSOLIDĒTAIS KONCERNA FINANŠU STĀVOKĻA PĀRSKATS
 (visas summas ir tūkstošos eiro)

	Pielikumi	31.12.2016.	31.12.2015. Koriģēts	31.12.2014. Koriģēts
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiem un Valsts kasi	16	89,553	46,882	60,245
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	14	64,294	88,002	102,536
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turētie	14	1,531	1,541	4,911
Kredīti	19	201,250	201,518	215,770
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	18	58,296	39,929	24,638
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	24	2,059	1,561	2,714
Ieguldījumu īpašumi	15	17,087	12,247	11,704
Pamatlīdzekļi	22	3,507	4,628	4,822
Nemateriālie aktīvi	21	168	123	153
Atliktā nodokļa aktīvs	13	-	-	253
Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa		-	523	26
Pārējie aktīvi	23	4,014	9,964	6,884
Pārdošanai pieejamie aktīvi	25	1,367	-	-
Kopā aktīvi		443,126	406,918	434,656
Saistības				
Saistības pret kredītiem	26	56,195	67,166	80,208
Atvasinātie līgumi	17	854	345	1,218
Saistības pret vispārējām valdībām	27	46,914	39,561	42,680
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	31	1,975	1,664	1,500
Uzkrājumi	29	16,864	17,327	14,760
Atbalsta programmu finansējums	28	96,822	56,288	84,956
Valsts atbalsts	28	6,849	16,166	9,477
Pārējās saistības	30	6,559	8,791	4,737
Kopā saistības		233,032	207,308	239,536
Kapitāls un rezerves				
Akciju kapitāls	32	204,862	204,862	204,862
Rezerves	20	(8,235)	(16,082)	(17,636)
Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	35	9,092	8,625	10,613
Uzkrātā peļņa		4,375	2,205	(2,719)
Kopā kapitāls un rezerves		210,094	199,610	195,120
Kopā saistības, kapitāls un rezerves		443,126	406,918	434,656

Pielikumi no 11 līdz 75. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs,

Marina Baranoyska
 Galyenā grāmatvede

2017. gada 24. aprīlī.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

KONSOLIDĒTAIS KAPITĀLA UN REZERVU IZMAIŅU PĀRSKATS
 (visas summas ir tūkstošos eiro)

	Akciju kapitāls	Rezerves (Koriģēts)	Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	Pārskata perioda peļņa	Kopā kapitāls
2014. gada 31.decembrī.	204,862	(17,636)	10,613	(2,719)	195,120
Citi visaptverošie (zaudējumi)	-	-	(1,988)	-	(1,988)
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	4,924	4,924
Kopā visaptveroši ienākumi / (zaudējumi) pārskata periodā	-		(1,988)	4,924	2,936
Rezerves kapitāla palielināšana izmaiņas (skat. 20.pielikumu)	-	(81)	-	-	(81)
Rezerves kapitāla palielināšana (skat. 20.pielikumu)	-	1,635	-	-	1,635
2015. gada 31. decembrī.	204,862	(16,082)	8,625	2,205	199,610
Citi visaptverošie ienākumi	-	-	467	-	467
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	2,170	2,170
Kopējie visaptverošie ienākumi pārskata periodā	-	-	467	2,170	2,637
Rezerves kapitāla palielināšana izmaiņas (skat. 20.pielikumu)	-	458	-	-	458
Rezerves kapitāla palielināšana (skat. 20.pielikumu)	-	5,560	-	-	5,560
2015. gada peļņas sadale	-	1,829	-	-	1,829
2016. gada 31. decembrī.	204,862	(8,235)	9,092	4,375	210,094

Pielikumi no 11. līdz 75. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

*AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.*

KONSOLIDĒTAIS KONCERNA NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS
(visas summas ir tūkstošos eiro)

	Pielikumi	01.01.2016.- 31.12.2016.	01.01.2015.- 31.12.2015.	Koriģēts
Peļņa / (zaudējumi) pirms nodokļiem		2,170	4,924	
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	20, 21	529	564	
Procentu ieņēmumi	4	(12,584)	(18,610)	
Saņemtie procenti		10,713	13,088	
Procentu izdevumi	5	1,707	2,342	
Samaksātie procenti		(720)	(2,425)	
Uzkrājumu vērtības samazinājumam pieaugums (samazinājums) / pieaugums	12	(471)	5,023	
Uzkrājumu ieguldījumiem riska kapitāla fondos pārvērtēšana		1,758	2,198	
Nākamo periodu ieņēmumu un uzkrāto izdevumu pieaugums		311	164	
Nākamo periodu izdevumu un uzkrāto ieņēmumu (samazinājums) / pieaugums		(497)	1,153	
Pārējo aktīvu samazinājums / (pieaugums)		7,736	(5,075)	
Pārējo saistību pieaugums / (samazinājums)		20,386	(29,892)	
Naudas un tās ekvivalentu (samazinājums) / palielinājums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās		31,038	(26,546)	
Prasību pret kredītiestādēm (palielinājums) / samazinājums		(1,832)	7,064	
Kredītu (pieaugums) / samazinājums		(2,042)	13,633	
Saistību pret kredītiestādēm pieaugums / (samazinājums)		7,354	(3,119)	
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		-	-	
Pamatdarbības neto naudas plūsma		34,518	(8,966)	
Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā				
Ieguldījumu vērtspapīru pārdošana, neto		25,521	19, 851	
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde		(777)	(340)	
Ieguldījumu īpašumu iegāde		(3,615)	(991)	
Ieguldījumi riska kapitāla fondos, neto		(20,370)	(17,488)	
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		759	1,032	
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā				
Akciju kapitāla palielinājums		5,560	1,635	
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		5,560	1,635	
Naudas un tās ekvivalentu palielinājums		40, 837	(6,299)	
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		43,716	50,015	
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	34	84,553	43,716	

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU APSTIPRINĀŠANA

Šos finanšu pārskatus Koncerna vadība apstiprinājusi 2017. gada 24. aprīlī. Latvijas Republikas Komercclikums, kā arī Attīstības finanšu institūcijas likums nosaka, ka akcionāru sapulcei ir tiesības pieņemt lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu.

1 VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

(1) Informācija par Koncernu

Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk - Koncerns) ir izveidota 2013. gada 27. decembrī ar Ministru kabineta lēmumu.

Koncerna mērķis ir, apvienojot VAS „Lauku attīstības fonds” (turpmāk – LAF), vienotais reģistrācijas Nr. 40003227583, SIA „Latvijas Garantiju aģentūra” (turpmāk – LGA), vienotais reģistrācijas numurs 40003375584, un VAS “Latvijas Attīstības finanšu institūcija ALTUM” (turpmāk – ALTUM), vienotais reģistrācijas Nr. 40003132437, vienā atbalsta sniedzēja institūcijā, klūt par vienotu attīstības finanšu institūciju, kas ar valsts atbalsta finanšu instrumentu palīdzību efektīvi un profesionāli sniedz atbalstu noteiktām mērķa grupām finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos u.tml.), konkrētu programmu ietvaros papildinot to arī ar nefinanšu atbalstu (konsultācijas, mācības, mentorings u.tml.), kā arī realizē citas valsts deleģētas funkcijas.

Vienotas „Attīstības finanšu institūcijas Altum” izveidošana norisinājās divos posmos. Pirmais posms ietvēra ALTUM, LGA un LAF kapitāldaļu nodošanu Sabiedrībai, izveidojot attīstības finanšu institūciju koncernu (turpmāk - Koncerns). Šis posms ir veiksmīgi pabeigts 2014. gada 11. septembrī, kad ALTUM, LGA un LAF visas akcijas ieguldīja Sabiedrības pamatkapitālā kā mantisko ieguldījumu.

Otrajā posmā notika Koncerna, ALTUM, LGA un LAF reorganizācija, izveidojot vienotu attīstības finanšu institūciju. 2014.gada 28.oktobrī ALTUM, LGA un LAF ir parakstījuši reorganizācijas līgumu, kas paredzēja šo uzņēmumu pievienošanu AS “Attīstības finanšu institūcija”.

Šis posms veiksmīgi noslēdzies 2015.gada 15. aprīlī ar reģistrāciju Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā. Savukārt ALTUM, LGA, LAF un Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē tika apvienota 2015. gada 1.aprīlī. Jaunizveidotā vienotā attīstības finanšu institūcija īstenos ALTUM, LGA un LAF esošos valsts atbalsta programmas un finanšu instrumentus, un sadarbībā ar politikas veidotājiem izstrādās jaunas programmas un finanšu instrumentus.

Sabiedrībai ar 2015.gada 15.aprīli ir mainīts nosaukums no akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija” uz akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija Altum”.

Koncerna izveide un attīstības finanšu institūciju ALTUM, LGA un LAF reorganizācija neietekmēja esošo atbalsta programmu nepārtrauktību.

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS

(1) Vispārējie uzrādišanas pamatprincipi

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), nemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principus. Finanšu pārskatu sastādīšanā, nemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principu, vadība ir apsvērusi Koncerna finanšu stāvokli, finanšu resursu pieejamību un veikusi ārējo faktoru ietekmes uz Koncerna nākotnes darbību analīzi.

Finanšu pārskati ir sastādīti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, papildus pielietojot pārvērtēšanu pēc patiesās vērtības pārdošanai pieejamajiem finanšu aktīviem, tirgojamiem vērtspapīriem, atvasinātajiem finanšu instrumentiem un ieguldījumu īpašumiem.

Finanšu pārskatu sagatavošana saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem ietver aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē aktīvu un saistību vērtību un ārpusbilances aktīvus un saistības finanšu pārskatu sastādīšanas datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ienākumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses ir balstītas uz vadībā pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS

Vispārējie uzrādišanas pamatprincipi

Finanšu pārskati ir sastādīti tūkstošos eiro, ja vien nav norādīts citādi. Koncerna funkcionālā un uzskaites valūta ir eiro.

(2) Konsolidācija un ieguldījumi meitas uzņēmumos

Konsolidācija

Meitas uzņēmumi, kuros Koncernam tieši vai netieši ir tiesības pārvaldīt finanšu un darbības politiku, un kuru darbības apjomi ir būtiski, šajā pārskatā ir konsolidēti, apvienojot attiecīgus aktīvu, saistību, ienākumu un izdevumu posteņus.

Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā ir izslēgti Koncernā ietilpstoto un konsolidēto uzņēmumu savstarpējie bilances atlikumi un peļjas un zaudējumu aprēķinā atspoguļotie darījumi, tajā skaitā procentu ienākumi un izdevumi, kā arī savstarpējo darījumu nerealizētā peļja un zaudējumi.

Koncernam ir tiesības uz dažādiem ieņēmumiem no tās iesaistīšanās ieguldījumu saņēmēja darbībā un Koncerns var ietekmēt šādus ieņēmumus, izmantojot savu kontroli pār ieguldījumu saņēmēju.

Koncerns kontrolē meitas uzņēmumu, ja ieguldījās:

- kontrolē ieguldījumu saņēmēju;
- tiek pakļauts riskam vai tam ir tiesības uz dažādiem ieņēmumiem no tā iesaistīšanās ieguldījumu saņēmēja darbībā;
- spēj izmantot kontroli pār ieguldījumu saņēmēju, lai ietekmētu saņemamo ieņēmumu summu.

Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos

Asociētie uzņēmumi ir visi tie uzņēmumi, kuros Koncernam ir būtiska ietekme, bet nav kontrole. ieguldījumi asociētos uzņēmumos tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes.

(3) Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Pārskata periodā darījumi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Monetārie aktīvi un pasīvi, kā arī ārpusbilances prasības un saistības ārvalstu valūtās tiek pārvērtētas eiro pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa pārskata perioda beigās. Ar ārvalstu valūtu kursu izmaiņām saistītie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti pārskata perioda peļjas un zaudējumu aprēķinā.

Pielietotie ārvalstu valūtu kursi nozīmīgākajām valūtām pārskata periodu beigās bija šādi:

2016. gada 31. decembrī

1 USD = EUR 1.05410

1 GBP = EUR 0.85618

1 CHF = EUR 1.07390

1 NOK = EUR 9.08630

2015. gada 31. decembrī

1 USD = EUR 1.08870

1 GBP = EUR 0.73395

1 CHF = EUR 1.08350

1 NOK = EUR 9.60300

(4) Ieņēmumu un izdevumu atziņa

Koncerna ienākumu un izdevumu uzskaite balstās uz uzkrājumu veidošanas principiem, t.i.:

- ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti visaptverošo ienākumu pārskatā neatkarīgi no to saņemšanas vai maksāšanas datuma;
- ienākumi peļjas vai zaudējumu aprēķinā tiek uzrādīti tad, kad tie ir iegūti vai nepastāv nekādas šaubas par to saņemšanu noteiktajā laikā, savukārt izdevumi tiek uzrādīti jau tad, kad ir iestājušies notikumi, kuri skaidri norāda uz izdevumu iestāšanos.

Ienākumi un izdevumi ārvalstu valūtā tiek aprēķināti un atspoguļoti eiro pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtas kursa attiecīgajā dienā.

Ar ārvalstu valūtas kursa izmaiņām saistītie ienākumi un izdevumi tiek iekļauti pārskata perioda peļjas vai zaudējumu aprēķinā.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(4) Ieņēmumu un izdevumu atzīšana (turpinājums)

Visi nozīmīgie procentu ienākumi un izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, pamatojoties uz uzkrājumu veidošanas principu, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Efektīvā procentu likmes metode ir finanšu aktīva vai finanšu saistības amortizētās iegādes vērtības aprēķina metode, kas balstīta uz procentu ieņēmumu un izdevumu atzīšanu attiecīgajā periodā. Efektīvā procentu likme paredz, ka nākotnē paredzētie maksājumi vai saņemamā nauda tiek precīzi diskontēti finanšu instrumenta sagaidāmajā dzīves laikā vai, kur nepieciešams, īsākā laika periodā līdz finanšu aktīva vai finanšu saistības neto bilances vērtībai. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, Koncerns aplēš naudas plūsmas, balstoties uz finanšu instrumenta līgumā paredzētajiem nosacījumiem (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā nākotnes zaudējumus. Aprēķins ietver visus maksājumus, kas veikti vai saņemti starp līgumslēdzēju pusēm, un ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, tajā skaitā darījuma veikšanas izmaksas un citas prēmijas vai diskontus.

Uzkrātie procenti par kredītiem tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus papildus principus:

- procentu uzkrāšanai tiek izmantotas dažadas dienu uzskaites metodes, kas ir atrunātas līgumos ar klientiem (30/360 vai faktiskās dienas/360).

Attiecībā uz līgumsodiem (nokavējuma procentiem) tiek izmantoti šādi principi:

- līgumsodi tiek aprēķināti par katru dienu;
- atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā tikai pēc klienta iemaksas;
- tiek piemērotas *grace days* – t.i., ja klients 3 dienu laikā pēc grafika datuma pilnā apmērā samaksā visu summu, līgumsodi netiek aprēķināti.

Ar kredītu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ienākumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus principus:

- aizdevumu noformēšanas un izsniegšanas komisijas (ieskaitot pieteikumu izskatīšanas maksu) kopā ar saistītajām tiešajām izmaksām – visa aizdevuma termiņa laikā;
- pārējās komisijas (aizdevumu konta apkalpošana, nosacījumu maiņa, rezervēšanas maksa, u.c.) – atzītas pēc uzkrājumu principa.

Ar finanšu garantiju un galvojumu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ienākumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus principus:

- komisijas par izsniegtajām finanšu garantijām – atbilstoši 2.pielikuma 21. piezīmē aprakstītajiem principiem;
- pārējās komisijas – atzītas pēc uzkrājumu principa.

Aizdevumu procenti un ar finanšu garantiju izsniegšanu saistītie komisijas naudas ienākumi neietver kredītriska piecenojumu, ja to sedz atbalsta programmu piešķirtais finansējums. Skat. 28. pielikumu.

Pārējie komisijas naudas ienākumi un izdevumi, kas neattiecas uz finanšu garantijām, tiek atzīti peļņas/zaudējumu aprēķinā attiecīgajā darījuma veikšanas brīdī.

Ienākumi un izdevumi ārvalstu valūtā tiek aprēķināti un atspoguļoti eiro pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtas kursa attiecīgajā dienā.

Ar ārvalstu valūtas kursa izmaiņām saistītie ienākumi un izdevumi tiek iekļauti pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana

(i) Atzīšanas datums

Tirdzniecības nolūkā turētu vērtspapīru un investīciju vērtspapīru pirkšana un pārdošana, kuru piegāde notiek laika periodā saskaņā ar noteikumiem vai tirgus tradīcijām ("regulārā" pirkšana un pārdošana), tiek atzīti norēķinu datumā, kas ir datums, kad aktīvs tiek piegādāts vai nodots Koncernam. Jebkuras patiesās vērtības izmaiņas laika posmā starp iegādes datumu un norēķinu datumu tiek atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā vai visaptverošo ienākumu pārskatā.

(ii) Finanšu instrumentu sākotnējā novērtēšana

Tirdzniecības nolūkā turēti vērtspapīri, atvasinātie instrumenti un citi finanšu instrumenti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinu, sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā. Visi citi finanšu instrumenti

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas. Patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī apliecinā darījuma cena. Ienākumi vai zaudējumi no sākotnējās atzīšanas tiek atzīti, ja ir atšķirība starp patieso vērtību un darījuma cenu, ko var apliecināt ar citiem darījumiem ar tādiem pašiem finanšu instrumentiem.

(iii) Tirgojamie un ieguldījumu vērtspapīri

Tirgojamos un ieguldījumu vērtspapīrus veido šādu kategoriju vērtspapīri:

- *Tirgojamie vērtspapīri* sastāv no parāda vērtspapīriem un biržās kotētām akcijām, kurus Koncerns tur tirdzniecības nolūkā, ar mērķi gūt peļņu no ūstermiņa cenu svārstībām. Tie tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, visa pārvērtēšanas un tirdzniecības peļņa vai zaudējumi tiek atzīti, ja ir atšķirība starp patieso vērtību un darījuma cenu, ko var apliecināt ar citiem darījumiem ar tādiem pašiem finanšu instrumentiem.
„Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu”.
- *Pārdošanai pieejamie ieguldījumu vērtspapīri* ir valsts parādzīmes un citi parāda vērtspapīri, kurus Koncerns tur nenoteiktu laiku un kas var tikt pārdoti likviditātes vajadzībām vai arī mainoties procentu likmēm un valūtas kursiem. Tie tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, visa pārvērtēšanas peļņa vai zaudējumi tiek atzīti visaptverošo ienākumu pārskatā, izņemot aktīvu vērtības samazināšanās zaudējumus, kas tiek atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā. Kumulatīvās izmaiņas, kas atzītas kā citi ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas un zaudējumu aprēķinā, atspoguļotas kapitālā un rezervēs kā pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve. Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Koncerns pārbauda savus parāda vērtspapīrus, kas klasificēti kā pārdošanai pieejamie ieguldījumi, lai izvērtētu iespējamo to vērtības samazinājumu. Šajā gadījumā nepieciešams vērtēt līdzīgi kā veicot kredītu individuālu izvērtējumu. Tāpat Koncerns fiksē vērtības samazinājumu pārdošanai pieejamiem kapitāla ieguldījumiem, ja ir bijuši būtiski vai ilgstoši patiesās vērtības kritumi zem to izmaksām. Nepieciešams novērtēt, lai varētu noteikt, kas ir ‘būtisks’ vai ‘ilgstošs’. Lai pieņemtu šo lēmumu, Koncerns, cita starpā, izvērtē vēsturiskās vērtspapīru cenu svārstības un to ilgstošumu, kā arī līmeni, pie kura ieguldījuma patiesā vērtība ir zem tā izmaksas.
- *Līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri* ir parāda vērtspapīri ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētu termiņu, kurus Koncerns ir izlēmis un spēj turēt līdz to termiņa beigām. Tie tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā, uzskaites vērtībai par pamatu nemot vērtspapīru iegādes vērtību, kura koriģēta ar vērtspapīra diskontu vai prēmiju, kas tiek amortizēta līdz vērtspapīru dzēšanas termiņam, izmantojot efektīvo procentu likmi. Ja Koncerns pārdotu vai pārklasificētu vairāk nekā nenozīmīgu daļu no līdz termiņa beigām turētiem ieguldījumiem, visa kategorija tiktu pārklasificēta par pārdošanai pieejamiem ieguldījumiem. Turklāt Koncerns nevarētu turpmāko divu gadu laikā klasificēt jebkuru finanšu aktīvu kā turētu līdz termiņa beigām.

(iv) Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Koncernam ir būtiska ietekme riska kapitāla fondos. Koncerna ieguldījumi riska kapitāla fondos tiek pielīdzināti asociētajiem uzņēmumiem. Asociētais uzņēmums ir tāds uzņēmums, kurā Koncernam ir būtiska ietekme. Būtiska ietekme tiek definēta kā pilnvaras piedalīties ieguldījumu saņēmēja finanšu un darbības politiku lēmumos, kas nedod tiesības kontrolēt šīs politikas. Apsvērumi, pēc kuriem nosaka ietekmes būtiskumu, ir līdzīgi tiem, pēc kuriem nosaka vai tiek īstenota kontrole pār filialēm. Koncerna ieguldījumi asociētajā uzņēmumā tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes. Saskaņā ar pašu kapitāla metodi ieguldījums asociētajā uzņēmumā tiek sākotnēji atzīts iegādes vērtībā. Ieguldījuma uzskaites vērtība tiek koriģēta, lai atzītu izmaiņas Koncerna neto aktīvu daļā asociētajā uzņēmumā kopš iegādes datuma. Reputācijas risks, kas saistīts ar asociēto uzņēmumu, tiek iekļauts ieguldījuma uzskaites vērtībā un netiek atsevišķi pārbaudīts vai tā vērtība ir samazinājusies. Peļņas vai zaudējumu aprēķins atspoguļo Koncerna daļu asociētā uzņēmuma darbības rezultātos. Izmaiņas ieguldījumu saņēmēju citos apvienotajos ienākumos tiek atspoguļotas kā daļa no Koncerna citiem apvienotajiem ienākumiem.

Turklāt, ja izmaiņas ir tikušas atzītas asociētā uzņēmuma kapitālā tieši, Koncerns, ja nepieciešams, atzīst savu izmaiņu daļu kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatā. Nerealizētie ieņēmumi un zaudējumi no darījumiem starp Koncernu un asociēto uzņēmumu tiek izslēgti atbilstoši līdzdalības daļai asociētajā uzņēmumā. Asociētā uzņēmuma finanšu pārskati tiek sagatavoti par to pašu atskaites periodu kā Koncernam. Ja nepieciešams, tiek veiktas korekcijas, lai saskaņotu asociētā uzņēmuma grāmatvedības politiku ar Koncerna grāmatvedības politiku.

Pēc pašu kapitāla metodes piemērošanas Koncerns izlej, vai ir nepieciešams atzīt ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vērtības samazinājumu. Atskaites datumos Koncerns konstatē vai pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vērtība ir samazinājusies.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(iv) Ieguldījumi riska kapitāla fondos (turpinājums)

Koncerns pārliecinās, ka riska kapitāla fondam ir sagatavots ieguldījuma biznesa plāns vai cita pamatojoša un pietiekama informācija par to, ka atgūstamā summa nav zemāka par uzskaites vērtību. Pamatojoties uz pieejamo informāciju, Koncerns izvērtē, vai uzņēmuma darbība norit saskaņā ar iepriekš plānoto (piemēram, ja sākotnēji plānotajās naudas plūsmās tika plānoti zaudējumi pirmajos gados, jāpārliecinās, ka faktiskie zaudējumi nav būtiski lielāki un darbības rezultāti saskan ar izvirzītajiem mērķiem). Ja faktiskajā darbībā tiek konstatētas būtiski negatīvas atšķirības no plānotā, Koncernam jāizvērtē, vai riska kapitāla fondam ir pietiekama un pamatota informācija, kas apstiprina, ka ieguldījuma vērtība nesamazinās. Koncerns izvērtē vai novirzes novedīs, piemēram, pie ieguldījumu saņēmēja nespējas sasniegt plānotos rezultātus. Faktisko naudas plūsmu atbilstība plānotajām ir pietiekams pamatojums, ka ieguldījumam nav vērtības samazināšanās. Aplēsēs izmantotās faktiskās naudas plūsmas novērtē, salīdzinot tās ar pieejamajiem finanšu pārskatiem. Ja ieguldījuma riska kapitāla fondos atgūstamo vērtību nosaka, balstoties uz diskontētās naudas plūsmas aprēķinu, tiek pārbaudīts aprēķins un pamatojošie dati.

Ja vērtības samazināšanās pārbaudi veic trešā puse, Koncerns pārliecinās, ka vērtējums nav vecāks par gadu.

Ja tiek pielietota cita metode, Koncerns pārliecinās par fonda pārvaldnieka sniegtu metodes izvēles pamatojumu un izmantotajiem datiem un rādītājiem.

Ja ir pierādījumi par vērtības samazināšanos, Koncerns aprēķina vērtības samazināšanos kā starpību starp asociētā uzņēmuma atgūstamo vērtību un tā uzskaites vērtību, un pēc tam atzīst zaudējumus peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Riska kapitāla fondu pārvaldīšanas maksas, kas attiecināmas uz atskaites periodu (iepriekšējiem periodiem), tiek uzskatītas par saņemtu pakalpojumu un iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Saskaņā ar Līguma Nr. Līg.- 2015/15 "Par Ieguldījumu fonda īstenošanu", kas noslēgts ar Ekonomikas ministriju 2015. gada 23.decembrī, jauno redakciju, Ekonomikas ministrija no sava finansējuma Koncernam kompensē:

- finanšu starpnieku pārvaldīšanas maksas par finansēšanas vadības instrumentu ieviešanu;
- finansēšanas vadības instrumentu ieguldījumu vērtības samazinājumus vērtēšanas vai pārvērtēšanas rezultātā.

Šis risku seguma mehānisms attiecās tikai uz otrās un trešās paaudzes riska kapitāla fondiem, piemēram, BaltCap LatviaVentureCapitalFund,KS, AIF Imprimatur Capital Technology Venture Fund KS, AIF Imprimatur Capital Seed Fund KS, ZGI-3 KS, FlyCap Investment Fund I AIF KS, EXPANSION CAPITAL FUND AIF KS (18. pielikums).

(v) Aizdevumu un debitoru parādu uzskaitē

Šīs sadaļas izpratnē aizdevumi (kredīti) ir:

- tiešās kreditēšanas produkti, t.i., Koncerns izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir līdzekļu gala saņēmējs;
- netiešās kreditēšanas produkti bez riska uzņemšanās, t.i., Koncerns izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Koncerns atzīst tikai tādus kredīta vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies starpnieka maksātspējas problēmu gadījumā;
- netiešās kreditēšanas produkti ar riska uzņemšanos, t.i., Koncerns izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Koncerns atzīst gan tādus kredīta vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies starpnieka maksātspējas problēmu gadījumā, gan arī tādus, kas radušies gala saņēmēja maksātspējas problēmu gadījumā atbilstoši riska daļas proporcijai.

Izsniegtie kredīti tiek uzskaitīti kā aizdevumi un debitoru parādi. Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kam ir fiksēti vai nosakāmi maksājumi un kas netiek kotēti aktīvā tirgū. Aizdevumi un prasības sākotnēji tiek atzīti pēc patiesās vērtības un pēc tam tiek uzskaitīti to amortizētajā vērtībā.

Aizdevumi un debitoru parādi tiek uzskaitīti un atzīti Koncerna finanšu pārskatos, pamatojoties uz naudas izsniegšanas brīdi. Apstiprinātie, bet vēl neizsniegtie kredīti tiek uzskaitīti kā ārpusbilances saistības.

Vadība jem vērā riskus visiem aizdevumiem, lai noteiktu uzkrājumus kredītu kvalitātes samazināšanai un iespējamus zaudējumus. Uzkrājumi individuālajiem kredītiem to vērtības samazinājumam tiek veidoti, ja ir radusies pārliecināba, ka netiks atmaksāta daļa vai viss aizdevums, kuru būtu jāatlaksā saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem. Uzkrājumu

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(v) Aizdevumu un debitoru parādu uzskaitē (turpinājums)

apjoms ir starpība starp kredīta uzskaites vērtību un atgūstamo vērtību, kas ir noteikta kā sagaidāmās naudas plūsmas tagadnes vērtība, ieskaitot atgūstamos līdzekļus no garantijām un citiem kredīta nodrošinājumiem. Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam tiek atzīti, izmantojot uzkrājumu kontu.

Papildus uzkrājumiem individuālajiem kredītiem ir izveidoti uzkrājumi viendabīgu aizdevumu grupām. Viendabīgu aizdevumu grupā tiek iekļauti aizdevumi ar līdzīgu kredītrisku, aizdevumu apmēru, kvalitāti un termiņu. Veidojot uzkrājumus viendabīgu aizdevumu grupām, tiek ņemta vērā Koncerna iepriekšējo darbības periodu pieredze ar šī veida aizdevumiem, t.sk., vēsturisko maksājumu savlaicīgums un zaudējumu apjoms, kā arī konkrētas nozares ekonomiskā situācija.

Ja turpmākajos periodos kredīta uzkrājumu vērtības samazinājumam apmērs samazinās un šādu samazinājumu var objektīvi attiecināt uz notikumu, kas noticis pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, aizņēmēja kredītreitinga uzlabošanās), iepriekš atzītais vērtības samazinājums tiek apvērts, koriģējot uzkrājumu kontu, un atzīts peļnas un zaudējumu aprēķinā kā samazinājums uzkrājumiem kredītu vērtības samazinājumam.

Uzkrājumu kredītu vērtības samazinājumam un iespējamiem zaudējumiem metodes un pieņēmumi tiek regulāri pārskatīti, lai novērstu jebkuras atšķirības starp izveidoto uzkrājumu vērtības samazinājumam un faktisko zaudējumu apjomu.

Ja aizdevums vai debitora parāds nav atgūstams, tas tiek norakstīts no iepriekš izveidotajiem uzkrājumiem aizdevuma vai debitora parāda vērtības samazinājumam, turpmāka šī aizdevuma vai debitora parāda atgūšana tiek atspoguļota kā ienākumi peļnas/zaudējumu aprēķinā.

(vi) Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi

Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi tiek atzītas, kad Koncerns pārskaita naudu darījumā iesaistītajai kredītiestādei bez nodoma pārdot no darījuma izrietošo nekotēto neatvasināto prasību, ko paredzēts atgūt fiksētos vai noteiktos datumos. Prasības pret kredītiestādēm tiek uzskaitītas amortizētajā iegādes vērtībā.

(vii) Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti, tajā skaitā valūtas mijmaiņas līgumi, sākotnēji bilance tiek atzīti to patiesajā vērtībā un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētas naudas plūsmas modeļiem. Visi atvasinātie līgumi tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek iekļautas peļnas un zaudējumu aprēķinā. Koncerns neizmanto riska ierobežošanas uzskaiti.

(viii) Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, ietver saistības pret Valsts kasi un kredītiestādēm. Tās tiek sākotnēji atzītas iegādes vērtībā, kas ir to izsniegšanas ieņēmumi (saņemtās atlīdzības patiesā vērtība), atskaitot darījuma izmaksas. Vēlākos periodos finanšu saistības tiek atzītas amortizētajā iegādes vērtībā un starpība starp neto ieņēmumiem un dzēšanas vērtību tiek atzīta peļņa vai zaudējumos visā aizņemšanās periodā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi un atskaitot vērtības samazināšanos. Gadījumos, kad aizņēmumi tiek atmaksāti pirms termiņa, jebkura starpība starp atmaksāto summu un uzskaites summu nekavējoties tiek atzīta peļnas vai zaudējumu aprēķinā.

(6) Finanšu aktīvu un saistību izslēgšana

Koncerns izslēdz finanšu aktīvus no finanšu stāvokļa pārskata, kad (a) aktīvi ir dzēsti vai beidzas tiesības saņemt naudu no finanšu aktīva vai (b) Koncerns nodod tiesības uz naudas plūsmām no finanšu aktīviem vai noslēdz attiecīgu vienošanos (i) nododot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, vai (ii) ne nododot, ne saglabājot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, ne arī saglabājot kontroli. Koncerns saglabā kontroli, ja darījuma otrai pusei nav praktiskas iespējas pilnībā pārdot aktīvu nesaistītai trešajai pusei bez nepieciešamības uzlikt pārdošanas darījumam papildus ierobežojumus.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(7) Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība

Patiessā vērtība ir cena, par kādu aktīvu var pārdot vai samaksāt par pasīva nodošanu organizētā darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Finanšu aktīvu un saistību, ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot aktīvā tirgū kotētas tirgus cenas.

Ja finanšu aktīva vai saistības tirgus nav aktīvs (kā arī biržā nekotētām akcijām), Koncerns nosaka patieso vērtību, izmantojot vērtēšanas modeļus, tajā skaitā diskontētās naudas plūsmas analīzi, iespēju līgumu cenošanas modeļus un nesen veiktais salīdzināmus darījumus. Ja pēc Koncerna vadības domām, finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība būtiski atšķiras no to bilancē uzrādītās vērtības, tad šo aktīvu un pasīvu patiesā vērtība tiek atsevišķi atspoguļota finanšu pārskata pielikumos.

Koncerns novērtē finanšu instrumentus, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus, un nefinanšu aktīvus, piemēram, ieguldījumu īpašumus patiesajā vērtībā katrā bilances datumā. Informācija par finanšu instrumentiem un nefinanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā vai kuru patiesā vērtība ir norādīta, apkopota turpmāk tekstā norādītajos pielikumos:

- Informācija par vērtēšanas metodēm, būtiskākajiem aprēķiniem 2. pielikuma 5., 12., 18., 22., 23. piezīme un pieņēmumiem
- Kvantitatīva informācija par patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju 38. pielikums
- Ieguldījumu īpašumi 2. pielikuma 13. piezīme
- Finanšu instrumenti (t.sk. tie, kas tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā) 2. pielikuma 5., 9., 21. piezīme

(8) Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitsi un finanšu stāvokļa pārskatā uzrādīti neto vērtībā gadījumos, ja pastāv juridiskas tiesības veikt šo posteņu ieskaitu un ir paredzēts dzēst šos posteņus to neto vērtībā vai arī vienlaikus realizēt aktīvus un nokārtot saistības.

(9) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Koncerns vispirms izvērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi amortizētajās izmaksās uzskaitīto finanšu aktīvu (piemēram, prasības pret kredītiestādēm, kredīti un līdz termiņa beigām turētie ieguldījumu vērtspapīri) vērtības samazinājumam, kā arī izvērtē, vai katrs atsevišķs finanšu aktīvs ir uzskatāms par nozīmīgu. Par finanšu aktīviem, kuriem pastāv objektīvi pierādījumi vērtības samazinājumam (*impaired*), tiek uzskatīti tādi finanšu aktīvi, kuriem ir konstatēti zaudējumu notikumi un kuri, visticamāk, netiks pilnībā atgūti. Par tādiem tiek uzskatīti kavētie finanšu aktīvi, tas ir, kuru kārtējie pamatsummas vai procentu maksājumi tiek kavēti, kā arī finanšu aktīvi, kuriem nav izpildīti citi būtiski līguma nosacījumi. Par finanšu aktīviem ar vērtības samazināšanās pazīmēm netiek uzskatīti tādi finanšu aktīvi, kuru nodrošinājums ir pietiekams un kuru realizācijas gadījumā finanšu aktīvs tiks pilnībā atgūts.

Finanšu aktīvi ar vērtības samazināšanās pazīmēm, kuri katrs tiek uzskatīts par nozīmīgu, tiek izvērtēti individuāli un tie netiek iekļauti viendabīgās finanšu aktīvu grupās to vērtības samazinājuma izvērtēšanas mērķiem. Ja Koncerns uzskata, ka nepastāv objektīvi pierādījumi atsevišķi izvērtēta finanšu aktīva vērtības samazinājumam, tas tiek iekļauts kredītu grupā ar līdzīgiem kredītriskiem un izvērtēts kopā ar visu attiecīgo kredītu grupu. Lai veiktu kredītu vērtības samazinājuma izvērtēšanu kredītu grupai, kredīti tiek grupēti, pamatojoties uz līdzīgiem kredītriska faktoriem.

Kumulatīvie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek aprēķināti kā starpība starp aktīva uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmu (izņemot nākotnes kredītu zaudējumus, kas vēl nav radušies) tagadnes vērtību, kas diskontēta, piemērojot finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi. Kumulatīvie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek samazināti, izmantojot uzkrājumu kontu, un zaudējumu summa tiek atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā. Procentu ieņēmumus turpina uzkrāt par samazināto uzskaites vērtību, izmantojot procentu likmi, kas tika piemērota nākotnes naudas plūsmu diskontēšanai zaudējumu no vērtības samazināšanās novērtēšanas nolūkā, un šie procentu ieņēmumi tiek atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā posteņi „Procentu ieņēmumi”.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(9) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās (turpinājums)

Ja kredīts nav atgūstams, tas tiek norakstīts, attiecīgi samazinot uzkrājumus iespējamiem kredītu zaudējumiem. Ja norakstīto kredītu summas vēlāk tiek atgūtas, tās tiek atspoguļotas peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Koncerns pārskata finanšu aktīvu vērtības samazinājumu ne retāk kā reizi ceturksnī. Lai noteiktu, vai zaudējumi no vērtības samazināšanās ir jāiekļauj peļņas un zaudējumu aprēķinā, Koncerns izvērtē un izdara pieņemumus par to, vai ir pieejami objektīvi pierādījumi, kas norādītu, ka ir iespējama aplēsto nākotnes naudas plūsmu samazināšanās, un vai tās apmēru var novērtēt, pirms šādu samazināšanos var identificēt attiecībā uz atsevišķu finanšu aktīvu. Vadība izmanto pieņemumus, pamatojoties uz iepriekšējo periodu pieredzi saistībā ar zaudējumiem no kredītriska ziņā līdzīgiem aktīviem, kā arī ņemot vērā ekonomisko vidi, kurā darbojas aizņēmēji. Metodoloģija un pieņemumi tiek regulāri pārskatīti, lai samazinātu jebkuras atšķirības starp aplēstajiem un faktiskajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās. Tomēr, pamatojoties uz esošo pieredzi un zināšanām, var ticami prognozēt, ka nākamā gada rezultāti atšķirsies no pašreizējiem pieņemumiem. Līdz ar to, iespējams, ka attiecīgā aktīva vai saistību uzskaites vērtību nāktos būtiski koriģēt.

(i) Pārdošanai pieejamie finanšu instrumenti

Katra pārskata perioda beigās Koncerns izvērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi pārdošanai pieejamo vērtspapīru vērtības samazinājumam. Ja šādi pierādījumi pastāv, kumulatīvie zaudējumi no pārdošanai pieejamo vērtspapīru vērtības samazināšanās tiek izslēgti no citu ienākumu, kas netiek atspoguļoti peļņas un zaudējumu aprēķinā, posteņa un atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā. Kumulatīvie zaudējumi no pārdošanai pieejamo vērtspapīru vērtības samazināšanās tiek aprēķināti kā starpība starp aktīva amortizētajām izmaksām un pašreizējo patieso vērtību, atskaitot jebkādus iepriekš atzītos vērtības samazināšanās zaudējumus.

Peļņas un zaudējumu aprēķinā atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek reversēti, ja attiecīgā aktīva patiesā vērtība objektīvi palielinās saistībā ar kādu notikumu pēc minēto zaudējumu atzīšanas. Vērtības samazināšanās pierādījumu izvērtēšanai un tās atzīstamā vai reversējamā apmēra noteikšanai vadībai jāizdara attiecīgi pieņemumi un aplēses.

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Koncerns pārbauda savus parāda vērtspapīrus, kas klasificēti kā pārdošanai pieejamie ieguldījumi, lai izvērtētu iespējamo to vērtības samazinājumu. Šai gadījumā nepieciešams vērtēt līdzīgi kā veicot kredītu individuālu izvērtējumu. Tāpat Koncerns fiksē vērtības samazinājumu pārdošanai pieejamiem kapitāla ieguldījumiem, ja ir bijuši būtiski vai ilgstoši patiesās vērtības kritumi zem to izmaksām. Nepieciešams novērtēt, lai varētu noteikt, kas ir 'būtisks' vai 'ilgstošs'. Lai pieņemtu šo lēmumu, Koncerns, cita starpā, izvērtē vēsturiskās akciju cenu svārstības un to ilgstošumu, kā arī līmeni, pie kura ieguldījuma patiesā vērtība ir zem tā izmaksas. Vērtības samazināšanās netiek reversēta.

(ii) Restrukturizētie kredīti

Ja iespējams, Koncerns dod priekšroku kredītu restrukturizācijai, nevis ķīlas pārņemšanai. Parasti tas nozīmē aizņēmēja maksājumu koriģēšanu atbilstoši šāda aizņēmēja finansiālajām iespējām (uz laiku samazinot pamatsummas maksājumus, pagarinot atmaksas termiņus) un vienošanos par jauniem kredīta nosacījumiem. Kad vienošanās par jaunajiem noteikumiem ir panākta un noformēta, kredīts vairs netiek uzskatīts par ienākumus nenesošu, kamēr aizņēmējs ievēro jaunpieņemtos noteikumus un nosacījumus. Šādi kredīti tiek pastāvīgi pārskatīti, lai nodrošinātu visu kritēriju ievērošanu, nākotnes maksājumu saņemšanu un procentu un komisijas maksājumu aprēķināšanu un iekļaušanu pārskatos tāpat kā citiem ienākumus nesošiem kredītiem. Restrukturizētie kredīti tiek pakļauti individuālam ikceturkšņa novērtējumam, lai noteiktu iespējamo paslītināšanos, ja tikuši pārskatīti noteikumi finanšu aktīviem, kas pretējā gadījumā būtu uzskatāmi par kavētiem vai ar samazinājušos vērtību. Kad tiek veikta kredītu restrukturizācija, papildus tiek izvērtēts, vai ir nepieciešama izslēgšana (skatīt 2. pielikuma 6. piezīmi par aktīvu izslēgšanas politiku).

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(10) Nemateriālie aktīvi

Iegūtās datorprogrammas un to licences tiek atzītas kā nemateriālie aktīvi pēc to pašizmaksas, ieskaitot pirkšanas cenu un izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu sagatavošanu to paredzētajai izmantošanai. Nemateriālie aktīvi tiek amortizēti visā to lietderīgās izmantošanas laikā (5 gados), atskaitot vērtības samazināšanos, ja ir vērtības samazināšanās pazīmes. Izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu attīstību un uzturēšanu, tiek atzītas izdevumos, kad tās rodas.

(11) Pamatlīdzekļi un to nolietojums

Pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, no kurās atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazināšanās, ja ir konstatēta. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļu vērtību līdz to aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata datumā.

Nolietojuma aprēķinā izmanto šādas likmes:

Pamatlīdzekļu kategorija	Nolietojums procentos
Ēkas	2% gadā
Mēbeles un aprīkojums	10 - 20% gadā
Datori un iekārtas	10 - 33% gadā
Transportlīdzekļi	17% gadā
Leguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	pēc noslēgto nomas līgumu termiņa

Ja pamatlīdzekļa atgūstamā vērtība kļūst mazāka par tā bilances vērtību, šī pamatlīdzekļa bilances vērtība tiek samazināta līdz tā atgūstamajai vērtībai. Peļņa vai zaudējumi, kas rodas, pamatlīdzekļus pārdodot vai norakstot, ir starpība starp pārdošanas ieņēmumiem un pamatlīdzekļu bilances vērtību un tiek iekļauti pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos. Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi iepļūdīs Koncernā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Citi pamatlīdzekļu uzturēšanas un remontu izdevumi tiek ieskaitīti peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aktīva atlikušā vērtība un lietderīgās lietošanas periods tiek pārskatīti un, ja nepieciešams, koriģēti katrā bilances datumā. Pamatlīdzekļi tiek periodiski pārskatīti, lai noteiktu vai pastāv vērtības samazināšanās pazīmes.

(12) Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Koncerns izvērtē, vai pastāv kāda aktīva vērtības samazināšanās pazīmes. Ja šādas pazīmes eksistē vai ja jāveic aktīva ikgadējā vērtības samazināšanās pārbaude, Koncerns aplēš attiecīgā aktīva atgūstamo summu. Aktīva atgūstamā summa ir aktīva vai naudu ienesošās vienības patiesā vērtība, no kurās atņemtas pārdošanas izmaksas, vai tā lietošanas vērtība atkarībā no tā, kura no šīm summām ir lielāka. Ja aktīva vai naudu ienesošās vienības bilances vērtība ir lielāka par to atgūstamo summu, tiek atzīta aktīva vērtības samazināšanās un aktīva uzskaites vērtība tiek norakstīta līdz tā atgūstamajai summai. Nosakot lietošanas vērtību, aplēstās nākotnes naudas plūsmas tiek diskontētas līdz to tagadnes vērtībai, izmantojot pirms nodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo pašreizējo tirgus vērtējumu naudas vērtībai laikā un aktīvam raksturīgos riskus. Lai noteiktu patieso vērtību mīnus pārdošanas izmaksas, tiek izmantots atbilstošs vērtēšanas modelis. Šajos aprēķinos izmanto arī vērtēšanas multiplikatorus, biržās kotēto meitas uzņēmumu akciju cenas vai citus pieejamus patiesās vērtības rādītājus.

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā tiek izvērtēts, vai nav kādas pazīmes, kas liecina, ka iepriekšējos periodos atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīvam, izņemot nemateriālo vērtību, varētu būt samazinājušies vai vairs nepastāvēt. Ja šādas pazīmes ir, Koncerns aplēš attiecīgā aktīva vai naudu ienesošās vienības atgūstamo summu. Iepriekš atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek reversēti tikai tādā gadījumā, ja kopš pēdējās reizes, kad tika atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās, ir notikušas izmaiņas tajos pieņēmumos, uz kuru pamata tika noteikta aktīva atgūstamā summa. Šīs aktīva vērtības reversās koriģēšanas rezultātā tā bilances vērtība nedrīkst pārsniegt ne tā atgūstamo summu, ne arī tādu bilances vērtību, kas būtu noteikta, atskaitot nolietojumu, ja aktīvam iepriekšējos gados nebūtu atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās. Šāda vērtības reversā korekcija tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Zaudējumi no nemateriālās vērtības samazināšanās nevar tikt reversēti nākamajos pārskata periodos.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(13) Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumus veido zeme un ēkas, kas tiek turētas ar mērķi gūt nomas ienākumu vai vērtības pieaugumu, vai abus divus minētos, un kurus Koncerns neizmanto savām vajadzībām, kā arī netur pārdošanai. Īpašumi, kas tiek turēti nomas bez izpirkuma tiesībām vajadzībām, tiek uzskaitīti kā ieguldījuma īpašumi tikai un vienīgi tad, ja tie atbilst ieguldījuma īpašumu definīcijai.

Ieguldījuma īpašumi tiek atspoguļoti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība balstās uz aktīva tirgus cenām, kuras nepieciešamības gadījumā tiek koriģētas par jebkādām izmaiņām īpašuma būtībā, izvietojumā vai stāvoklī. Ieguldījumu īpašumu patiesā vērtība balstās uz neatkarīga eksperta, kam ir atzīta un atbilstoša kvalifikācija un aktuāla pieredze darbā ar vērtējamo ieguldījumu īpašuma kategoriju konkrētajā atrašanās vietā, vērtējumu. Ja šāda informācija nav pieejama, Koncerns pielieto alternatīvas novērtējuma metodes, piemēram, diskontētās naudas plūsmas metodi. Izmaiņas ieguldījumu īpašumu patiesajā vērtībā tiek atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā kā daļa no pamatdarbības ieņēmumiem. Ieņēmumi no ieguldījuma īpašumu pārdošanas brīdī tiek atzīti kā starpība starp pārvērtēto vērtību un iegādes vērtību pārdošanas darījuma brīdī.

(14) Krājumi (iekļauti posteņi Pārējie aktīvi)

Krājumus veido kustamā manta, zeme un ēkas, kas ir pārņemtas parādu piedziņas procesā un kuras tiek turētas ar mērķi realizēt tās parastā uzņēmējdarbības gaitā. Krājumi tiek atspoguļoti zemākajā no izmaksu vērtības vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir Koncerna parastās uzņēmējdarbības gaitā aplēstā pārdošanas cena mīnus pārdošanas izmaksas. Krājumiem nolietojums netiek aprēķināts. Izmaiņas krājumu uzskaites vērtībā tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Krājumu uzskaites vērtība tiek pārskatīta ne retāk kā reizi gadā. Krājumus veido pārņemtie īpašumi, kurus ir paredzēts pārdot tuvākajā laikā.

Realizētie ieņēmumi no pārņemto īpašumu pārdošanas brīdī tiek atzīti kā starpība starp krājumu pārvērtēto vērtību un iegādes vērtību pārdošanas darījuma brīdī.

(15) Noma, ja Koncerns ir nomas devējs

Ienākumi no nomas bez izpirkuma tiesībām tiek iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā visā nomas līguma laikā, izmantojot lineāro metodi, un ir iekļauti posteņi "Citi pamatdarbības ieņēmumi".

Ienākumi no nomas tiek atzīti, vienmērīgi sadalot tos uz visu nomas periodu, izmantojot neto investīciju metodi, kas atspoguļo pastāvīgo periodisku atdeves likmi.

Aktīvi, kas tiek iznomāti nomā bez izpirkuma tiesībām, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Koncerna pamatlīdzekļi tiek izmantoti tā saimnieciskajā darbībā. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļa vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās, izmantojot likmes, kas noteiktas līdzīgiem Koncerna pamatlīdzekļiem.

(16) Uzņēmuma ienākuma nodoklis

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa izmaksas ir iekļautas finanšu pārskatā, pamatojoties uz vadības saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu likumdošanu veiktajiem aprēķiniem.

Pārskata perioda beigās uzņēmuma ienākuma nodokļa likme bija 15%.

Atliktais nodoklis tiek uzkrāts pilnā apmērā saskaņā ar saistību metodi attiecībā uz visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu pārskatos un to vērtībām nodokļu aprēķinu mērķiem. Atliktā nodokļa aprēķinos tiek izmantota spēkā esošā nodokļu likme, kas sagaidāma periodos, kad pagaidu atšķirības izlīdzināsies. Pagaidu atšķirības galvenokārt rodas, izmantojot atšķirīgas pamatlīdzekļu nolietojuma likmes, kā arī no ieguldījumu īpašumu pārvērtēšanas un nodokļu zaudējumiem, kas pārnesami uz nākamajiem taksācijas periodiem.

Gadījumos, kad kopējais atliktā nodokļa aprēķina rezultāts būtu atspoguļojams bilances aktīvā, to iekļauj finanšu pārskatā tikai tad, kad tā atgūšana ir droši sagaidāma.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(17) Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi

Postenis "Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi" ietver naudas līdzekļus un pieprasījuma noguldījumus Latvijas Bankā un citās kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu līdz 3 mēnešiem (34.pielikums), un pieprasījuma noguldījumus Latvijas Bankā un citās kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu virs 3 mēnešiem.

(18) Uzkrājumi

Koncerns ir iesaistīts ārpusbilances finanšu darījumos, kas saistīti ar kredītu piešķiršanu, galvojumu izsniegšanu un akreditīvu noformēšanu. Šie finanšu darījumi tiek atspoguļoti attiecīgo līgumu noslēgšanas brīdī.

Uzkrājumi šādiem ārpusbilances finanšu darījumiem tiek atzīti, ja Koncernam ir pašreizējas juridiskas vai prakses radītas saistības iepriekšējo notikumu rezultātā, un ir iespējams, ka būs nepieciešama resursu samazināšana šo saistību segšanai, un var tikt aprēķināta ticama saistību vērtība. Ar uzkrājumiem saistītie izdevumi tiek uzrādīti visaptverošo ienākumu pārskatā, atskaitot atmaksātās summas.

(19) Uzkrājumi darbinieku atvaiņinājumu apmaksai

Uzkrājumi darbinieku atvaiņinājumu apmaksai tiek atzīti pēc uzkrāšanas principa.

Uzkrājumu apjoms darbinieku atvaiņinājumu apmaksai tiek aprēķināts, pamatojoties uz Koncerna darbinieku nopolnīto, bet neizmantoto atvaiņinājuma dienu skaitu, un ievērojot šādus principus:

- uzkrājumi tiek veidoti darbinieku visu neizmantoto atvaiņinājumu dienu apmaksai;
- vienas neizmantotās atvaiņinājuma dienas vērtība tiek noteikta atsevišķi Koncernā kā šata darbinieku vidējā amatalga dienā uz pārskata gada beigām, kam pieskaitītas attiecīgās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- izmaiņas uzkrājumos tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(20) Darbinieku labumi

Koncerns veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai un valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Koncernam jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi, un tiem nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts pensiju apdrošināšanas sistēma vai valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

(21) Finanšu garantijas

Koncerna izsniegto finanšu garantiju līgumi ir līgumi, saskaņā ar kuriem ir jāveic maksājums, lai atmaksātu garantijas turētājam zaudējumus, kas tam radušies, ja konkrētais parādnieks nav laikus samaksājis, kā to paredz parāda instrumenta noteikumi.

Koncerns uzskaita garantiju komisijas maksas nākamo periodu ieņēmumos, par kuriem ir saņemta priekšapmaka par turpmākajiem 12-18 mēnešiem un lineāri atzīst šos ieņēmumus peļņas vai zaudējumu pārskatā (kas lielā mērā atspoguļo efektīvās procentu likmes amortizāciju). Starpība starp kopējo saņemamo garantiju komisijas maksu tagadnes vērtību un šo komisijas maksu tirgus cenu tiek iegrāmatota kā zaudējums peļņas vai zaudējumu pārskatā garantijas izsniegšanas dienā un kā uzkrājumi apgrūtinošiem līgumiem finanšu stāvokļa pārskatā. Turpmākos periodos finanšu garantijas tiek novērtētas par augstāko summu no saskaņā SGS Nr. 37 aprēķinātās summas un sākotnēji atzītās summs, no kuras atskaitīta kumulatīvā amortizācija pēc lineārās metodes par visu garantijas termiņu.

Atbilstoši SGS Nr. 37, izdevumu, kas nepieciešami saistību segšanai bilances datumā, labākais aprēķins ir norādīt tos kā uzkrājumus finanšu garantijām un par pilnu summu, ja ir ticama informācija par nepieciešamību nokārtot uzņemtās saistības (piemēram, ir pieprasījums nosegt izsniegtu garantiju).

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(22) Valsts atbalsts

Koncerns īsteno valsts atbalsta programmas, realizējot valsts politiku tautsaimniecībā, sniedzot atbalstu noteiktās tautsaimniecības jomās, kurās ar tirgus instrumentiem netiek nodrošināta nepieciešamā finanšu resursu pieejamība vai netiek sasniegti citi ekonomikas attīstībai svarīgi mērķi.

Valsts atbalsta programmas finansējums var būt strukturēts no (i) šādiem publiskā finansējuma avotiem – Eiropas Savienības foniem, citas ārvalstu finanšu palīdzības finansējuma, valsts budžeta finansējuma, kā arī (ii) programmas ieviesēja pašu līdzekļiem. Katras valsts atbalsta programmas publiskā finansējuma izmantošanas nosacījumi, tai skaitā vadības izmaksu segšana, kā arī kredītriska zaudējumu segšana, ir atrunāti līgumā, kas tiek noslēgts starp programmas ieviesēju un konkrēto ministriju un/vai valsts aģentūru "Centrālā finanšu un līgumu aģentūra". Atbilstoši SGS Nr. 20, šāda valsts palīdzība programmas ieviesējam tiek uzskatīta par valsts dotāciju. Gadījumos, kad publiskais finansējums valsts atbalsta programmu realizēšanai tiek sniegs ar procentu likmi, kas ir zem tobrīd spēkā esošās tirgus likmes, šīs labvēlīgās procentu likmes ietekme, saskaņā ar SGS Nr. 20, tiek uzskatīta par papildus valsts atbalstu.

Programmas īstenošanas finansējumam, kas iegūts, piemēram, izsniedzot aizdevumus MVU, netiek piemēroti procenti. Saskaņā ar SFPS sākotnēji atzīstot finanšu saistības, tās jānovērtē patiesajā vērtībā pieskaitot, finanšu saistību gadījumā, nevis patieso vērtību, kas atzīta peļjas un zaudējumu pārskatā, bet gan darījuma, kas ir tieši saistīts ar nodibinātajām finanšu saistībām, izmaksas. Tādējādi no valsts saņemtais finansējums tiek diskontēts, izmantojot tirgus procentu likmi. Saskaņā ar SGS Nr. 20 starpība starp saistību patieso vērtību un gūto peļņu tiek uzskatīta par valsts dotāciju.

Koncerns atzīst valsts atbalstu, ja pastāv pamātota pārliecība, ka valsts dotācija tiks saņemta un tiks izpildīti visi ar to saistītie nosacījumi. Ievērojot SGS Nr. 20.12., valsts dotācijas sistemātiski tiek atzītas par ienākumiem periodos, kas nepieciešami, lai saskaņoti dotācijas ar saistītajām izmaksām, kuras paredz kompensēt ar tām. Valsts dotācijas Koncerns iegūst, ievērojot ar dotācijām saistītos nosacījumus un pildot paredzētos pienākumus. Tādēļ tās jāatzīst par ienākumiem un jāsaskaņo ar saistītajam izmaksām, kuras paredzēts kompensēt ar dotāciju. Tādejādi Koncerns piemēro ienākumu metodi valsts dotācijas uzskaitei. Ar aktīviem saistītās valsts dotācijas tiek uzrādītās bilance kā atlīktie ienākumi un atzīti ienākumos vienādā daudzumā visā aktīva lietderīgās lietošanas laikā. Papildus atzītais valsts atbalsts no labvēlīgākas procentu likmes tiek atzīts kā ienākumi valsts atbalsta programmu realizēšanas laikā.

(23) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi

Turpmāk tekstā ir aprakstīti galvenie nākotnes notikumu pieņēmumi un citi būtiskākie avoti, kas tika izmantoti neskaidrību aplēsēm pārskata sagatavošanas datumā, un kam piemīt ievērojams risks būtiski ietekmēt aktīvu un pasīvu uzskaites vērtības nākamajā pārskata periodā. Koncerna pieņēmumi un aplēses balstās uz parametriem, kas bija pieejami finanšu pārskatu sagatavošanas brīdī. Tomēr, pateicoties tirgus izmaiņām vai apstākļiem, kurus Koncerns nevar ietekmēt, pašreizējie apstākļi un pieņēmumi par nākotnes notikumiem var mainīties. Tiklīdz šādas izmaiņas parādās, tās tiek atspoguļotas pieņēmumos.

Aplēses un pieņēmumi tiek regulāri izvērtēti un ir balstīti uz vēsturisko pieredzi un citiem faktoriem, tai skaitā paredzamajiem nākotnes notikumiem, kuri tiek uzskatīti par iespējamiem konkrētajos apstākjos. Šādas aplēses ir aprakstītas turpmāk:

- **Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam.** Lai novērtētu uzkrājumu apjomu, vadībai jāveic pieņēmumi attiecībā uz kredītu iespējamajām saņemamajām naudas plūsmām. Vadībai ir jāveic būtiski pieņēmumi saistībā ar kredītu nodrošinājuma vērtību. Nodrošinājuma novērtējums ietver tās vērtības samazinājuma summas, kuras sedz valsts atbalsta programmu finansējums, skat. 28. pielikumu. Pārskata periodā vadība nav būtiski mainījusi pieņēmumus. Detalizētu informāciju skatīt 19. pielikumā.
- **Uzkrājumi ieguldījumu riska kapitāla fondos vērtības samazinājumam.** Koncerna vadība regulāri pārbauda vai riska kapitāla fondu ieguldījumu vērtība ir pienācīgi atspoguļota. Ja informācija par ieguldījumu novērtējumu ir nepilnīga vai neapstiprina to vērtību, vadībai jāveic pieņēmumi par riska kapitāla fondu vērtības samazināšanos. Pārskata periodā vadība nav būtiski mainījusi pieņēmumus. Detalizētu informāciju skatīt 18. pielikumā.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

23) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

- **Vērtības samazināšanās nefinanšu aktīviem.** Koncerns ir izvērtējis vērtības samazināšanos nefinanšu aktīviem, piemēram, vērtības samazināšanos pamatlīdzekļiem un citiem aktīviem (turpmāk tekstā saukti par aktīvu grupu), kas neietilpst SGS Nr. 39. Vadība ir veikusi vērtības samazināšanas nepieciešamības izvērtējumu, salīdzinot aktīvu grupas patieso vērtību, atskaitot pārdošanas izdevumus, ar tās uzskaites vērtību, izslēdzot noteiktus pamatlīdzekļus, kuri netiks izmantoti Koncerna turpmākajā darbībā un to vērtības samazināšanās noteikta tā, kā atspoguļots 2. pielikuma 12., 21. un 22. piezīmē. Detalizētu informāciju par pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu vērtību skatīt 22. un 21. pielikumā.
- **Uzkrājumi līdz termiņa beigām turamo un pārdošanai pieejamo vērtspapīru vērtības samazinājumam.** Koncerns regulāri veic vērtspapīru emitentu kredītriska novērtējumu, lai savlaicīgi identificētu iespējamos zaudējumu notikumus, kas varētu rasties emitenta saistību neizpildes gadījumā. Koncerns izmanto šādus kritērijus vērtspapīru kvalitātes novērtēšanai un uzkrājumu veidošanai:
  - vērtspapīra emitenta kredītriska izmaiņas no finanšu aktīva iegādes brīža, novērtējot iekšējo vai starptautisko kredītreitingu izmaiņas;
  - attiecīgā vērtspapīra patiesās vērtības izmaiņas un iespējamos zaudējumus, ja attiecīgo vērtspapīru pārdotu par tirgus cenu regulētā tirgū;
  - izmaiņas paredzētajā nākotnes naudas plūsmā un atmaksas termiņā dēļ maksājumu kavējumiem (izņemot, ja kavējumi radušies dēļ norēķinu sistēmām) vai dēļ negatīvām izmaiņām emitenta kredītspējā, emitenta bankrota, likvidācijas vai reorganizācijas.

Tālāk ir aprakstīti šādi pieņēmumi:

- **Ieguldījumu īpašumu pārvērtēšana.** Koncerns uzskaita ieguldījumu īpašumus patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas un zaudējumu pārskatā. Lai noteiktu ieguldījumu īpašumu patieso vērtību uz 2016. gada 31. decembri, Koncerns ir piesaistījis neatkarīgu vērtētāju. Tika piemērota uz diskontēto naudas plūsmu balstīta vērtēšanas metodika, jo īpašumu veida dēļ trūkst salīdzināmu tirgus datu. Biroju telpas tiek novērtētas pēc pārvērtēšanas metodes un izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atzītas peļņas un zaudējumu pārskatā. Biroju telpas tiek vērtētas, balstoties uz darījumiem ar līdzīga veida, atrašanās vietas un tehniskā stāvokļa īpašumiem. Papildus informāciju skatīt 2. pielikuma 13. un 15. piezīmē.
- **Riska kapitāla fondu klasifikācija.** Koncerns uzskata, ka tā nekontrolē riska kapitāla fondus, lai gan tās līdzdalība vairākumā fondu pārsniedz 50%. Tieks secināts, ka Koncernam ir būtiska ietekme riska kapitāla fondos, tādēļ ieguldījumi tajos tiek pielīdzināti asociētajiem uzņēmumiem un novērtēti atsevišķos Koncerna finanšu pārskatos iegādes vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu. Koncerns ir ieguldījis vairākos riska kapitāla fondos ar 20% un 33% līdzdalību divos fondos un līdzdalību no 64%- 100% pārējos fondos (detalizētu informāciju skatīt 18. pielikumā). Galvenais iemesls, kāpēc Koncerns iegulda šajos fondos, ir saistīts ar valdības deleģēto publiskā finansējuma funkcijas veikšanu. Neraugoties uz ievērojamiem tiešajiem ieguldījumiem un vairāk nekā 50% kapitāla līdzdalības vairumā fondu, Koncerna iespējas kontrolēt riska kapitāla fondus ierobežo starp Koncernu un fondu pārvaldniekim noslēgto līgumu nosacījumi. Lai gan Koncernam nav atļauts piedalīties fondu uzņēmējdarbības pārvaldē, Koncerna pārstāvji ir iekļauti dažādās fondu struktūrās (piemēram, Konsultatīvajā padomē, Ieguldījumu komitejā, utt.), kas dod tiesības apstiprināt vai noraidīt noteiktus, ierobežota veida darījumus un konsultēt fonda pārvaldnieku. Altum nekontrolē fondus, bet tam ir būtiska ietekme fondu darbībā. Koncerna ir pienākums ieviest Ieguldījumu fondu saskaņā ar uzņēmējdarbības plānu un ar valsti parakstīto vienošanos. Koncerns, rīkojoties saskaņā ar likumdošanas aktu prasībām, jāuzrauga finanšu instrumentu īstenošana, jāizvēlas finanšu starpnieki un jātiecas palielināt Ieguldījumu fonda summu. Koncerns var pārtraukt sadarbību ar fondu pārvaldniekiem tikai tad, ja fondu pārvaldnieki pārtrauc darbību vai to darbībā tiek atklātas nelikumības. Šādā gadījumā attiecīgie fondi tiek slēgti – tiek uzsākts likvidācijas process, netiek veikti jauni ieguldījumi vai arī ar publiska konkursa palīdzību tiek meklēts jauns pārvaldnieks. Lai ieceltu vai nomainītu fondu pārvaldniekus valsts atbalsta programmās, jāievēro publisko iepirkumu likumdošana, kas nosaka, ka fonda pārvaldnieku var nomainīt tikai

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(23) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

reorganizācijas rezultātā, turklāt atlases procedūra ir dārga un laikietilpīga. Sadarbības ar fonda pārvaldnieku pārrāvums apdraudētu valsts un ES atbalsta programmu īstenošanu, bet, tā kā Koncerns ir attīstības finanšu institūcija, šo programmu veiksmīga darbība ir tās galvenais mērķis. Koncerna vadība uzskata, ka summas, kas nepieciešamas, lai nomainītu fonda pārvaldnieku ievērojamas un būtiskas (prognozētie izdevumi un soda naudas saistībā ar fonda pārvaldnieka nomaiņu svārstās no 2,6% līdz 5,9% no neto ieguldījuma fondā) un, apvienojumā ar iepriekš aprakstītajiem apstākļiem, kavē kontroles īstenošanu riska ieguldījumu fondos.

- **Atliktā nodokļa aktīvs.** Atliktā nodokļa aktīvs tiek atzīts attiecībā uz nodokļa zaudējumiem, ja ir ticams, ka ar nodokli apliekamā peļņa būs pieejama, lai segtu zaudējumus. Novērtējums ir nepieciešams, lai noteiktu summu atliktā nodokļa aktīvam, kuru var atzīt, pamatojoties uz iespējamo laiku un nākotnes apliekamās peļņas līmeni kopā ar nākotnes nodokļu plānošanas stratēģiju (detalizētu informāciju skatīt 13. pielikumā).
- **Aģents vai Principāls.** Lielākajā daļā valsts atbalsta programmu Koncerns darbojas kā *Principāls*. Koncerna vadība uzskata, ka Koncerns ir *Principāls*, jo ar klientiem noslēgtie aizdevuma līgumi ietver līgumiskas tiesības saņemt aizdevuma atmaksu no aizņēmējiem vai citiem ieguldījumu saņēmējiem. Turklāt aizdevuma līgumi tiek noslēgti par pilnu aizdevuma summu un piešķirtie aizdevumi tiek uzrādīti kā aktīvs Koncerna finanšu stāvokļa pārskatā, un veiktie ieguldījumi atbilst aktīva definīcijai. Koncerns ir atbildīgs par pakalpojuma sniegšanu un var ietekmēt procentu likmi. Tomēr dažām programmām ir noteikts procentu likmes limits, ko nedrīkst pārkāpt.

Koncerns uzskata, ka tā izmanto *Principāla* principu arī tajās valsts atbalsta programmās, kas balstītas uz garantiju produktiem.

Runājot par Koncerna izdevumiem, kas ir saistīti ar aizdevumu, garantiju vai riska kapitāla fondu vērtības samazinājumu, tos Koncerns atzīst peļnas un zaudējumu pārskatā par to vērtības samazinājuma daļu, kas attiecas uz Koncernu (no 20% līdz 100%). Zaudējumu daļa, ko kompensē valdība, samazinot valdībai atmaksājamā aizdevuma summu, neietekmē Koncerna peļnas un zaudējumu pārskatu, jo valdības aizdevums tiek debitēts.

Kredītu fonda programmā, kā arī dažās Fondu fonda programmās un Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmas aktivitātēs, tiek izmantots *Aģenta* princips. Šajā gadījumā Koncerns izpilda starpnieka lomu un neuzņemas būtisku risku.

Saņemtie procentu ieņēmumi no iepriekš minēto programmu un aktivitāšu ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem ietver sevī citas personas vārdā un labā iekāsētās summas, kas nepalielina Koncerna pašu kapitālu, un tādēļ nav Koncerna ieņēmumi. Tādejādi Koncerns ieņēmumos iekļauj tikai to Kredītu fonda finanšu līdzekļu daļu, ko izmanto kredītu fonda pārvaldības izmaksu segšanai, un šo summu iekļauj peļnas vai zaudējumu aprēķinā.

- **Aizdevumi, kas izsniegti ar likmi, kas ir zemāka par tirgus likmi.** Koncerns īsteno valsts atbalsta programmas saskaņā ar valdības noteikto tautsaimniecības politiku, atbalstot mazos un vidējos uzņēmumus (MVU). Valsts atbalsta programmu finansējums sastāv no – (i) Eiropas Savienības fondiem, citas ārzemju finansiālās palīdzības, valsts budžeta finansējuma kā arī (ii) ieviešanas iestādes pašu līdzekļiem. Finansējumam, kas saņemts, lai īstenotu programmas, t.i., lai izsniegtu aizdevumus MVU, netiek piemēroti procenti. Tad, kad publiskais finansējums valsts atbalsta programmu īstenošanai tiek izsniepts ar procentu likmi, kas ir zemāka par pašreiz spēkā esošo tirgus procentu likmi, šādas labvēlīgas procentu likmes efektu, proti, starpību starp saistību patieso vērtību un gūtajiem ieņēmumiem, pielīdzina ar ienākumiem saistītai valsts dotācijai.
- Lai gan daļa no atsevišķu Koncerna īstenuoti valsts atbalsta programmu publiskā finansējuma var ietvert valsts budžeta un Koncerna akcionāru līdzekļus, šāda valsts dotācija netiek uzskatīta par akcionāra ieguldījumu kapitālā, jo noteiktas valsts atbalsta programmas realizācijai paredzētais publiskais finansējums tiek saņemts esot konkrētās valsts atbalsta programmas publiskajā atlase izvēlēta ieviesēja statusā, kas izslēdz iespēju realizēt akcionāra uzdevumu vai norādījumus.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(23) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

Informāciju par piemēroto grāmatvedības politiku skatīt 2. pielikuma 22. piezīmē. Detalizētu informāciju par garantijām skatīt 12. pielikumā, 18. pielikumā un 33. pielikumā.

Valsts finansējums iedalās trīs kategorijās – kapitāla finansējums (garantijas, skat. 2 pielikuma 22. piezīmi, 12. pielikumu, 18. pielikumu, 33. pielikumu), aizdevumi (27. pielikums, 28 pielikums) un dotācijas (valsts atbalsts, 28. pielikums).

- ***Garantijas, kas ir izsniegtas ar likmi, kas ir zemāka par tirgus likmi.*** Līdz 2016. gada vidum valsts atbalsta programmas, kuras ietvaros Latvijas saimnieciskās darbības veicējiem Koncerns izsniedza garantijas, tika realizētas ar valsts atbalsta finansējumu, kas bija ieguldīts Koncerna kapitālā. Garantiju programmas paredz Koncerna klientiem saņemt garantijas ar likmi, kas ir zemāk par pašreiz spēkā esošo tirgus likmēm. Attiecīgi par starpību starp tirgus un garantijas līguma likmēm tika veidoti uzkrājumi apgrūtinošiem līgumiem atbilstoši SGS Nr. 37.

2016. gadā Koncerna valsts atbalsta programmu portfelī parādījās divas garantiju programmas, kuru finansējumi tika piesaistīti caur ilgtermiņa saistībām. Uz 2016. gada 31. decembrī šādas programmas ir Fondu fonda Garantiju programma un 2.2.1.4.2. apakšaktivitāte "Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurenčspējas uzlabošanai".

Sākot ar 2016. gada 8. jūniju, attiecībā Fondu fonda Garantiju programmu uzkrājumi apgrūtinošiem līgumiem netiek veidoti tādēļ, ka šai programmai tiek izmantots Aģenta princips. Šajā gadījumā Koncerns izpilda starpnieka lomu un neuzņemas nekādu risku.

- Sākot ar 2016. gada 31. oktobri, attiecībā uz 2.2.1.4.2. apakšaktivitāti "Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurenčspējas uzlabošanai" Koncernam ir tiesības izmantom programmas realizācijai piesaistīto finansējumu zaudējumu, kas radušies no programmas realizācijas, segšanai pēc finansējuma apguves. Finansējumu var piemērot gan zaudējumiem, kas ir jau radušies no izsniegtām garantijām, gan sagaidāmo zaudējumu segšanai jaunajām garantijām (SGS Nr. 37.). Uz 2016. gada 31. decembri pieejamais finansējums ir 5,3 milj. eiro apmērā. Tā kā līgums paredz, ka finansējums zaudējumu segšanai var tikt piemērots kredītriska segšanai, Koncerns uzskata, ka līdzfinansējums kompensē kredītriska komponenti tirgus likmes aprēķinā, samazinot to, un finansējums ir piemērojams, lai segtu nepieciešamos uzkrājumus apgrūtinošiem līgumiem. Pieejamais finansējums tiek mazināts brīdi, kad faktiski iestājas kredītrisks, t.i., garantija tiek norakstīta zaudējumos vai arī tiek veikta faktiska izmaka.
- **Valsts atbalsts.** Katras valsts atbalsta programmas ieviesējs, kā iepriekš, tā šobrīd, tiek noteikts pretendētu atlases rezultātā. Savukārt pretendētu, citu starpā AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (vai kāda no 3 sabiedrībām, kas pastāvēja pirms reorganizācijas un Koncerna izveides – VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija ALTUM", SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" vai VAS "Lauku attīstības fonds"), dalība atlasei ir katra pretendenta vadības lēmums, parakstot un iesniedzot konkrētās sabiedrības projekta pieteikumu un biznesa plānu atbalsta programmas ieviesēja atlasei.
Lai gan daļa no atsevišķu Koncerna īstenotu valsts atbalsta programmu publiskā finansējuma var ietvert valsts budžeta un Koncerna akcionāru līdzekļus, jebkura no ministrijām varētu tikt izmantota, lai caur to novirzītu noteiktas valsts atbalsta programmas publisko finansējumu, jo šāda valsts dotācija pašreiz netiek uzskatīta/nekad nav tikusi uzskatīta par akcionāru ieguldījumu kapitālā, jo noteiktas valsts atbalsta programmas realizācijai paredzētais publiskais finansējums tiek saņemts esot konkrētās valsts atbalsta programmas publiskajā atlasei izvēlēta ieviesēja statusā, kas izslēdz iespēju realizēt akcionāra uzdevumu vai norādījumus.
- **Sagaidāmie kredītriska zaudējumi.** Koncerna īstenotās valsts atbalsta programmas ir izstrādātas, balstoties uz tirgus nepilnību analīzi, lai nodrošinātu uzņēmumu un iedzīvotāju piekļuvi finanšu resursiem jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas tautsaimniecības sasaistīšanā ar valsts ekonomiku vai kurās ir nepietiekama piekļuve tirgū pieejamajiem finanšu resursiem. Sagaidāmie zaudējumi, programmas ietekme,

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(23) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņemumi (turpinājums)

riska novērtējums, finansiālās iespējas un īstenošanas izmaksas tiek prognozētas pirms konkrēto programmu apstiprina Ministru Kabinets.

Novērtējot programmas sagaidāmos zaudējumus, Koncerns izvērtē piemītošo kredītrisku un darbības risku, kā arī citus riskus, piemēram, tirgus riskus. Lai segtu programmas sagaidāmos kredītriska zaudējumus, programmai pieejamā publiskā finansējuma daļa tiek piešķirta daļēji vai pilnā apmērā no kopējiem sagaidāmajiem aizdevumu zaudējumiem, atkarībā no programmai apstiprinātās struktūras. Publiskā finansējuma daļa, kas ir piešķirta programmas sagaidāmā kredītriska zaudējumu segšanai, tiek ieskaitīta konkrētās atbalsta programmas rezerves kapitālā Koncerna posteņa *Rezerves kapitāls* ietvaros, piemēram, Rezerves kapitālā Mājokļu garantiju programmā (skat. 20. pielikumu), vai uzskaitīta atsevišķi kā uzkrājums riska segumam (Riska seguma rezerve), kas tiek klasificēts kā saistības (skat. 28. pielikumu).

Ja publiskais finansējums, kas klasificēts kā Riska seguma rezerve noteiktas programmas sagaidāmo kredītrisku zaudējumu segšanai, pārsniedz faktiskos kredītu zaudējumus, kas radušies programmas īstenošanas gaitā, tad publiskā finansējuma pāri palikusī daļa ir atmaksājama saskaņā ar programmas finansēšanas līguma nosacījumiem.

Atbalsta programmu rezerves kapitāla jēdziens tiek piemērots kopš 2015. gada, bet riska seguma rezerves jēdziens – kopš 2016. gada. Līdz ar to salīdzinošie rādītāji par *Riska seguma rezervi* ir atspoguļoti par situāciju uz 2016.gada 31. decembri bez reklasifikācijas ietekmes uz salīdzinošiem rādītājiem, jo tie ir iekļauti saistībās posteņi *Atbalsta programmu finansējums* gan uz 2016. gada 31. decembri, gan uz 2015. gada 31. decembri.

24) Pārdošanai turētie aktīvi

Ilgtermiņa ieguldījumi vai atsavināšanas grupas, kas klasificētas kā turētas pārdošanai, tiek novērtētas zemākajā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Ilgtermiņa ieguldījumi un atsavināšanas grupas tiek klasificētas kā turētas pārdošanai, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tādā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela, un attiecīgais aktīvs vai atsavināšanas grupa ir pieejama tūlītēji pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Jābūt vadības lēmumam pārdot attiecīgo aktīvu, turklāt pārdošanas darījumam jātiekt atzītam par pabeigtu viena gada laikā no klasifikācijas datuma.

Izrietošā peļņa vai zaudējumi (pēc nodokļiem) no šādu aktīvu pārdošanas visaptverošo ienākumu pārskatā tiek uzrādīti atsevišķi.

(25) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

Piemērotie uzskaites principi atbilst iepriekšējā pārskata periodā izmantotajiem, izņemot šādus grozītus SFPS, kurus Koncerns pieņemis, sākot ar 2016. gada 1. janvāri:

- **Grozījumi SGS Nr. 1 "Finanšu pārskatu sniegšana": Informācijas atklāšana**

Grozījumu mērķis ir precizēt SGS Nr. 1, vēršot uzmanību uz grūtībām, ar kādām finanšu pārskatu sagatavotājiem var nākties saskarties, izmantojot profesionālus spriedumus saistībā ar finanšu pārskatu sniegšanu. Grozījumu ieviešana neietekmēs Koncerna finanšu pārskatus.

- **Grozījumi SGS Nr. 16 "Pamatlīdzekļi" un SGS Nr. 38 "Nemateriālie aktīvi": Pieņemamo nolietojuma un amortizācijas metožu precizešana**

Grozījumi papildus paskaidro, kā aprēķināt pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu nolietojumu un amortizāciju. Paskaidrots, ka ieņēmumu metode nav uzskatāma par atbilstošu patēriņa atspoguļošanai. Grozījumu ieviešana neietekmēs Koncerna finanšu pārskatus, jo Koncerns neizmanto uz ieņēmumiem balstītas nolietojuma un amortizācijas aprēķināšanas metodes.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(25) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana (turpinājums)

- **Grozījumi SGS Nr.19 "Darbinieku pabalsti"**

Grozījumi nosaka, kā uzskaitāmas darbinieku iemaksas noteiktu iemaksu pabalstu plānos. Grozījumu mērķis ir vienkāršot to iemaksu uzskaiti, kas nav atkarīgas no darbinieka nostrādātajiem gadiem, piemēram, darbinieku iemaksas, kas tiek aprēķinātas atbilstoši noteiktam darbinieka algas procentam. Grozījumu ieviešana neietekmēs Koncerna finanšu pārskatus.

- **Grozījumi SGS Nr. 27 "Atsevišķie finanšu pārskati": Pašu kapitāla metodes izmantošana atsevišķajos finanšu pārskatos**

Grozījumi no jauna ļauj izmantot pašu kapitāla metodi kā vienu no iespējamajām uzskaites metodēm ieguldījumu meitas sabiedrībās, kopīgi kontrolētajās sabiedrībās un asociētajās sabiedrībās uzskaitē sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos. Vadība nav izmantojusi šos grozījumus.

- **Grozījumi SFPS Nr. 11 "Kopīgas vienošanās": Līdzdalības kopīgās darbībās iegādes uzskaitē** SFPS Nr. 11 skaidro līdzdalības kopīgi kontrolētajās sabiedrībās un kopīgās darbībās uzskaiti. Grozījumi sniedz jaunas norādes, kā uzskaitīt līdzdalības iegādi kopīgā darbībā, kas veido biznesu saskaņā ar SFPS, un nosaka atbilstošas šādas iegādes uzskaites pamatnostādnes. Koncernam nav nekādu darījumu, kam būtu piemērojami šie grozījumi.

- SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2010. – 2012. gada ciklam, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Uzlabojumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2015. gada 1. februārī vai vēlāk. Neviens no šiem grozījumiem nav ietekmējis Koncerna finanšu pārskatus:

- SFPS Nr. 2 "Maksājums ar akcijām";
- SFPS Nr. 3 "Uzņēmējdarbības apvienošana";
- SFPS Nr. 8 "Darbības segmenti";
- SFPS Nr. 13 "Patiessās vērtības noteikšana";
- SGS Nr. 16 "Pamatlīdzekļi";
- SGS Nr. 24 "Informācijas atklāšana par saistītām personām";
- SGS Nr. 38 "Nemateriālie aktīvi".

- SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2012. – 2014. gada ciklam, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Minētie grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk. Neviens no šiem grozījumiem nav ietekmējis Koncerna finanšu pārskatus:

- SFPS Nr. 7 "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana";
- SGS Nr. 19 "Darbinieku pabalsti";
- SGS Nr. 34 "Starpposma finanšu pārskati".

Šī grozījuma ieviešanai nebija būtiskas ietekmes uz Koncerna finanšu pārskatiem.

- SFPS Nr. 5 "Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības".

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā

Koncerns nav piemērojis šādas SFPS un SFPIK interpretācijas, kas izdotas līdz finanšu pārskata apstiprināšanas dienai, bet vēl nav stājušās spēkā:

SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti" (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPS Nr. 9 aizstāj SGS Nr. 39 un ievieš jaunas finanšu instrumentu klasifikācijas un novērtēšanas prasības, kā arī principus, kas piemērojami vērtības samazināšanās noteikšanai un riska ierobežošanai. Koncerns plāno apstiprināt

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(25) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana (turpinājums)

jauno standartu, sākot ar noteikto spēkā stāšanās datumu. 2016. gadā Koncerns sagatavoja sākotnējo vērtējumu par SFPS Nr. 9 piemērošanu Koncerna aktīvu un saistību klasifikācijai. Koncerns paredz, ka SFPS Nr. 9 ieviešana būtiski neietekmēs finanšu aktīvu un saistību klasifikāciju Altum atsevišķajos finanšu pārskatos.

Koncerns paredz, ka uzkrājumi zaudējumiem palielināsies, kas negatīvi ietekmēs pašu kapitālu. Lai noteiktu ietekmes apmēru, tuvākajā laikā ir paredzēts sagatavot detalizētu novērtējumu.

Izņemot attiecībā uz riska ierobežošanas uzskaiti, ir nepieciešama retrospektīva piemērošana, bet pie nosacījuma, ka salīdzinošā informācija nav obligāta.

SFPS Nr. 15 "Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem" (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPS Nr. 15 nosaka piecu soļu modeli, kas tiks piemērots ieņēmumiem, kas gūti no līguma, kas noslēgts ar klientu, neatkarīgi no darījuma veida vai nozares, kurā gūti attiecīgie ieņēmumi. Būs jāsniedz visaptveroša informācija, tajā skaitā kopējo ieņēmumu sadalījums, informācija par līguma izpildes pienākumiem, izmaiņām līguma aktīvu un saistību atlikumos starp periodiem un galvenajiem vērtējumiem un aplēsēm.

2016. gadā Koncerns sagatavoja sākotnējo vērtējumu par SFPS Nr. 15. SFPS Nr. 15 ieviešanai nebūs nozīmīgas ietekmes uz Koncerna ieņēmumu atzīšanas principiem un novērtēšanu, jo Koncernam nav saliktu piedāvājumu, kas būtu SFPS Nr. 15 darbības jomā. Arī papildus informācijas atklāšanas prasības būtiski neietekmēs finanšu pārskatus, jo tās pārsvarā attiecas uz līgumu sadalīšanu komponentēs un pielietotajiem darījuma cenas attiecīšanas principiem.

SFPS Nr. 15 "Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem" (Precizējumi) (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Precizējumu mērķis ir paskaidrot SGSP nolūkus, izstrādājot SFPS Nr. 15 "Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem" ietvertās prasības, īpaši, attiecībā uz identificējošo izpildes pienākumu uzskaiti, mainot "atsevišķi identificējama" principa formulējumu, apsvērumus par pilnvarotāju un pilnvarnieku, tajā skaitā, izvērtējot, vai sabiedrība ir pilnvarotājs vai pilnvarnieks, kā arī kontroles principa un licencēšanas piemērošanu, sniedzot papildu norādījumus intelektuālā īpašuma un autortiesību uzskaitei. Precizējumi arī sniedz papildu praktiskus ieteikumus sabiedrībām, kas vai nu pilnībā piemēro SFPS Nr. 15 ar atpakaļejošu datumu vai izvēlas piemērot modificēto retrospektīvo pieeju. Precizējuma ieviešanai nebūs būtiskas ietekmes uz Koncerna pārskatiem.

SFPS Nr. 16 "Noma" (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPS Nr. 16 aizstāj SGS Nr. 17 un nosaka, kā atzīt, novērtēt un uzrādīt nomas darījumus, kā arī kāda informācija par šiem darījumiem jāatklāj finanšu pārskatos. Šis standarts sniedz vienotu nomnieka grāmatvedības uzskaites modeli, kura ietvaros nomiekam jāatzīst ar visiem nomas darījumiem saistītie aktīvi un saistības, izņemot gadījumus, kad nomas termiņš ir 12 mēnešu vai īsāks vai ja attiecīgajam aktīvam ir zema vērtība. Iznomātāja uzskaitē pēc būtības nemainīns. Vadība vēl nav izvērtējusi šī grozījuma ieviešanas ietekmi uz Koncerna finanšu pārskatiem.

Grozījumi SGS Nr. 7 "Naudas plūsmas pārskats": Informācijas atklāšana (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Grozījumi paredz uzlabot finanšu pārskatu lietotājiem sniegto informāciju par sabiedrības finansēšanas darbību. Sabiedrībām jāsniedz finanšu pārskatu lietotājiem informācija par izmaiņām tās saistībās, kas izriet no finansēšanas darbības, tajā skaitā gan izmaiņas, kas izriet no naudas plūsmām, gan izmaiņas, kas nav saistītas ar naudas līdzekļiem, piemēram, saskaņojot no finansēšanas darbības izrietošo saistību sākuma un beigu atlikumus finanšu stāvokļa pārskatā. Šo grozījumu ieviešana neietekmēs Koncerna finanšu stāvokli vai darbība rezultātus, tomēr var noteikt zināmas izmaiņas finanšu pārskatos sniegtajā informācijā.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(25) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana (turpinājums)

Grozījumi SGS Nr. 12 “Ienākuma nodokļi”: Atliktā nodokļa aktīva atzišana par neizmantotiem nodokļu zaudējumiem (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Grozījumi paskaidro, kā uzskaitīt atliktā nodokļa aktīvu par neizmantotiem nodokļu zaudējumiem saistībā ar patiesajā vērtībā novērtētiem ar parāda instrumentiem. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi.

SFPS Nr. 2: Darijumu klasifikācija un novērtēšana, kuros norēķini tiek veikti ar akcijām (Grozījumi) (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Grozījumos ietvertas uzskaites prasības attiecībā uz garantēto un negarantēto nosacījumu ietekmi uz tādu darījumu novērtēšanu, kuros maksājumi veikti ar akcijām, norēķinoties naudā, prasības darījumu uzskaitei, kuros neto norēķini tiek veikti ar akcijām, un ieturējuma nodokļa saistību uzskaitei, kā arī tādu maksājumu ar akcijām nosacījumu grozīšanai, kas maina darījumu klasifikāciju no naudas darījumiem un darījumiem, kuros maksājumi tiek veikti ar akcijām. Koncerns vēl nav izvērtējis šī standarta ieviešanas ietekmi.

Grozījumi SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28: Aktīvu pārdošana vai ieguldīšana darījumos starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu (2015. gada decembrī SGSP atlīka šo grozījumu spēkā stāšanās datumu uz nenoteiktu laiku atkarībā no SGSP veiktā pētījuma par pašu kapitāla metodes izmantošanu grāmatvedībā rezultātiem.)

Grozījumi novērš atzīto pretrunu starp SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28 prasībām attiecībā uz aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu darījumos starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu. Šo grozījumu galvenā ietekme ir tāda, ka, ja darījums saistīts ar uzņēmējdarbību, peļņa vai zaudējumi tiek atzīti pilnā apmērā, bet ja darījumā iesaistīti aktīvi, kas neveido uzņēmējdarbību, peļņa vai zaudējumi tiek atzīti tikai daļēji. Koncerns vēl nav izvērtējis šī standarta ieviešanas ietekmi.

Grozījumi SGS Nr. 40: Pārnešana uz ieguldījuma īpašumu posteni (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Grozījumi paskaidro, kad sabiedrībai būtu jāpārnes īpašums, tajā skaitā īpašums, kura būvniecība vai izveide vēl nav pabeigta, uz ieguldījuma īpašumu posteni vai jāizslēdz no šī posteņa. Saskaņā ar jaunajiem grozījumiem izmantošanas veida maiņa notiek, kad īpašums atbilst ieguldījuma īpašumu definīcijai vai vairs tai neatbilst un ja šādai izmantošanas veida maiņai ir pietiekami pierādījumi. Tikai vadības plānu maiņa attiecībā uz īpašumu izmantošanu nav pietiekams pierādījums izmantošanas veida maiņai. Šo grozījumu ieviešana neietekmēs Koncerna finanšu pārskatus.

SFPIK 22. interpretācija: Darījumi ārvalstu valūtās un priekšapmaksas (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Interpretācijā precīzēta uzskaitē, kas piemērojama darījumiem, kas ietver priekšapmaksu ārvalstu valūtā. Interpretācija attiecas uz darījumiem ārvalstu valūtās, ja sabiedrība atzīst nemonetāru aktīvu vai nemonetāras saistības, kas izriet no priekšapmaksas veikšanas vai saņemšanas, pirms tā atzīst attiecīgo aktīvu, izmaksas vai ieņēmumus. Interpretācija paredz, ka valūtas kursa noteikšanas nolūkā par darījuma datumu tiek pieņemts nemonetārā priekšapmaksas aktīva vai nākamo periodu ieņēmumu saistību sākotnējās atzišanas datums. Ja tiek veikti vai saņemti daudzi avansa maksājumi, tad sabiedrībai jānosaka katras priekšapmaksas veikšanas vai saņemšanas darījuma datums. Šo grozījumu ieviešana neietekmēs Koncerna finanšu pārskatus.

SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2014. – 2016. gada ciklam, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Minētie grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk, un piemērojami SFPS Nr. 12 “Informācijas atklāšana par līdzdalību citās sabiedrībās”, kā arī attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un piemērojami SFPS Nr. 1 “Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pieņemšana” un SGS Nr. 28 “Līdzdalība asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos”. Šos ikgadējos uzlabojumus ES vēl nav apstiprinājusi. Vadība ir secinājusi, ka ikgadējie uzlabojumi būtiski neietekmēs Koncerna finanšu pārskatus.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(25) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana (turpinājums)

- **SFPS Nr. 1 "Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pieņemšana":** Šie uzlabojumi atceļ pirmreizējiem šo standartu pieņēmējiem piemērojamos īstermiņa atbrīvojumus no informācijas atklāšanas par finanšu instrumentiem, darbinieku pabalstiem un ieguldījuma sabiedrībām.
- **SGS Nr. 28 "Līdzdalība asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos":** Grozījumi precizē, ka iespēja izvēlēties sākotnējās atzīšanas brīdī līdzdalību asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, kas pieder sabiedrībai, kas ir riska kapitāla fonds vai kāda cita kritērijiem atbilstoša sabiedrība, novērtēt patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanas atzīšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā ir pieejama attiecībā uz katru ieguldījumu asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, izvērtējot katru ieguldījumu atsevišķi.
- **SFPS Nr. 12 "Informācijas atklāšana par līdzdalību citās sabiedrībās":** Grozījumi precizē, ka SFPS Nr. 12 noteiktās informācijas atklāšanas prasības, izņemot prasības attiecībā uz apkopoto informāciju par meitas sabiedrībām, kopuzņēmumiem un asociētajām sabiedrībām, piemērojamas sabiedrības līdzdalībai meitas sabiedrībā, kopuzņēmumā vai asociētajā sabiedrībā, kas klasificēta kā turēta pārdošanai, turēta sadalei vai kā pārtrauktas darbības saskaņā ar SFPS Nr. 5.

Koncerns plāno ieviest iepriekš minētos standartus un interpretācijas to spēkā stāšanās datumā, ja tie tiks pieņemti ES.

(26) Izmaiņas un kļūdu korekcijas salīdzinošajos rādītājos

Veicot atkārtotu analīzi riska kapitāla fondu ieguldījumiem tika secināts, ka 2014. un 2015. gadā Koncerna pārskatos divu riska kapitāla fondu - *Baltic Innovation fund* un *KS Baltic Latvia Venture Capital Fund* - vērtībās pēc pašu kapitāla metodes, tika iekļautas ieguldījumu vērtības, kas novērtētas patiesajā vērtībā, kas neatbilst Koncerna riska kapitāla fondu ieguldījumu uzskaites metodikai. Kā arī tika veiktā detalizētā analīze, izvērtējams, un aprēķini riska kapitāla fondu pārskatu pielāgošanai SFPS prasībām.

Veicot iepriekšminēto vērtību pārskatīšanu, tika pārskatīts arī novērtējums par riska kapitāla fondu vērtības samazinājumu. Pārskatītais novērtējums liecina, ka riska kapitāla fondiem nav vērtības samazinājuma un uzkrājumi nav jāveido.

Ieteikme no nekorektām uzskaites metodikām tika labota retrospektīvi, kas izraisīja virkni atlikumu/apgrozījumu izmaiņas iepriekšējā perioda pārskatā.

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(26) Izmaiņas un kļudu korekcijas salīdzinošajos rādītājos (turpinājums)

Zemāk sniegtā detalizēta informācija par katru veikto korekciju:

Pielikumi	Sākotnējais atlikums uz 31.12.2014. (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais atlikums uz 31.12.2014. (tūkst.eiro)	
Koriģētie finanšu stāvokļa pārskata posteņi:				
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	18. pielikums – kļudas labojums ir saistīs ar to, ka divu riska kapitāla fondu - <i>Baltic Innovation fund</i> un <i>KS BaltCap Latvia Venture Capital Fund</i> - vērtībās pēc pašu kapitāla metodes, tika iekļautas ieguldījumu vērtības, kas novērtētas patiesajā vērtībā, kas neatbilst Koncerna riska kapitāla fondu ieguldījumu uzskaites metodikai. Kā arī tika veiktā detalizētā analīze, izvērtējams, un aprēķini riska kapitāla fondu pārskatu pielāgošanai SFPS prasībām.	25,342	(704)	24,638
Rezerves kapitāls	20.pielikums - aprēķina kļuda, kas veidojas no riska kapitāla fondu uzkrājumu reversa 687 tūkst eiro apmērā un korekcijas no riska kapitāla fondu metodikas (894) tūkst. eiro apmērā. Sākotnējo atlikumu korekcija ietekmēju atlikumus par stāvokli uz 31.12.2015. (skat. zemāk attiecīgo posteņi).	(17,429)	(207)	(17,636)
Pārskata gada nesadalītā peļņa		(2,222)	(497)	(2,719)

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(26) Izmaiņas un kļūdu korekcijas salīdzinošajos rādītajos (turpinājums)

	Pielikumi	Sākotnējais atlikums uz 01.01.2015. (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais atlikums uz 01.01.2015. (tūkst.eiro)
Koriģētie finanšu stāvokļa pārskata posteņi:				
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	18. pielikums – kļūdas labojums ir saistīs ar to, ka divu riska kapitāla fondu - <i>Baltic Innovation fund</i> un <i>KS BaltCap Latvia Venture Capital Fund</i> - vērtībās pēc pašu kapitāla metodes, tika iekļautas ieguldījumu vērtības, kas novērtētas patiesajā vērtībā, kas neatbilst Koncerna riska kapitāla fondu ieguldījumu uzskaites metodikai. Kā arī tika veiktā detalizētā analīze, izvērtējams, un aprēķini riska kapitāla fondu pārskatu pielāgošanai SFPS prasībām.	25,342	(704)	24,638
Rezerves kapitāls	20.pielikums - aprēķina kļūda, kas veidojas no riska kapitāla fondu uzkrājumu reversa 687 tūkst eiro apmērā un korekcijas no riska kapitāla fondu metodikas (894) tūkst. eiro apmērā. Sākotnējo atlikumu korekcija ietekmēju atlikumus par stāvokli uz 31.12.2015. (skat. zemāk attiecīgo posteņi).	(17,429)	(207)	(17,636)
Pārskata gada nesadalītā peļņa		(2,222)	(497)	(2,719)

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(26) Izmaiņas un kļudu korekcijas salīdzinošajos rādītājos (turpinājums)

Pielikumi	Sākotnējais atlikum uz 31.12.2015. (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais atlikums uz 31.12.2015. (tūkst.eiro)
-----------	---	---------------------------	--

Koriģētie finanšu stāvokļa pārskata posteņi:

Ieguldījumi riska kapitāla fondos	18. pielikums – kļūdas labojums ir saistīs ar to, ka divu riska kapitāla fondu - <i>Baltic Innovation fund</i> un <i>KS BaltCap Latvia Venture Capital Fund</i> - vērtībās pēc pašu kapitāla metodes, tika iekļautas ieguldījumu vērtības, kas novērtētas patiesajā vērtībā, kas neatbilst Koncerna riska kapitāla fondu ieguldījumu uzskaites metodikai. Kā arī tika veiktā detalizētā analīze, izvērtējams, un aprēķini riska kapitāla fondu pārskatu pielāgošanai SFPBS prasībām.	45,289	(5,361)	39,928
Uzkrājumi riska kapitāla fondiem	18. pielikums – kļūdas labojums ir saistīts ar riska kapitāla fondu novērtējuma pārskatīšanu, kas liecina, ka riska kapitāla fondiem nav vērtības samazinājuma un uzkrājumi nav jāveido.	(3,154)	3,154	0
Atbalsta programmu finansējums	28. pielikums - kļūdas labojums ir saistīts ar Ieguldījuma fonda saistību korekciju par 2,113 tūkst. eiro, sakarā ar to, ka risku kapitāla fondu uzkrājumi vairs nav jāatzīst.	70,340	2,114	72,454
Rezerves kapitāls	20.pielikums - kļūdas labojums ir saistīts ar atlikumu korekciju par stāvokli uz 01.01.2015. (skat. zemāk attiecīgo posteņi).	(15,875)	(207)	(16,082)
Pārskata gada nesadalītā peļņa		6,318	(4,113)	2,205

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

(26) Izmaiņas un kļūdu korekcijas salīdzinošajos rādītājos (turpinājums)

Pielikumi	Sākotnējais apjoms 2015	Korekcija	Koriģētais apjoms 2015
Koriģētie visaptverošo ienākumu pārskata posteņi:			
Pārskata gada nesadalītā peļņa	8,540	(3,616)	4,924
Peļņas /(zaudējumu) daļa ieguldījumiem kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos	Ieteikme no pašu kapitāla metodikas, 18.pielikums, jaunā metodika-2.pielikuma 21.piezīmē.	1,543	(3,741)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam, neto	Posteņa Izdevumi uzkrājumu veidošanai izmaiņas: - tika reversēti 125 tūkst. eiro, kas bija saistīti ar riska kapitāla fondu vērtības samazinājumu (skatīt 18.pielikumu). Kļūdas labojums.	(5,148)	125
			(5,023)

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

3 RISKU PĀRVALDĪŠANA

Koncernā risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā Koncerna lielumu, struktūru un tās darbības specifiku, kā arī ņemot vērā tās ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Koncerns īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Koncernā apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemītošo risku vadībai.

Risku pārvaldībā tiek ievēroti šādi galvenie principi:

- risku pārvaldība ir ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Koncernā nosaka un novērtē iespējamos riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemoties riskus, Koncerns saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Koncerns neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas rada riskus, kuri apdraud to darbības stabilitāti, vai arī kas ievērojami var kaitēt to reputācijai.

Risku pārvaldībai Koncerns pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus.

Nozīmīgākie riski, kuriem Koncerns ir pakļauts, ir kredītrisks, likviditātes risks, un operacionālais risks.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka Koncerna klients vai sadarbības partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret Koncernu pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Tā kā Koncerna darbības mērķis ir realizēt valsts atbalsta un attīstības programmas, Koncerns kredītriskam galvenokārt ir pakļauts tās kreditēšanas darbību ietvaros, izsniedzot garantijas trešajām personām, kā arī, realizējot citus finanšu instrumentus valsts atbalsta un attīstības programmas ietvaros. Koncerns ir pakļauts kredītriskam arī tā investīciju darbību ietvaros.

Koncerna kredītriska pārvaldības pamatprincips ir klientu vai sadarbības partneru spēja pildīt saistības pret Koncernu, kas tiek nodrošināts, veicot klientu un sadarbības partneru novērtēšanu, pirms darījuma uzsākšanas, kā arī veicot turpmāku nepārtrauktu uzraudzību un novērtēšanu. Pakļautība kredītriskam tiek mazināta, nodrošinot riska darījumam un valsts atbalsta un attīstības programmas nosacījumiem atbilstošas ķīlas vai cita veida nodrošinājuma piesaisti.

Koncernā kredītriska pārvaldības ietvaros ir noteikti dažāda veida riska darījumu limiti, t.sk., ir noteikti lēmumu pieņemšanas limiti, nozīmīgu risku gadījumā lēmumus vienmēr pieņem kredītkomitejas vai Koncerna valde.

Kredītriskam pakļauto aktīvu un ārpusbilances saistību analīze ir atspoguļota šī finanšu pārskata 37. pielikumā.

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir saistīts ar risku, ka Koncerns var nespēt savlaicīgi izpildīt klientu un citu kreditoru juridiski pamatošas prasības un, ka nepieciešamības gadījumā tām nebūs pieejami līdzekļi tirgū, un/vai, ka tās nespēs īsā laikā periodā un bez ievērojumiem zaudējumiem likvidēt pozīcijas (piemēram, pārdot aktīvus).

Likviditātes riska pārvaldīšanas mērķis ir nodrošināt pietiekamu likviditāti gan normālos darbības apstākjos, gan stresa situācijās, bez būtiskām izmaksām vai zaudējumiem. Koncerns pastāvīgi kontrolē, lai tā likvidē aktīvi būtu pietiekami saistību segšanai.

Likviditātes riska novērtēšanai Koncerns veic aktīvu un pasīvu termiņstruktūras novērtēšanu, kā arī tiek veikta naudas plūsmas analīze, kas ļauj noteikt minimālo nepieciešamo likvīdo aktīvu apjomu.

Šī finanšu pārskata 39.pielikumā ir apkopota informācija par Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

3 RISKU PĀRVALDĪŠANA (turpinājums)

Operacionālais risks

Operacionālais risks izriet no apzinātām vai neapzinātām atkāpēm no pieņemtajiem principiem Koncerna ikdienas darbībā, piemēram, cilvēku kļūdas vai krāpšana, informācijas sistēmu darbības traucējumi, nepietiekamas kontroles procedūras vai to neievērošana, u.tml.

Operacionālā riska pārvaldības mērķis ir savlaicīgi identificēt iespējamos operacionālos riskus un veikt pasākumus, lai maksimāli minimizētu operacionālā riska ietekmi uz Koncerna finanšu rādītājiem, kā arī nodrošinātu to darbības nepārtrauktību. To Koncerns nodrošina, identificējot operacionālo risku cēloņus un veicot preventīvās un korektīvās darbības operacionālo risku cēloņu novēršanai.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar tirgus procentu likmju izmaiņu nelabvēlīgu ietekmi uz Koncerna procentu ieņēmumiem un ekonomisko vērtību.

Procentu likmju riska pārvaldības mērķis ir novērtēt un vadīt procentu likmju risku, maksimāli ierobežojot tā ietekmi uz Koncerna ienākumiem un ekonomisko vērtību.

Procentu likmju riska novērtēšanai, Koncerns regulāri analizē procentu likmju jūtīgo aktīvu, pasīvu un ārpusbilances posteņus, to termiņstruktūru un jūtīgumu pret iespējamām procentu likmju izmaiņām.

Ārvalstu valūtu risks

Ārvalstu valūtu risks ir risks, ka riska darījuma patiesā vērtība vai nākotnes naudas plūsmas svārstīsies, pateicoties valūtas maiņas kursu izmaiņām. Vadība uzskata, ka Koncerna ārvalstu valūtu risks nav nozīmīgs, jo lielākā daļa darījumu tiek veikti eiro. Koncerns kontrolē ārvalstu valūtu risku, piesaistot finansējumu un emitējot finanšu instrumentus eiro.

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

4 PROCENTU IEŅĒMUMI

	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015. - 31.12.2015.
Procentu ieņēmumi:		
- no prasībām pret kredītiestādēm	47	142
- no kredītiem un galvojumiem*	10,286	11,314
ieskaitot no kredītiem ar vērtības samazinājumu (skatīt 19.pielikumu)	1,005	1 076
- no vērtspapīriem amortizētajā vērtībā	78	175
- no vērtspapīriem patiesajā vērtībā *	2,173	3,743
- pārējie procentu ieņēmumi**	-	3,236
	12,584	18,610

* Saskaņā ar 2016. gadā noslēgto līgumu ar LR Ekonomikas Ministriju Par *Mezanīna un garantiju fonda aktivitāti* (*Līgums nr. 2011/16*), LR Ekonomikas Ministrijas finansējums ir jāpalieina par *Mezanīna un garantiju fonda* ienākumiem no brīvo līdzekļu izvietošanas, procentu ieņēmumiem no izsniegtajiem aizdevumiem, pārējumu ieņēmumiem no izsniegtajām garantijām, komisijas maksām, līgumsodiem, u.c. Rezultātā Koncerna apakšpozīcija *Procentu ieņēmumi no kredītiem un garantijām* tiek samazināti par 646 tūkst. eiro un apakšpozīcija *Procentu ieņēmumi no vērtspapīriem pēc patiesās vērtības* tiek samazināti par 531 tūkst. eiro.

** Pārējo procentu ieņēmumi pozīcija ietver valsts atbalsta procentus 3,192 tūkst. eiro apmērā. Koncerns 2015.gada jūlijā parakstīja ar LR Ekonomikas ministriju noslēgtā līguma Nr.2DP/2.2.1.4/09/IPIA/EM/001/001 grozījumus par pūšu precīzēto ieguldījumu apmēru Aizdevumu fondā. Rezultātā tika veikts valsts atbalsta pārrēķins par Koncerna kapitālā ieguldītiem Struktūrfondu līdzekļiem.

Informācija par valsts atbalsta procentiem par 2016. gadu ir iekļauta 5. pielikumā. Detalizētāku informāciju skatīt 2. pielikuma 22. un 23. piezīmē.

5 PROCENTU IZDEVUMI

	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015. - 31.12.2015.
Procentu izdevumi:		
- par saistībām pret kredītiestādēm	314	479
- pārējie procentu izdevumi*	1,393	1,863
	1,707	2,342

* Pozīcija *Pārējie procentu izdevumi iekļauj* valsts atbalsta procentus 1,060 tūkst. eiro apmērā. Valsts atbalsta procentu palieinājums ir saistīts ar jaunu valsts finansējumu, kas tika saņemts 2016. gadā. Skat. 2. pielikuma 22. piezīmi.

6 KOMISIJAS NAUDAS IEŅĒMUMI

	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015. - 31.12.2015.
Komisijas naudas ieņēmumi:		
- no kredītoperācijām	433	526
- pārējie komisijas naudas ieņēmumi	13	177
	446	703

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

7 KOMISIJAS NAUDAS IZDEVUMI

	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015.- 31.12.2015.
Komisijas naudas izdevumi:		
- par riska kapitāla fondu pārvaldīšanu*	226	479
- par vērtspapīru portfeļa apkalpošanu	59	51
- pārējie komisijas naudas izdevumi**	14	22
	299	552

*Realizējot Ieguldījumu fonda programmu, finanšu pārskata periodā Koncerna izdevumos ir iekļautas pārvaldīšanas komisijas par riska kapitāla fondiem 2,066 tūkst. eiro apmērā (2015: 1,323 tūkst. eiro), no kurām tika kompensētas 1,840 tūkst. eiro (2015: 1,120 tūkst. eiro). Kompensācijas mehānismu paredz 2015.gada 23.decembra "Līguma par Ieguldījumu fonda īstenošanu Nr. Līg.- 2011/15" jaunā redakcija.

Savukārt pārvaldīšanas komisija 226 tūkst. eiro apmērā attiecas uz pirmās paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldīšanas komisijām, kur *Otrā EKO fonda* pārvaldīšanas komisija ir 5 tūkst. eiro un *Baltijas inovācijas fonda* – 221 tūkst. eiro.

** Realizējot Ieguldījumu fonda programmu, finanšu pārskata periodā Koncerna izdevumos ir iekļautas finanšu starpnieku AS *SEB* un AS *Swedbank* pārvadīšanas komisijas 43 tūkst. eiro (2015: 54 tūkst. eiro), no kurām, saskaņā ar "Līgumu par Ieguldījumu fonda īstenošanu Nr. Līg.- 2011/15", tika kompensēti 30 tūkst. eiro (2015: 41 tūkst. eiro).

Finanšu starpnieku pārvaldīšanas komisija 13 tūkst. eiro apmērā ir kā neattiecināmas un nekompensējamas izmaksas un ir iekļautas Koncerna peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Skatīt 2. pielikuma 5. (i) piezīmi.

8 PEĻŅA NO DARIJUMIEM AR VĒRTSPAPĪRIEM UN ĀRVALSTU VALŪTU

	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015.- 31.12.2015.
Peļņa no pārdošanai pieejamajiem vērtspapīriem	-	1,120
Zaudējumi no ārvalstu valūtu un citu finanšu instrumentu tirdzniecības un pārvērtēšanas, neto	(203)	(137)
	(203)	983

9 CITI IENĒMUMI

	01.01.2016. - 31.12.2016	01.01.2015.- 31.12.2015
Kompensācijas*	2,324	906
Citi pamatdarbības ienākumi**	2,559	5,321
Maksa par pakalpojumiem īpašumu privatizācijā	254	572
Ieņēmumi no ieguldījumu īpašumu pārvērtēšanas	29	-
Ieņēmumi no nomas maksājumiem par nomu bez izpirkuma tiesībām***	195	144
Ieņēmumi no kompensācijām par aizdevumu uzkrājumiem****	167	351
	5,528	7,294

* Kompensācijas ietver Koncerna realizēto valsts atbalsta programmu vadības izdevumu kompensāciju 2,324 tūkst. eiro apmērā. Saņemto kompensāciju pieaugums 2016. gadā ir saistīts ar jauno valsts atbalsta programmu – Fondu fonds un Daudzdzīvokļu māju energofektivitātes programma – īstenošanu.

Vadības izdevumu kompensācija iekļauj personāla atalgojumu 1,733 tūkst. eiro apmērā (10. pielikums) un administratīvos un citus pamatdarbības izdevumus 591 tūkst. eiro apmērā (11. pielikums).

Izdevumi 1,583 tūkst. eiro apmērā Koncernam tiek kompensēti atbilstoši katras konkrētas programmas apstiprinātajiem nosacījumiem un budžetam.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

9 CITI IENĒMUMI (turpinājums)

** Pozīcija *Citi pamatdarbības ienākumi* iekļauj 2,453 tūkst. eiro, kas saņemti no pārņemto īpašumu pārdošanas.

***Būtiska daļa no telpas nomas ieņēmumiem ir saņemta no Koncerna nekustamajiem īpašumiem, kas šajā finanšu pārskatā ir klasificēti kā pamatlīdzekļi, nebūtiska daļa - no vienīgā īpašuma, kas tika klasificēts kā ieguldījumu īpašums.

****Pozīcijā ir iekļautas arī aizdevumu fondu kompensācijas par Koncerna izveidotajiem uzkrājumiem 167 tūkst. eiro apmērā (2015: 351 tūkst. eiro). Pārskata periodā Koncerns norakstīja no tās pārvaldībā esošo aizdevumu fondiem aizdevumu pamatsummas par 492 tūkst. eiro (2015: 1,137 tūkst. eiro), no kuriem tikai 26 tūkst. eiro tika atmaksāti (2015: 351 tūkst. eiro).

10 PERSONĀLA IZMAKSAS

	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015. - 31.12.2015.
Padomes un Valdes locekļu atalgojums	268	224
Personāla atalgojums	5,235	5,164
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	<u>1,279</u>	<u>1,291</u>
	<u>6,782</u>	<u>6,679</u>

Balstoties uz noslēgtajiem līgumiem ar Atbildīgām iestādēm par valsts atbalsta programmu realizēšanu, Koncernam 2016. gada laikā tika kompensēti personāla izdevumi 1,733 tūkst. eiro apmērā (9. pielikums).

Pārskata perioda laikā Koncerna vidējais darbinieku skaits bija 242 (2015: 282).

11 ADMINISTRATĪVIE UN CITI PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI

	01.01.2016. - 31.12.2016.	01.01.2015. - 31.12.2015.
Informācijas un sakaru sistēmu izdevumi	1,086	1,062
Pārņemto īpašumu uzturēšanas izdevumi	991	303
Telpu un tehnikas ekspluatācijas izdevumi	857	886
Citi izdevumi*	760	-
Pārņemto īpašumu pārvērtēšana**	612	402
Reklāmas un sabiedrisko attiecību izdevumi	495	445
Profesionālie pakalpojumi	388	205
Personāla attīstības izdevumi	243	339
Nekustamā īpašuma nodoklis	149	189
Konferences izdevumi***	<u>-</u>	<u>1,298</u>
	<u>5,581</u>	<u>5,129</u>

* Lielākās summas pozīcijā *Citi izdevumi*:

- 216 tūkst. eiro ir saistīti ar Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (turpmāk - CFLA) pieņemto lēmumu par neatbilstoši veikto izdevumu atmaksu saskaņā ar Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (turpmāk – OLAF) ziņojumu Nr.OF/2013/1112/B5 (turpmāk – Ziņojums). CFLA informē, ka ir saņemusi OLAF Ziņojumu, kur OLAF ir veicis izmeklēšanu par 2004.-2006.gada plānošanas perioda 2.4.pasākuma „Pieejā finansējumam maziem un vidējiem uzņēmumiem” īstenoto projektu Nr.VPD1/ERAF/CFLA/05/NP/2.4.3./0001/000001 “Riska kapitāla sistēmas attīstība” (turpmāk – Projekts). OLAF ir konstatējis, ka riska kapitāla fonds Otrais Eko fonds (turpmāk – Fonds) ir veicis ieguldījumus (kurus Projekta ietvaros līdzfinansēja Eiropas Savienības Eiropas Reģionālās attīstības fonds) uzņēmumos, kuri ir saistīti ar Fonda pārvaldnieka (A/S „Eko investors”) valdes locekļiem, tādejādi pieļaujot interešu konfliktu.

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

11 ADMINISTRATĪVIE UN CITI PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI (turpinājums)

Ņemot vērā to, ka Fonda pārvaldnieks, veicot ieguldījumus AS „PET Baltija” un SIA „Eko Riga”, ir pieļāvis interešu konfliktu Padomes Regulas Nr. 1995/2006 52.panta 2.punkta izpratnē, ERAF līdzfinansējums 216 tūkst. eiro apmērā, kuru Fonds ieguldīja AS „PET Baltija” un SIA „Eko Riga”, atzīstams par neatbilstoši veiktiem izdevumiem. Saskaņā ar Ministra kabineta 2009.gada 30.jūnija noteikumu Nr.706 “Kārtība, kādā ziņo par struktūrfondu finansēto projektu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un pieņem lēmumu par piešķirtā finansējuma izlietojumu” 20.punktu CFLA aicina Sabiedrību kā LGA saistību pārņēmēju veikt neatbilstoši veikto izdevumu atmaksu līdz 2016.gada 23.maijam.

Koncerns ir izpildījis prasību un atmaksājusi noteikto summu.

- 254 tūkst. eiro ir PVN summa, kas bija saistīta ar Koncerna kustamās mantas pārdošanu, uz kuru Koncerns zaudēja atgūšanas tiesības.

2016. gadā, saskaņā ar valsts atbalsta programmu īstenošanas līgumiem, kas noslēgti ar atbildīgajām iestādēm, Koncernam tika kompensētas administratīvās un citas pamatdarbības izmaksas 591 tūkst. eiro apmērā (9. pielikums).

** Pārņemto īpašumu uzskaites principi ir aprakstīti 2. pielikuma 14. piezīmē.

12 UZKRĀJUMI VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMAM, NETO

	01.01.2016.- 31.12.2016.	01.01.2015.- 31.12.2015.	Korīgēts
Izdevumi uzkrājumu veidošanai:			
- uzkrājumi kredītiem	6,474	6,094	
- uzkrājumi citiem aktīviem	635	6,968	
- uzkrājumi parāda vērtspapīriem	24	-	
- uzkrājumi riska kapitāla fondu ieguldījumiem	246	-	
- uzkrājumi garantijām	<u>12,397</u>	<u>10,032</u>	
	19,776	23,094	
Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi:			
- uzkrājumi kredītiem	(2,674)	(3,314)	
- uzkrājumi parāda vērtspapīriem	(3,168)	(195)	
- uzkrājumi citiem aktīviem	(481)	(4,769)	
- uzkrājumi garantijām	<u>(12,957)</u>	<u>(8,208)</u>	
	(19,280)	(16,486)	
Ienākumi no norakstīto kredītu atgūšanas	<u>(967)</u>	<u>(1,585)</u>	
Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumam	(471)	5,023	

Izdevumi uzkrājumu veidošanai pozīcija par iepriekšējo periodu tika korīgēta (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē)

A/S "Atīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

13 UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

01.01.2016.-
31.12.2016.

01.01.2015.-
31.12.2015.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis
 Atliktais nodoklis
Kopā uzņēmumu ienākuma nodokļa (ienākumi)

-

-

-

13 UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

31.12.2016.

31.12.2015.

Peļņa pirms nodokļiem	2,170	4,924
Teorētiski aprēķinātais nodoklis, piemērojot 15% likmi	326	739
Neto ieņēmumi / izdevumi, par kuriem nedrīkst palielināt / samazināt apliekamo ienākumu	1,443	401
Izmaiņas neatzītajā atliktā nodokļa aktīvā	(1,769)	(1,140)
Uzņēmuma ienākuma nodokļa (ieņēmumi) / izdevumi uz 31. decembri	-	-

Izmaiņas uzkrājumos atliktā nodokļa aktīviem:

31.12.2016.

31.12.2015.

Atliktā nodokļa aktīvs pārskata gada sākumā	-	253
Atliktā nodokļa aktīvu izmaiņa	-	(253)
Atliktā nodokļa aktīvs pārskata gada beigās	-	-

Atliktā nodokļa aprēķināšana:

31.12.2016.

31.12.2015.

Atliktā nodokļa saistības:	(493)	(531)
Pamatlīdzekļu nolietojuma pagaidu atšķirības	(493)	(531)
Citas pagaidu atšķirības	-	-

Atliktā nodokļa aktīvi:	42,396	44,203
Uzkrājumi atvaijinājumiem	56	48
Citas pagaidu atšķirības	1,468	1,697
Uz nākošajiem taksācijas periodiem pārnesamie nodokļu zaudējumi	40,872	42,458

Neto atliktā nodokļa aktīvi	41,903	(43,672)
-----------------------------	--------	----------

Uzkrājumi neatzītajam atliktā nodokļa aktīvam	(41,903)	(43,672)
Atzītais atliktā nodokļa aktīvs*	-	-

* Atliktā nodokļa aktīvs netika atzīts saskaņā ar 2. pielikuma 23. piezīmē aprakstītajiem uzskaites principiem.

Koncernam nav piemērots īpašs nodokļu režīms.

ALTUM, LAF un LGA uzkrātos uzņēmumu ienākumu nodokļu zaudējumus pēc reorganizācijas pabeigšanas pārņēmis Koncerns. Atliktā nodokļa aktīvi netika pilnībā atzīti attiecībā uz nodokļu zaudējumiem līdz tādam apmēram, kādā pastāv iespējamība gūt ar nodokli apliekamu peļņu, no kurās segt zaudējumus. Saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu nodokļu mērķiem aprēķinātie zaudējumi var tik segti no nākamo gadu peļņas neierobežoti ilgā laika periodā. Koncerna uz nākamo pārskata periodu pārnesamie nodokļu zaudējumi ir 272,480 tūkst. eiro.

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

14 IEGULDĪJUMU VĒRTSPAPĪRI

31.12.2016.

31.12.2015.

Līdz termiņa beigām turētie

Latvijas valdības obligācijas un parādzīmes	459	439
Ne-OECD valstu valdības obligācijas	1,027	1,027
OECD valstu kredītiestāžu obligācijas	4,516	4,852
Līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri kopā	6,002	6,318
Uzkrājumi vērtspapīru vērtības samazinājumam	(4,471)	(4,777)
Neto līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri	1,531	1,541

Pieejami pārdošanai

Latvijas valdības obligācijas un parādzīmes	64,294	88,002
Pārdošanai pieejamie vērtspapīri kopā	64,294	88,002

Ieguldījumu vērtspapīri kopā

65,825

89,543

Veicot ieguldījumus vērtspapīros, Koncernā tiek veikta finanšu institūcijām piešķirto ārējo kredītreitingu analīze, kā arī finanšu un darbības novērtējums. Pēc darījumu attiecību uzsākšanas Koncerns veic monetāro finanšu institūciju uzraudzību un seko piešķirto limitu atbilstībai kredītriska novērtējumam.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna parāda vērtspapīru sadalījumu pēc emitentiem piešķirtajiem ilgtermiņa kredītreitingiem (*Moody's Investors Service*) 2016.gada 31.decembrī:

	Pārdošanai pieejamie	Līdz termiņa beigām turētie	Neto kopā
A1 - A3	64,294	459	64,753
Zem Baa3	-	1,027	1,027
Bez reitinga*	-	45	45
Kopā	64,294	1,531	65,825

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna parāda vērtspapīru sadalījumu pēc emitentiem piešķirtajiem ilgtermiņa kredītreitingiem (*Moody's Investors Service*) 2015.gada 31.decembrī:

	Pārdošanai pieejamie	Līdz termiņa beigām turētie	Neto kopā
A1 - A3	88,002	439	88,441
Baa1 - Baa3	-	1,027	1,027
Bez reitinga	-	75	75
Kopā	88,002	1,541	88,543

Visi vērtspapīri tiek kotēti biržā. Vidējā ienesīguma likme no parāda vērtspapīriem 2016.gada 31.decembrī bija 3.59% (2015: 4%).

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

15 IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	12,247	11,704
Iegādātie pārskata periodā*	3,704	991
Pārdoti un norakstīti pārskata periodā	(89)	-
Neto pārvērtēšanas peļņa	1,225	(448)
Uzskaites vērtība perioda beigās	17,087	12,247

* Zemes fonda savu darbību uzsāka 2015.gada 1.jūlijā, un tā pārvaldītājs saskaņā ar 2015.gada 11.marta Ministru Kabineta rīkojumu ir Koncerns.

Latvijas zemes fonda izveidošana ir noteikta likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos". Zemes fonda izveide ir viens no valsts instrumentiem, lai sekmētu, ka Latvijā lauksaimniecībā izmantojamā zeme tiek saglabāta un izmantota lauksaimniecības vajadzībām.

2016. gada laikā realizēto iegādes darījumu skaits ir 74 īpašumi (2015:39), apjoms - 1,560 ha (2015: 560 ha), īpašumu iegādei ieguldītā kopējā summa 3,704 tūkst. eiro (2015: 991 tūkst. eiro).

Pārskata periodā tika pārdots viens Zemes fonda nekustamais īpašums.

Koncerns sniedz pilnu informāciju par Zemes fonda darbības rezultātiem un finanšu stāvokli. Uzskaites principi, kas tiek izmantoti Zemes fonda īpašumu uzskaitei, ir aprakstīti 2. pielikuma 13. piezīmē.

16 PRASĪBAS PRET CITĀM KREDĪTIESTĀDĒM UN VALSTS KASI

	31.12.2016.	31.12.2015.
OECD reģistrētas kredītiestādes	2	8
LR reģistrētās kredītiestādes un Valsts kase	89,551	46,874
Kopā	89,553	46,882

Izvietojot finanšu resursus Latvijas Republikas Valsts kasē un monetārajās finanšu institūcijās tiek vērtēti finanšu iestādēm noteiktie ārējie kredītreitingi vai finanšu iestādēm, kurām nav piešķirts individuāls reitingš, to novērtējumā tiek nemts vērā mātes bankas reitingš, kas ir par vienu reitinga pakāpi zemāks, kā arī finanšu un darbības novērtējums.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījumu pēc kategorijām 2016.gada 31.decembrī:

Moody's reitingi	Aaa	Aa1-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa-C	WR	Kopā
OECD reģistrētas kredītiestādes	-	2	-	-	-	-	-	-	2
LR reģistrētās kredītiestādes	-	23,360	63,512	-	-	2,679	-	-	89,551
Kopā	-	23,362	63,512	-	-	2,679	-	-	89,553

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījumu pēc kategorijām 2015.gada 31.decembrī:

Moody's reitingi	Aaa	Aa1-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa-C	WR	Kopā
OECD reģistrētas kredītiestādes	-	-	8	-	-	-	-	-	8
LR reģistrētās kredītiestādes	-	8,241	34,516	-	-	4,117	-	-	46,874
Kopā	-	8,241	34,524	-	-	4,117	-	-	46,882

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

16 PRASĪBAS PRET CITĀM KREDĪTIESTĀDĒM UN VALSTS KASI (turpinājums)

2016. gada 31. decembrī Koncernam ir norēķinu konti 6 bankās un Valsts kasē.

Vidējā ienesīguma likme no prasībām pret kredītiestādēm 2016.gada 31.decembrī bija 0.07% (2015:0.029%).

Informācija par skaidru naudu un tās ekvivalentiem ir sniegtā 34. pielikumā.

17 ATVASINĀTIE LĪGUMI

Koncerns izmanto šādus atvasinātos finanšu instrumentus: valūtas nākotnes līgumi (*currency forward*) - līgumi par valūtas pirkšanu nākotnē un valūtas mijmaiņas līgumi (*currency swaps*) - līgumi, kas paredz apmaiņu ar maksājumu plūsmām. Mijmaiņas līgumu rezultātā notiek apmaiņa ar valūtām.

Atvasināto finanšu instrumentu nosacītās līgumu pamatvērtības un patiesās vērtības ir atspoguļotas nākamajā tabulā:

31.12.2016.

31.12.2015.

	Nosacītā līguma pamat- vērtība	Patiessā vērtība			Nosacītā līguma pamat- vērtība	Patiessā vērtība	
		Aktīvi	Saistības			Aktīvi	Saistības
Valūtas mijmaiņas līgumi	12,330	-	854		12,153	-	345
Kopā		-	854			-	345

Līgums ir spēkā līdz 2017. gada 6. martam. Lai mazinātu valūtas risku, ir noslēgts jauns valūtas nākotnes līgums, kas stājas spēkā pēc 2017. gada 6. marta.

18 IEGULDĪJUMI RISKA KAPITĀLA FONDOS

31.12.2016.

31.12.2015.

Koriģēts

Uzskaites vērtība perioda sākumā*	39,929	24,639
Ieguldīts	21,054	18,603
Atmaksāts	(684)	(1,115)
Pārvērtēšanas rezultāts *	(1,758)	(2,198)
Uzskaites vērtība perioda beigās	58,541	39,929
Uzkrājumi	(245)	-
Neto vērtība perioda beigās	58,296	39,929

*Ieguldījumu riska kapitāla fondu pozīcija par iepriekšējo periodu tika koriģēta (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē)

*A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.*

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

18 IEGULDĪJUMI RISKA KAPITĀLA FONDOS (turpinājums)

Nākamajā tabulā ir sniegtā analītiskā informācija par Koncerna ieguldījumiem riska kapitāla fondos 2016.gada 31.decembrī:

	Atlikums perioda sākumā, tūkst. EUR	Ieguldījumi/ atmaksas, tūkst. EUR	Pārvērtēšanas rezultāts, tūkst. EUR	Atlikums perioda beigās, tūkst. EUR
KS ZGI Fonds	38	-	(35)	3
KS Otrais Eko Fonds	1,057	(14)	(247)	796
KS Invento	-	-	-	-
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	10,391	501	(1,331)	9,561
KS Imprimatur Capital Seed Fund	5,129	938	(507)	5,560
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	2,861	200	(312)	2,749
KS Expansion Capital fund	7,987	5,289	(54)	13,222
KS ZGI-3	4,025	4,436	337	8,798
KS Flycap investment Fund	6,004	5,761	483	12,248
Baltic Innovation Fund	2,437	3,259	(92)	5,604
Kopā	39,929	20,370	(1,758)	58,541

Zemāk ir sniegtā informācija par riska kapitāla fondu vērtības samazinājumu pārskata perioda laikā:

	Bruto vērtība perioda beigās, tūkst. EUR	Uzkrājumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tūkst. EUR	Uzkrājumi, kas attiecas uz iepriekšējo periodu, tūkst. EUR	Neto vērtība, tūkst. EUR
KS ZGI Fonds	3	-	-	3
KS Otrais Eko Fonds	796	-	-	796
KS Invento	-	-	-	-
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	9,561	-	-	9,561
KS Imprimatur Capital Seed Fund	5,560	-	-	5,560
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	2,749	-	-	2,749
KS Expansion Capital fund	13,222	(245)	-	12,977
KS ZGI-3	8,798	-	-	8,798
KS Flycap investment Fund	12,248	-	-	12,248
Baltic Innovation Fund	5,604	-	-	5,604
Kopā	58,541	(245)	-	58,296

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

18 IEGULDĪJUMI RISKA KAPITĀLA FONDOS (turpinājums)

Nākamajā tabulā ir sniegtā analītiskā informācija par Koncerna ieguldījumiem riska kapitāla fondos 2015.gada 31.decembrī:

	Atlikums perioda sākumā, tūkst. EUR	Ieguldījumi/ atmaksas, tūkst. EUR	Pārvērtēšanas rezultāts, tūkst. EUR	Atlikums perioda beigās, tūkst. EUR
KS ZGI Fonds	741	-	(703)	38
KS Otrais Eko Fonds	1,057	-	-	1,057
KS Invento	-	-	-	-
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	9,180	2,680	(1,469)	10,391
KS Imprimatur Capital Seed Fund	4,744	844	(459)	5,129
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	2,636	94	131	2,861
KS Expansion Capital fund	2,777	5,014	196	7,987
KS ZGI-3	905	3,104	16	4,025
KS Flycap investment Fund	1,659	4,201	144	6,004
Baltic Innovation Fund	940	1,551	(54)	2,437
Kopā	24,639	17,488	(2,198)	39,929

Zemāk ir sniegtā informācija par riska kapitāla fondu vērtības samazinājumu 2015. gada laikā:

	Bruto vērtība perioda beigās, tūkst. EUR	Uzkrājumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tūkst. EUR	Uzkrājumi, kas attiecas uz iepriekšējo periodu, tūkst. EUR	Neto vērtība, tūkst. EUR
KS ZGI Fonds	38	-	-	38
KS Otrais Eko Fonds	1,057	-	-	1,057
KS Invento	-	-	-	-
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	10,391	-	-	10,391
KS Imprimatur Capital Seed Fund	5,129	-	-	5,129
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	2,861	-	-	2,861
KS Expansion Capital fund	7,987	-	-	7,987
KS ZGI-3	4,025	-	-	4,025
KS Flycap investment Fund	6,004	-	-	6,004
Baltic Innovation Fund	2,437	-	-	2,437
Kopā	39,929	-	-	39,929

Šajos finanšu pārskatos riska kapitāla foni ir klasificēti kā asociētie uzņēmumi un tiem piemērotā uzskaites metodika ir aprakstīta 2. pielikuma 5. piezīmē. Apsvērumus, kas pamato ieguldījumu klasificēšanu par asociētajiem uzņēmumiem, skatīt 2. pielikuma 23. piezīmē.

Informāciju par apstiprināto finansējumu riska kapitāla foniem skatīt 33. pielikumā.

Visi riska kapitāla foni, izņemot *Baltic Innovation Fund*, ir reģistrēti Latvijā. *Baltic Innovation Fund* ir reģistrēts Luksemburgā.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

19 KREDĪTI

Koncerna kredītporfelis iekļauj kredītus, kuru izsniegšanas mērķus var sadalīt šādās valsts atbalsta aktivitātēs:

- *Valsts atbalsta programmu aizdevumi* – Koncerns sniedz atbalstu, izmantojot finanšu instrumentus, galvenokārt – aizdevumus. Atbalsta programmu saņēmēji ir saimnieciskās darbības veicēji, galvenokārt – MVU un komercdarbības uzsācēji. Galvenās valsts atbalsta programmas:
  - *Starta programma,*
  - *Mikrokreditēšanas programma,*
  - *Mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) mikrokreditēšanas programma,*
  - *MVU izaugsmes aizdevumu programma,*
  - *Komersantu konkurentsējas uzlabošanas programma,*
  - *Apgrozamo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem*

2016. gada 31. decembrī bruto kredītporfelis bija 156,843 tūkst. eiro (2015: 171,766 tūkst. eiro).

Koncerns 2016.gada 8.jūnijā parakstīja nolīgumu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par Fondu fonda īstenošanu. Koncerns ir Fondu fonda ieviesējs. Ar 2016.gada 15.jūniju Fondu fonda ietvaros tika uzsāktas Starta un Mikro aizdevumu programmas un Komercdarbības atbalsta kredītu garantiju programma. Fondu fonda programmu bruto kredītporfela kopsumma 2016. gada 31.decembrī ir 1,227 tūkst. eiro.

2016.gada 28.septembrī Koncerns uzsācis Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmas grantu, aizdevumu un garantiju pieteikumu pieņemšanu. Neviens kredīts uz 2016. gada 31.decembri nav izsniegt.

- *Kredīti zemes iegādei* - Šīs aktivitātes ietvaros Koncerns piešķir aizdevumus lauku uzņēmējiem lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei. Programmas īstenošanai nepieciešamos līdzekļus saskaņā ar 2012.gada 25.jūnijā noslēgto aizdevuma līgumu Koncerns aizņemas no Valsts kases, un tālāk izsniedz aizdevumus atbalsta saņēmējiem. Zemes iegādes kredītporfela bruto vērtība 2016. gada 31.decembrī ir 44,195 tūkst. eiro (2015 : 32,649 tūkst. eiro);
- *Kredītu fonda aizdevumi* - Kredītu fonds līdz 2013.gadam piešķīra aizdevumus lauku uzņēmējiem lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības attīstības investīciju projektiem ar kredītiesāzīmu palīdzību. Šobrīd Kredītu fonda ietvaros jaunu aizdevumu izsniegšana nenotiek. Kredītu fonda bruto apjoms 2016. gada 31. decembrī – 2,950 tūkst. eiro (2015 : 3,406 tūkst. eiro).
- *Mezanīna kredīti* - Mezanīna aizdevumu programmā Latvijas mazajiem un vidējiem komersantiem Koncerns izsniedz aizdevumus, kas subordinēti nodrošinātajiem komercbanku kredītiem. Mezanīna kredītu bruto apjoms 2016. gada 31. decembrī ir 11,355 tūkst. eiro (2015 : 9,213 tūkst. eiro).
- *Aizdevumi kredītiesāzīdēm tālākai aizdevumu izsniegšanai* – Koncerna kredītporfelī iekļauti kredīti 727 tūkst. eiro apmērā (2015: 1,246 tūkst. eiro), kuri ir daļa no Ieguldījumu fonda, kuru LGA pārņēma no Eiropas Investīciju Fonda 2012.gada 2.janvārī. Šīs aktivitātes ietvaros Koncerns izsniedza aizdevumus kredītiesāzīdēm tālākai komerciālu aizdevumu izsniegšanai mazajiem un vidējiem komersantiem no šīm kredītiesāzīdēm. Šajā programmā piedalās divas kredītiesāzīdēs - SEB banka un Swedbank, un tajā jauni aizdevumi vairs netiek izsniegti, kā arī piedalās divas kredītiesāzīdēs – SIA Grand Credit un SIA Capitalia. Programmas ietvaros jauni aizdevumi netiek izsniegti.
- *Citi kredīti, kuri neatbilst programmas nosacījumiem* – Koncerns pārņēmis kredītporfeli, kuru savulaik neapstiprināja LR Ekonomikas ministrija. Šī kredītporfela bruto vērtība 2016. gada 31. decembrī ir 132 tūkst. eiro (2015 : 282 tūkst. eiro).

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

19 KREDĪTI (turpinājums)

Izsniegto kredītu sadalījums pēc aizņēmēja veida:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Kredīti privātuzņēmumiem	188,245	187,902
Kredīti privātpersonām	24,490	24,895
Kredīti finanšu iestādēm	3,655	4,572
Kredīti pašvaldībām	344	397
Kredīti sabiedriskajām un reliģiskajām organizācijām	172	218
Uzkrātie procenti	523	578
Bruto kredīti kopā	217,429	218,562
Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam	(16,179)	(17,044)
Neto kredīti kopā	201,250	201,518

Izsniegtie kredīti ir Koncerna prasības pret Latvijas rezidentiem.

Izsniegto kredītu sadalījums pa tautsaimniecības nozarēm:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Lauksaimniecība un mežsaimniecība	83,048	74,938
Apstrādājošā rūpniecība	47,104	47,956
Privātpersonas	24,490	24,895
Mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība	16,901	19,385
Pārējās nozares	14,871	14,508
Viesnīcas un restorāni	7,653	9,044
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	6,734	7,773
Transports, noliktavu saimniecība un sakari	4,620	5,294
Darbības ar nekustamo īpašumu	4,310	6,532
Būvniecība	3,818	3,285
Finanšu starpniecība	2,443	3,363
Zvejniecība	570	614
Pašvaldību iestādes	344	397
Uzkrātie procenti	523	578
Bruto kredīti kopā	217,429	218,562

Nākamā tabula atspoguļo vienam klientam izsniegto kredītu apjomu, kas vienāds vai pārsniedz 1,000 tūkst. eiro, analīzi:

31.12.2016.   31.12.2015.

Klientu skaits	26	29
Kopā izsniegtie kredīti	43,740	52,338
Procentos no visiem bruto kredītiem kopā	20.0%	23.8%

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

19 KREDĪTI (turpinājums)

Koncerna izsniegtu kredītu sadalījums pēc to novērtēšanas veida:

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Privāt-personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti	Privāt-personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti
Individuāli izvērtētie kredīti	6,728	145,964	152,692	6,841	148,631	155,472
Grupās izvērtētie kredīti	17,821	46,916	64,737	18,137	44,953	63,090
Bruto kredīti kopā	24,549	192,880	217,429	24,978	193,584	218,562
Uzkrājumi individuāli izvērtēto kredītu vērtības samazinājumam	(1,105)	(14,902)	(16,007)	(1,151)	(15,769)	(16,920)
Uzkrājumi grupās izvērtēto kredītu vērtības samazinājumam	(57)	(115)	(172)	(63)	(61)	(124)
Neto kredīti kopā	23,387	177,863	201,250	23,764	177,754	201,518

Koncerna izsniegtu kredītu sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma:

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Privāt-personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti	Privāt-personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti
Kredīti, kas nav kavēti vai kuriem nav vērtības samazināšanās pazīmes	19,839	137,487	157,326	19,534	135,688	155,222
Kavētie kredīti, kuriem nav izveidoti uzkrājumi	2,376	18,217	20,593	2,676	19,324	22,000
Kredīti, kuriem ir vērtības samazināšanās pazīmes	2,334	37,176	39,510	2,768	38,572	41,340
Kredīti kopā	24,549	192,880	217,429	24,978	193,584	218,562
Atskaitot uzkrājumus	(1,161)	(15,018)	(16,179)	(1,214)	(15,830)	(17,044)
Neto kredīti kopā	23,388	(177,862)	201,250	23,764	177,754	201,518

Koncerna izsniegtu kredītu, kuru atmaksa ir kavēta un kuriem nav izveidoti uzkrājumi, sadalījums pēc kavējumu termiņiem:

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Privāt-personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti	Privāt-personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti
Kavējums līdz 30 dienām	1,228	10,935	12,163	1,524	13,668	15,192
Kavējums no 30 – 60 dienām	337	607	944	260	1,039	1,299
Kavējums no 60 – 90 dienām	121	100	221	69	243	312
Kavējums virs 90 dienām	690	6,575	7,265	823	4,374	5,197
Bruto kredīti kopā	2,376	18,217	20,593	2,676	19,324	22,000

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

19 KREDĪTI (turpinājums)

Koncerna uzkrājumu aizdevumu vērtības samazināšanai kustības analīze:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrājumi perioda sākumā	17,044	23,695
Uzkrājumu palielinājums	6,474	8,219
Uzkrājumu samazinājums	(2,674)	(3,314)
Uzkrātie procenti (4.pielikums)	(1,005)	(1,076)
Norakstītie kredīti	(3,660)	(10,480)
Uzkrājumi perioda beigās	16,179	17,044

Zaudējumu aprēķinam no aktīvu vērtības samazinājuma, kas radies aizdevumu pamatsummas vai procentu nemaksāšanas gadījumā vai citu zaudējumu izraisošu notikumu gadījumā, izmanto nodrošinājumu, t.sk., nekustamos īpašumus, komercķīlu priekšmetus, kuru vērtības ir aplēstas patiesajā vērtībā. Nodrošinājuma vērtība ir balstīta uz neatkarīgu ekspertu vērtējumiem.

Informācija par nodrošinājuma vērtību (aplēsta patiesajā vērtībā uz 2016. gada 31. decembri) un pozīciju pret neto kredītportfeli uz 2016. gada 31. decembri:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Nekustamais īpašums	157,796	164,639
Kustamā manta	25,702	22,507
Garantijas	450	216
Aizdevumu fondu riska segums	3,105	1,276
Kopā nodrošinājums	187,053	188,638
 Kredītportfelis bruto	 217,429	 218,562
Uzkrājumi	(16,179)	(17,044)
Kredītportfelis neto	201,250	201,518
Nesegtā daļa	7.05 %	6.39 %

Saskaņā ar Koncerna aplēsēm uz 2016. gada 31. decembri, aizdevumu zaudējumu uzkrājumiem vajadzētu būt 19,076 tūkst. eiro (2015: 18,085 tūkst. eiro), atskaitot riska seguma summu 3,105 tūkst. eiro apmērā (2015: 1,276 tūkst. eiro).

Neto kredītrisks atsevišķam darījumam nepastāv un tas nevar būt negatīvs, jo, aprēķinot nodrošinājuma patieso vērtību, tā nekad nepārsniedz riska darījuma vērtību.

2016. gada 31. decembrī vidējā Koncerna kredītportfeļa procentu likme gadā bija 4.15% (2015: 4.22%).

20 REZERVES KAPITĀLS

2014.gada 11.septembrī Koncerna pamatkapitālā kā mantiskais ieguldījums tika ieguldītas LGA kapitāla dajas, LAF akcijas un VAS „Latvijas attīstības finanšu institūcija ALTUM” akcijas. Ieguldījuma mērķis ir apvienot LAF, LGA un VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija ALTUM” vienā atbalsta sniedzēja institūcijā. Mantiskā ieguldījuma vērtība tika noteikta atbilstoši neatkarīgu sertificētu vērtētāju veiktajam meitas sabiedrību novērtējumam uz 2014. gada 30. jūniju. Vairāk informācijas - 1.pielikuma 1.piezīmē.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

20 REZERVES KAPITĀLS (turpinājums)

Koncerna rezerves kapitāla kustība pēc LGA, LAF un ALTUM pievienošanas Koncernam:

	Ieguldījumu vērtība	Starpība, kas atzīta Koncerna rezervēs pirms korekcijas	Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve (PPIPR)	Starpība, kas atzīta Koncerna rezervēs bez PPIPR pirms korekcijas	Starpība, kas atzīta Koncerna rezervēs pēc korekcijas 31/12/2014 Koriģēts**
	1.	2.	3.	4.=2.-3.	5.
SIA „Latvijas garantiju aģentūra”	111,417	7,093	9,378	(2,285)*	(17,260)*
VAS „Lauku attīstības fonds”	12,850	916	-	916	916
VAS „Latvijas attīstības finanšu institūcija ALTUM”	80,026	(57)	1,235	(1,292)	(1,292)
Kopā	204,293	7,952	10,613	(2,661)	(17,636)

Zemāk tiek sniegtā skaidrojošā informācija par veiktajām izmaiņām un to iemesliem:

Izmaiņas skar tikai LGA reorganizācijas rezervi, kas tika pārrēķināta, ņemot vērā riska kapitāla fondu un garantiju komisiju grāmatvedības metodiku maiņu.

* Kopsavilkums par izmaiņām:

LGA starpība, kas atzīta Koncerna rezervēs bez PPIPR	(2,285)
Ir izņemta ietekme no iepriekšējās garantiju komisiju uzskaites metodikas	(4,007)
Korekcija no riska kapitāla fondu metodikas maiņas**	(2,915)
Ietekme no jaunās garantiju komisiju metodikas	(7,747)
Ietekme no riska kapitāla fondu vērtības samazinājuma (18.pielikums)**	-
Citas korekcijas	(306)
LGA precizētā starpība, kas atzīta Koncerna rezervēs bez PPIPR	(17,260)

** Korekcija no riska kapitāla fondu metodikas maiņas un Ietekme no riska kapitāla fondu vērtības samazinājuma pozīcijas par iepriekšējo periodu tika koriģētas (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē)

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

20 REZERVES KAPITĀLS (turpinājums)

Informācija par Koncerna rezervju kustību:

	Starpība, kas atzīta Koncerna reorganizāci- jas rezervē, tūkst. EUR	Rezerves kapitāls Mājokļu garantiju program- mai*, tūkst. EUR	Rezerves kapitāls, tūkst. EUR	Pārdošanai pieejamo ieguldījumu rezerve tūkst. EUR	Rezerves kopā, tūkst. EUR
Rezerves 01.01.2015.	(17,636)*	-	-	10,613	(7,023)
Rezerves kapitāla izmaiņas	(81)				(81)
Rezerves kapitāla palielināšana	-	1,635	-	-	1,635
Pārdošanai pieejamo rezervju samazinājums (35.pielikums)	-	-	-	(1,988)	(1,988)
Rezerves 31.12.2015.	(17,717)	1,635	-	8,625	(7,457)
Rezerves kapitāla izmaiņas	458	-	-	-	458
2015.gada peļņas sadale	-	-	1,829	-	1,829
Rezerves kapitāla palielinājums	-	5,560	-	-	5,560
Pārdošanai pieejamo rezervju palielinājums (35.pielikums)	-	-	-	467	467
Rezerves 31.12.2016.	(17,259)	7,195	1,829	9,092	857

Vairāk informācijas skatīt 2.pielikuma 23.piezīmē.

21 NEMATERIĀLIE AKTĪVI

Nemateriālo aktīvu bilances vērtībā ir iekļauti šādi nemateriālie aktīvi:

	31/12/16	31/12/15
Programmnodrošinājums	168	123
Nemateriālo aktīvu atlikusī bilances vērtība	168	123

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

21 NEMATERIĀLIE AKTĪVI (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo notikušās izmaiņas Koncerna programmnodrošinājuma atlikušajā vērtībā:

	31/12/16	31/12/15
<u>Sākotnējā vērtība</u>		
Perioda sākumā	5,766	5,703
Gada laikā iegādāti	113	69
Gada laikā pārdoti un norakstīti	(88)	(15)
31. decembrī	5,791	5,757
<u>Uzkrātais nolietojums</u>		
Perioda sākumā	5,603	5,398
Gada laikā aprēķinātais nolietojums	108	208
Gada laikā pārdoti un norakstīti	(88)	(12)
31. decembrī	5,623	5,594
<u>Uzkrājumi vērtības samazinājumam*</u>		
Perioda sākumā	(40)	(152)
Uzkrājumu izmaiņas	40	112
31. decembrī	-	(40)
Atlikusī bilances vērtība perioda sākumā	123	153
Atlikusī bilances vērtība 31. decembrī	168	123

* Uzkrājumu vērtības samazinājuma politika ir aprakstīta 2.pielikuma 12.piezīmē.

Pilnībā amortizētie aktīvi

Koncerns izmanto aktībus, kas ir pilnībā amortizēti. Kopēja šo aktīvu vērtība uz pārskata perioda beigām ir 5,525 tūkst. eiro (2015: 4,368 tūkst. eiro).

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

22 PAMATLĪDZEKĻI

Nākamā tabula atspoguļo notikušās izmaiņas Koncerna pamatlīdzekļos pārskata periodā:

	Ēkas un zeme	Transport- līdzekļi	Biroja aprīkojums*	Ieguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	Kopā
Sākotnējā vērtība					
Perioda sākumā	5,520	994	7,826	380	14,720
Iegādāti	482	2	180	-	664
Pārdoti un norakstīti	-	(222)	(852)	-	(1,074)
Pārklasificēti**	(1,872)	-	-	-	(1,872)
2016.gada 31.decembrī	4,130	774	7,154	380	12,438
Uzkrātais nolietojums					
Perioda sākumā	1,493	976	7,232	296	9,997
Aprēķinātais nolietojums	119	11	275	16	421
Nolietojuma norakstīšana	(505)	(222)	(815)	-	(1,542)
2016.gada 31.decembrī	1,107	765	6,692	312	8,876
Uzkrājumi vērtības samazinājumam					
Perioda sākumā	-	-	(34)	(61)	(95)
Uzkrājumu izmaiņas	-	-	30	10	40
2016.gada 31.decembrī	-	-	(4)	(51)	(55)
Atlikusī bilances vērtība perioda sākumā					
Atlikusī bilances vērtība 2016.gada 31.decembrī	4,027	18	560	23	4,628
	3,023	9	458	17	3,507

* Biroja aprīkojuma pozīcijā ir iekļautas tādas pamatlīdzekļu kategorijas kā *Mēbeles un aprīkojums* un *Datori un iekārtas*. Skat. 2. pielikuma 11. piezīmi.

** No pozīcijas *Ēkas un zeme* ir izslēgta biroja ēka ar vērtību 1,367 tūkst. eiro, kas atrodas Elizabetes ielā 41/43, Rīgā. Ēkas izslēgšana no pozīcijas ir saistīta ar ēkas turēšanas mērķa maiņu. Sākot ar 2016. gada 1. novembri, šī ēka ir klasificēta kā pārdošanai paredzēts aktīvs. Skat. 2. pielikuma 24. un 25. piezīmi.

23 PĀRĒJIE AKTĪVI

31.12.2016.

31.12.2015.

Finanšu aktīvi	11,271	24,730
Citi aktīvi	3,113	6,896
Bruto pārējie aktīvi kopā	14,384	31,626
Uzkrājumi pārējo aktīvu vērtības samazinājumam	(10,370)	(21,662)
Neto pārējie aktīvi kopā	4,014	9,964

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

23 PĀRĒJIE AKTĪVI (turpinājums)

Finanšu aktīvos ir iekļauti aktīvi, kas veidojas no:

- izmaksātām garantiju kompensācijām 2,713 tūkst. eiro apmērā (2015: 14,851 tūkst. eiro) kurām ir izveidoti uzkrājumi 2,686 tūkst. eiro apmērā (2015: 13,983 tūkst. eiro). 2016.gadā tika norakstītas zaudējumos izmaksātās garantijas, kuras bija izmaksātas uz noslēgtu 2015. gada 31.decembri, par 9.3 milj. eiro, kas būtiski samazināja uzkrājumus (uz 2015. gada 31. decembri šo garantiju uzkrājumi bija 9.3 milj. eiro);
- likvidējamās AS "Latvijas Krājbanka" termiņoguldījumiem 7,648 tūkst. eiro apmērā, kam bija 100% uzkrājumi;
- finanšu aktīviem 191 tūkst. eiro apmērā (2015: 46 tūkst. eiro), kam bija izveidoti uzkrājumi 26 tūkst. eiro apmērā (2015: 31 tūkst. eiro). Šie finanšu aktīvi sastāv no klientu vietā veiktais maksājumiem saskaņā ar aizdevumu līgumiem.
- pārējiem finanšu aktīviem 719 tūkst. eiro apmērā (2015: 2,185 tūkst. eiro), kam izveidoti uzkrājumi 10 tūkst. eiro apmērā (2015: 0 eiro).

Pārējie aktīvi - aktīvi, kas tika pārņemti parādu piedziņas procesā un kuri tiek turēti ar mērķi realizēt tos parastā uzņēmējdarbības gaitā. Šo aktīvu uzskaites metodika ir aprakstīta 2. pielikuma 14. piezīmē.

24 NĀKAMO PERIODU IZDEVUMI UN UZKRĀTIE IENĒMUMI

31.12.2016.   31.12.2015.

Nākamo periodu izdevumi	413	572
Uzkrātie ieņēmumi	1,646	989
Kopā	2,059	1,561

Nākamo periodu izdevumu pozīcijas lielāko summu veido avansā samaksātās pārvaldīšanas komisijas 168 tūkst. eiro apmērā šādiem riska kapitāla fondiem: KS FlyCap Investment Fund, BaltCap Latvia Venture Capital Fund un ZGI-3 Fund.

Uzkrāto ieņēmumu pozīciju galvenokārt veido ieņēmumi no valsts atbalsta programmu pārvaldīšanas izdevumu kompensācijas 1,634 tūkst. eiro apmērā.

25 PĀRDOŠANAI TURĒTIE AKTĪVI

31.12.2016.   31.12.2015.

Zeme un ēkas	1,367	-
Kopā	1,367	-

2016. gada novembrī Koncerns pieņēma lēmumu par nekustamā īpašuma, kas atrodas Elizabetes ielā 41/43, Rīgā, pārklassifikāciju no pozīcijas *Pamatlīdzekļi* uz pozīciju *Pārdošanai turētie aktīvi*. Pārklassifikācija ir saistīta ar aktīva turēšanas mērķa maiju, t.i., tika uzsākts aktīva pārdošanas process, kuru ir paredzēts pabeigt gada laikā.

Koncerns, iekļaujot šo aktīvu pozīcijā *Pārdošanai turētie aktīvi*, izmantoja bilances vērtību, kas bija spēkā uz 2016. gada 1. novembri.

Šī aktīva uzskaites metodika ir aprakstīta 2. pielikuma 24. piezīmē.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

26 SAISTĪBAS PRET KREDĪTIESTĀDĒM

31.12.2016.   31.12.2015.

OECD reģistrētas kredītiestādes	56,195	67,166
Kopā	56,195	67,166

Pozīcija *OECD reģistrētas kredītiestādes* iekļauj Koncerna saņemtos aizņēmumus no Eiropas Investīciju bankas 56,195 tūkst. eiro apmērā, no kuriem 93 tūkst. eiro ir uzkrāto procentu izdevumi. LR Finanšu ministrija ir izsniegusi aizdevumam garantiju par 56,111 tūkst. eiro (37. pielikums), kas uzskatāma par mātes uzņēmuma izsniegtu garantiju Koncernam.

Vidējā procentu likme saistībām pret kredītiestādēm 2016. gada 31. decembrī bija 0,33% (2015: 0,33%).

27 SAISTĪBAS PRET VISPĀRĒJĀM VALDĪBĀM

31.12.2016.   31.12.2015.

Saistības pret valsts struktūrām	1,723	3,769
Saņemtie aizņēmumi no LAD	12,990	12,979
Saņemtie aizņēmumi no Valsts kases	32,201	22,813
Kopā saistības pret vispārējām valdībām	46,914	39,561

Saistības pret valsts iestādēm iekļauj sevī saistības 1,723 tūkst. eiro apmērā, kas veidojas no 2013.gadā notikušās ALTUM ERAFII, ESFII aizdevumu fondu kapitāla samazināšanas, kuras rezultātā daja no ERAFII, ESFII publiskās daļas netika atmaksātas investoriem (valsts uzņēmumiem), bet ir panākta vienošanās ar investoriem par summas turpmāko uzskaiti ārpus ERAFII, ESFII aizdevumu fondu bilances, t.i. ALTUM Finanšu stāvokļa pārskata saistību sastāvā.

Saņemtie aizņēmumi no LAD - Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 20.jūlija noteikumiem Nr. 664 "Kārtība, kādā tiek administreits un uzraudzīts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai, izveidojot Kredītu fondu" un 2010.gada 7.septembrī starp Zemkopības ministriju, Lauku atbalsta dienestu un ALTUM noslēgto Finansējuma līgumu, kas paredz nosacījumus Kredītu fonda ieviešanai, tā darbībai, uzraudzībai, finanšu līdzekļu apgūšanai un Uzņēmējdarbības plāna un tā mērķa izpildei, ALTUM tika piešķirti 44, 711 tūkst. eiro (7,114 tūkst. eiro – EZF līdzekļi; 37,596 tūkst. eiro – ELFLA līdzekļi) ar mērķi piešķirt šos Kredītu fonda finanšu līdzekļus atbalsta pretendentiem, izmantojot finanšu starpniekus.

Saskaņā ar saņemtajiem Zemkopības ministrijas finanšu līdzekļu pieprasījumiem Koncerns Lauku atbalsta dienestam uz 2016.gada 31.decembri ir atmaksājis 31,798 tūkst. eiro, no kuriem 11,855 tūkst. eiro (EZF – 2,503 tūkst. eiro; ELFLA – 9,352 tūkst. eiro) ir aizdevumos neizsniegtie līdzekļi un 19,943 tūkst. eiro (EZF – 2,415 tūkst. eiro; ELFLA – 17,528 tūkst. eiro) ir finanšu starpnieku atmaksātās pamatsummas.

Laika periodā kopš Kredītu fonda darbības sākuma tika aprēķināti procenti par izsniegtajiem aizdevumiem 283 tūkst. eiro apmērā, no kuriem 2013. gadā 206 tūkst. eiro tika samaksāti Lauku atbalsta dienestam.

Uz 2016. gada beigām Koncerna saistības pret LAD veido pamatsumma - 12,913 tūkst. eiro apmērā - un uzkrātie procenti – 77 tūkst. eiro.

Piešķirtais finansējums ir atmaksājams līdz 2030. gada 31. decembrim.

Pozīcija *Aizņēmumi no Valsts kases* iekļauj LAF saņemto aizņēmumu 32,201 tūkst. eiro apmērā, kas paredzēts zemes iegādes programmu realizēšanai. Izpildot Ministru kabineta 2012. gada 29.maija noteikumu Nr.381 „Valsts atbalsta lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai piešķiršanas kārtība” 9. un 13. punktu, 2012. gada 25. jūnijā starp Latvijas Republiku, LAF un Valsts Kasi tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.A1/I/F12/296.

Koncerns līdz 2016. gada 31. decembrim izsniegusi 1,018 aizdevumus 44,195 tūkst. eiro apmērā (2015: 32,649 tūkst. eiro). Šie aktīvi ir iekšlāti. Prasījuma summa ir 32,201 tūkst. eiro. Skat. 37. pielikumu.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

28 ATBALSTA PROGRAMMU FINANSĒJUMS UN VALSTS ATBALSTS

	31.12.2016.	31.12.2015. Korīgēts
Atbalsta programmu finansējums	96,822	56,288
Valsts atbalsts	6,849	16,166

Atbalsta programmu finansējums tiek uzskatīts par Koncerna saistībām, bet valsts atbalsts – par grantu. Lielākās valsts atbalsta programmas, kurās tika izmantots saņemtais finansējums, ir:

- Fondu fonds – 29,638 tūkst. eiro;
- Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma (DMEEP) – 5,563 tūkst. eiro;
- ERAFII – 25,746 tūkst. eiro;
- ESFII – 9,466 tūkst. eiro;
- Ieguldījumu fonds – 11,479 tūkst. eiro;
- Citu atbalsta programmu finansējums – 14,931 tūkst. eiro.

Katrais valsts atbalsta programmas publiskā finansējuma izmantošanas nosacījumi, tai skaitā vadības izmaksu segšana, kā arī kredītriska zaudējumu segšana, ir atrunāti līgumā, kas tiek noslēgts starp programmas ieviesēju un konkrēto ministriju un/vai valsts aģentūru "Centrālā finanšu un līgumu aģentūra". Vairāk informācijas skatīt 2.pielikuma 22.piezīmē.

Atbalsta programmu finansējums tiek sniegt ar nulle procentu likmi.

Informācija par ALTUM un LGA saņemtā līdzfinansējuma, kas paredzēts lielāko valsts atbalstu programmu realizēšanai, atmaksas termiņiem:

- Fondu fonds – līdz 2029. gada beigām;
- Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – līdz 2034. gada beigām;
- ERAFII – līdz 2020. gada beigām;
- ESFII – līdz 2020. gada beigām
- Ieguldījumu fonds – līdz 2026. gada beigām.

Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantoti Koncerna kredītriska zaudējumu segšanai uz 2016. gada 31. decembri:

Programma	Programmas finansējums, tūkst. EUR	Programmas kredītporfelis, tūkst. EUR	Kredītriska segums ar publisko finansējumu, %	Kredītriska segums 31.12.2016., tūkst. EUR
ERAFII	25,746	14,650	66%	9,669
ESF II	9,466	4,921	80%	3,937
Šveices Mikrokreditēšanas programma	5,711	2,751	80%	2,201
ERAF I	1,470	1,944	50%	972
ESF I	987	234	90%	210
Mikroaizdevumi	616	6	80%	5
ERAF II (2. kārtā)	5,051	5,420	68%	3,685
Inkubatori (no ESF II)	545	52	100%	545
ERAF II 2 Publiskais fonds	2,485	1,691	100%	1,691
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	24,207	-	49%	12,609
Fondu fonda programma – Iesācēj-uzņēmumu aizdevumi	625	-	82%	513
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	80	-	55%	44
Fondu fonda programma – Paralēlie aizdevumi	1,200	-	90%	1,080
Fondu fonda programma- Garantijas	3,522	-	91%	3,205
DMEEP aizdevumu fonds	2,512	-	18%	452
DMEEP garantijas	3,051	-	67%	2,044
KBLG	5,000	-	95%	4,750
Citi iesācējuuzņēmumu aizdevumi	2,481	2,365	0%	1,677
Mezanīna aizdevumu programma	5,322	-	85%	4,524
Ieguldījumu fonda īstenošana	11,479	-	96%	11,020
Riska seguma rezerve	111,556			64,833

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

28 ATBALSTA PROGRAMMU FINANSĒJUMS UN VALSTS ATBALSTS (turpinājums)

Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantoti Koncerna kredītriska zaudējumu segšanai uz 2015. gada 31. decembri:

Programma	Programmas finansējums, tūkst. EUR	Programmas kredītporfelis, tūkst. EUR	Kredītriska segums, %	Kredītriska segums 31.12.2016., tūkst. EUR
ERAFII	40,233	17,569	66%	11,596
ESF II	6,564	7,787	80%	6,229
Šveices Mikrokreditēšanas programma	7,495	3,154	80%	2,523
ERAF I	1,604	2,392	50%	1,196
ESF I	941	412	90%	371
Mikroaizdevumi	624	23	80%	18
ERAF II (2. kārtā)	5,151	6,576	68%	4,472
Inkubatori (no ESF II)	1,962	204	100%	1,962
ERAF II 2 Publiskais fonds	28,124	2,195	100%	2,195
Ieguldījumu fonda īstenošana	10,521	-	96%	10,100
Riska seguma rezerve	103,219			40,662

Saņemtie finansējumi, balstoties uz noslēgtajiem līgumiem par programmu realizēšanu, varētu būt samazināti par aizdevumu, kas klasificēti kā zaudēti, neatmaksāto saistību pamatsummas daļu un / vai garantiju kompensāciju izmaksām. Finansējuma samazinājumi Koncernam nav jāatmaksā finansējuma dēvējam.

Papildus informāciju skatīt 2. pielikuma 23. piezīmē.

Atbalsta programmu finansējuma pozīcija par iepriekšējo periodu tika koriģēta (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē).

29 UZKRĀJUMI

31.12.2016.   31.12.2015.

Uzkrājumi:		
Kredītu garantijām lauku uzņēmējiem	827	1,057
Mezanīna garantiju programma	402	750
Garantijas programma (aktivitāte)	2,553	2,645
Mājokļu galvojumu programma	41	323
Pārējās garantiju programmas	4,022	3,742
Uzkrājumi apgrūtinošiem līgumiem	9,019	8,810
	16,864	17,327

Pozīcija *Uzkrājumi apgrūtinošiem līgumiem* ietver koncesijas zaudējumus, kas ir diskontētā starpība starp faktiski saņemamo komisijas maksu kopsummu un zem tirgus likmes esošo komisijas maksu kopsummu. Uzkrājumi apgrūtinošiem līgumiem ir saistīti ar izsniegtajām garantijām, kas pie sākotnējās atzīšanas atspoguļotas patiesajā vērtībā pēc līdzvērtīgām tirgus likmēm. Starpība starp tirgus likmi un garantiju komisiju līgumu likmi apgrūtinošiem līgumiem veido 6,194 tūkst. eiro un tā ir iekļauta apakšpostenī *Uzkrājumi apgrūtinošiem līgumiem*. Uzskaites principi aprakstīti 2. pielikuma 21. piezīmē.

Garantiju bruto un neto summas

31.12.2016.   31.12.2015.

Maksimālais kredītrisks par ārpusbilances summu (33. pielikums)	147,175	131,120
Uzkrājumi garantijām	(7,845)	(8,517)
Garantiju ārpusbilances summa	139,330	122,603

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

29 UZKRĀJUMI (turpinājums)

Koncerna uzkrājumu garantijām kustības analīze:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrājumi perioda sākumā	8,517	-
Pārņemts reorganizācijas rezultātā	-	7 152
Uzkrājumu palielinājums	5,310	5 804
Uzkrājumu samazinājums	(5,987)	(4,438)
Valūtas maiņa	5	(1)
Uzkrājumi perioda beigās*	7,845	8,517

*Atbilstoši Koncerna prognozēm 2016. gada 31. decembrī, uzkrājumiem garantijām būtu jāsasniedz 10,557 tūkst. eiro, neskaitot riska seguma summu 1,218 tūkst. eiro apmērā (2015: 0 eiro).

Uzkrājumus garantijām novērtē par lielāko no neamortizētās summas un vērtības samazinājuma summas, kas uz 2016. gada 31. decembri bija 7,845 tūkst. eiro.

Koncerna uzkrājumu (apgrūtinošiem līgumiem) garantijām kustības analīze:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrājumi perioda sākumā	8,810	-
Pārņemts reorganizācijas rezultātā	-	8,546
Uzkrājumu palielinājums	7,178	2,553
Uzkrājumu samazinājums	(6,969)	(2,289)
Uzkrājumi perioda beigās	9,019	8,810

Informāciju par garantiju apjomiem un kategorijām skatīt 33. pielikumā.

Garantiju uzskaites metodika ir aprakstīta 2.pielikuma 21.piezīmē.

30 PĀREJĀS SAISTĪBAS

	31.12.2016.	31.12.2015.
Saistības pret Koncerna klientiem	2,945	3,233
Pārejās saistības	3,614	5,558
Kopā	6,559	8,791

Pozīcija *Saistības pret Koncerna klientiem* iekļauj no klientiem saņemtos līdzekļus, kas izmantojami aizdevumu atmaksai vēlāk.

Pozīcija *Pārejās saistības* iekļauj īstermiņa līdzekļus, kas ir saistīti ar pārejām saistībām.

31 NĀKAMO PERIODU IENĒMUMI UN UZKRĀTIE IZDEVUMI

	31.12.2016.	31.12.2015.
Nākamo periodu ieņēmumi	777	604
Uzkrātie izdevumi	1,198	1,060
Kopā	1,975	1,664

Uzkrāto izdevumu pozīcija sastāv no uzkrātajiem izdevumiem Koncerna darbinieku un valdes prēmijām 444 tūkst. eiro (t.sk. sociālais nodoklis), izdevumiem audita pakalpojumiem – 11 tūkst. eiro un citiem izdevumiem, kas ir saistīti ar Koncerna saimniecisko darbību.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

32 AKCIJU KAPITĀLS

Akciju kapitāls ir šāds:

	31.12.2016.		31.12.2015.	
	Skaits	EUR	Skaits	EUR
Apmaksātais akciju kapitāls				
Parastās akcijas	204,862,332	204,862,332	204,862,332	204,862,332
Kopā	204,862,332	204,862,332	204,862,332	204,862,332

Koncerna mātes uzņēmums tika izveidots saskaņā ar 2013.gada 17.decembra Latvijas Republikas Ministru kabineta lēmumu. Tas ir reģistrēts Komercreģistrā 2013. gada 27. decembrī ar pamatkapitālu 400,130 latu, kas atbilst 569,334 eiro.

2014.gada 11.septembrī ir veikta pamatkapitāla palielināšana, ieguldot LGA, valsts AS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” un LAF kapitāla daļas. Pamatkapitāla apjoms pēc tā palielināšanas noteikts 204,862,333 eiro. Katras akcijas nominālvērtība ir 1 eiro.

Visas akcijas pieder Latvijas valstij. Līdz 2015.gada 28.februārim par akciju turētāju tika noteikta Finanšu ministrija. Atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likumam, kas stājās spēkā 2015.gada 1.martā, ar likuma spēkā stāšanās dienu 40 procentu akciju turētājs ir LR Finanšu ministrija, 30 procentu akciju turētājs — LR Ekonomikas ministrija un 30 procentu akciju turētājs — LR Zemkopības ministrija.

33 ĀRPUSBILANCES POSTEŅI UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Koncerna ārpusbilances posteņos lielāko summu veido Koncerna izsniegtās garantijas.

Garantijas, līdzīgi kā cits finanšu instruments - kredīts, ir izsniegtas Koncerna klientiem valsts atbalsta programmu ietvaros:

- *Kredītu garantijas lauku uzņēmējiem* - tiek piešķirtas kredītiestāžu piešķirtiem kredītiem lauku uzņēmējiem, ja tiem nav pietiekama kredīta nodrošinājuma. 2016.gada 31.decembrī spēkā bija 179 garantijas (2015: 244 garantijas) 10,838 tūkst. eiro apmērā (2015: 14,222 tūkst. eiro).
- Koncerns izsniedz garantijas *Mezanīna aizdevumu programmas* ietvaros - kredītu garantijas izsniegtiem kredītiem un eksporta kredītu garantijas ārvalstu debitoru nemaksāšanas gadījumiem. 2016.gada 31.decembrī programmas garantiju portfeļa vērtība bija 37,764 tūkst. eiro (2015: 32,239 tūkst. eiro).
- *Garantiju programma* ietver kredītu garantijas izsniegtiem kredītiem un eksporta kredītu garantijas. 2016.gada 31.decembrī šīs programmas garantiju portfeļa vērtība bija 25,863 tūkst. eiro (2015: 37,226 tūkst. eiro). Jaunas garantijas šīs programmas ietvaros vairs netiek izsniegtas.
- *Mājokļu galvojumu programma*, kuras ietvaros ģimenes ar bērniem var saņemt valsts galvojumu kredīta saņemšanai mājokļa iegādei. Uz 2016.gada 31.decembri tika izsniegtas 4,096 garantijas (2015: 1,176 garantijas). Šīs programmas garantiju portfeļa vērtība ir 26,519 tūkst. eiro (2015: 7,225 tūkst. eiro).
- Koncerns izsniedz *aizdevumu garantijas Fondu fonda programmas* ietvaros. Uz 2016.gada 31.decembri šīs programmas garantiju portfeļa vērtība bija 12,803 tūkst. eiro (2015: 0).
- *Pārējās garantiju programmas* ietver sevī vecās, izbeigtās garantiju programmas garantijas, kā arī garantijas, kas netika attiecinātas uz valsts atbalsta programmām. Šo garantiju portfeļa vērtība 2016.gada 31.decembrī ir 33,388 tūkst. eiro (2015: 40,209 tūkst. eiro).

	31.12.2016.	31.12.2015.
Iespējamās saistības		
galvojumi un garantijas *	147,175	131,120
Finansiālās saistības		
saistības par kredītu izsniegšanu	6,324	5,899
saistības riska kapitāla fondiem **	28,940	34,320
citas saistības	142	137
Kopā	182,581	171,476

* Galvojumu un garantiju portfelis 147,175 tūkst. eiro vērtībā ir pārgalvots ar valsts finansējumu 200,000 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar likumu "Par Valsts budžetu 2017. gadam" (2016: 100,247 tūkst. eiro).

** Saistības riska kapitāla fondiem ir iespējamās saistības, kas balstās uz līgumiem starp Koncernu un riska kapitāla fondu, kas Koncernam uzliek pienākumu ieguldīt fondu.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

33 ĀRPUSBILANCES POSTENI UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS (turpinājums)

Apstiprinātie finansējumi (*commitments*) riska kapitāla fondiem:

Līguma periods	Ieguldījums, tūkst. EUR	Apstiprinātā finansējuma summa, kas netiek ieguldīta fondā 31.12.2016., tūkst. EUR		Apstiprinātā finansējuma summa, kas netiek ieguldīta fondā 31.12.2015., tūkst. EUR	
		ieguldīta fondā	ieguldīta fondā	ieguldīta fondā	ieguldīta fondā
BaltCap Latvia Venture Capital Fund, KS	22.01.2020.	20,000	4,401	5,154	
AIF Impr. Cap. Technol. Vent. Fund, KS	11.06.2020.	4,966	836	1,117	
AIF Imprimatur Capital Seed Fund, KS	11.06.2020.	10,000	41	1,330	
ZGI-3, KS	31.12.2020.	11,800	1,648	4,885	
FlyCap Investment Fund I AIF, KS	31.12.2020.	15,000	2,135	3,422	
EXPANSION CAPITAL FUND AIF, KS	31.12.2020.	15,000	412	1,465	
Baltic Innovation Fund	01.01.2029.	26,000	19,467	16,947	
		Kopā	102,766	28,940	34,320

Informāciju par izveidotajiem uzkrājumiem izsniegtajām garantijām skatīt 29. pielikumā.

34 NAUDA UN TĀS EKVIVALENTI

	31.12.2016.	31.12.2015.
Pieprasījuma noguldījumi citās kredītiestādēs	79,553	37,426
Noguldījumi citās kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu līdz 3 mēnešiem	5,000	6,290
	84,553	43,716

35 PĀRDOŠANAI PIEEJAMO IEGULDĪJUMU VĒRTSPAPĀRĪRU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE

	31.12.2016.	31.12.2015.
1. janvāri		
(Peļņa) no pārdošanai pieejamajiem vērtspapāriem (8.pielikums)	-	(1,120)
Peļņa /(zaudējumi) no patiesās vērtības izmaiņām	467	(868)
Citi visaptveroši ienākumi	467	(1,988)
31. decembrī	9,092	8,625

* Koncerna izveidošanas procesā tika pārņemtas ALTUM un LGA finanšu instrumentu, kas tika klasificēti kā pārdošanai pieejami, pārvērtēšanas rezerves, kur ALTUM daļa sastādīja 1,706 tūkst. eiro un LGA – 9,212 tūkst. eiro.

Informācija, kas ir saistīta ar vērtspapāru pārvērtēšanu, ir pieejama 2.pielikuma 5.piezīmē.

36 DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Par saistītām personām tiek uzskatīti Koncerna Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi radinieki, kā arī viņu kontrole esošās uzņēmējsabiedrības.

Saskaņā ar SGS Nr. 24 "Informācijas atklāšana par saistītām personām" ar Koncernu saistītās personās tiek uzskaitīts arī vadošais personāls, kas tieši vai netieši ir pilnvarots un atbildīgs par uzņēmuma darbības plānošanu, vadīšanu un kontroli.

Saskaņā ar Koncerna struktūrvienību vadītājiem piešķirtajām pilnvarām, piešķirtais pilnvarojums nedod tiesības vadīt Koncerna darbību, lemt par būtiskiem darījumiem, kas var ietekmēt Koncerna darbību un/vai radīt tiesiskas sekas.

*A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.*

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

36 DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM (turpinājums)

Koncerna Padomes un Valdes locekļu atalgojums pārskata periodā bija 282 tūkst. eiro (2015: 163 tūkst. eiro).

Koncerna ir bijuši vairāki darījumi ar citām valsts struktūrām. Nozīmīgākie no tiem ir saistīti ar finansējuma saņemšanu no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, LR Finanšu ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, kas līdzfinansē Koncerna attīstības programmas.

Informācija par darījumu, kas noslēgti pārskata periodā ar saistītām personām, kopsummām.

		Piešķirtais valsts Saņemtais valsts atbalsta finansējums, tūkst. EUR	Piešķirtais valsts atbalsta finansējums vai finansējuma atmaka, tūkst. EUR	Saņemtais rezerves kapitāls, tūkst. EUR
Darījumi ar akcionāriem:				
LR Finanšu ministrija	2016	-	-	5,559
	2015	366	(9,085)	1,635
LR Ekonomikas ministrija	2016	29,610	-	-
	2015	-	-	-
Būtiskas ietekmes persona:				
Leguldījumu fondi	2016	-	-	-
	2015	-	-	-
Asocietie uzņēmumi				
Riska kapitāla fondi	2016	-	(22,932)	-
	2015	793	(16,557)	-
Citi uzņēmumi, kas pieder Koncerna akcionāriem				
Lauku atbalsta dienests	2016	(9,387)	-	-
	2015	-	(1,035)	-
Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	2016	5,563	-	-
	2015	-	-	-

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

36 DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM (turpinājums)

Informācija par darījumu, kas noslēgti pārskata periodā ar saistītām personām, kopsummām.

	Saņemtie procenti, tūkst. EUR	Samaksātie procenti, tūkst. EUR	Citi izdevumi, tūkst. EUR
Asociētie uzņēmumi:			
Riska kapitāla fondi	2016	365	-
	2015	307	-
Darījumi ar akcionāriem:			
LR Finanšu ministrija	2016	-	(167)
	2015	-	(98)
Citi uzņēmumi, kas pieder Koncerna akcionāriem			
Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	2016	-	(216)

Zemāk tiek sniegtā informācijas par Koncerna sastāvu:

Nosaukums	Adrese	Ieguldījuma % kapitālā
<i>Ieguldījumi asociētos uzņēmumos</i>		
KS Otrais Eko Fonds	Dārza 2, Rīga, Latvija LV-1007	33%
KS ZGI Fonds	Ausekļa iela 1, Rīga, Latvija, LV-1010	65%
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	Jaunmoku iela 34, Rīga, Latvija, LV-1046	67%
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	Elizabetes iela 85a-18, Rīga, Latvija, LV-1050	67%
KS Imprimatur Capital Seed Fund	Elizabetes iela 85a-18, Rīga, Latvija, LV-1050	100%
KS ZGI-3	Republikas laukums 2A, Rīga, Latvija, LV-1010	95%
KS FlyCap investment Fund	Matrožu iela 15A, Rīga, Latvija, LV-1048	95%
KS Expansion Capital fund	Krišjāņa Barona iela 32-7, Rīga, Latvija, LV-1011	95%
KS Invento	Likvidācijas procesā	45%
Baltic Innovation Fund	European Investment Fund 37B, avenue J.F. Kennedy L-2968 Luxembourg	20%
<i>Slēgtie ieguldījumu fondi, kurus kontrole Koncerns</i>		
Hipo Latvia Real Estate Fund I	Elizabetes iela 41/43, Rīga, Latvija, LV-1010	100%
Hipo Latvia Real Estate Fund II	Elizabetes iela 41/43, Rīga, Latvija, LV-1010	100%

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

37 MAKSIMĀLĀ PAKĻAUTĪBA KREDĪTRISKAM

Nākamā tabula atspoguļo bilances un ārpusbilances posteņu pakļautību kredītriskam (neskaitot pieejamās čīlas un cita veida nodrošinājumu):

	31.12.2016.	31.12.2015. Koriģēts
Bilances aktīvi, kas pakļauti kredītriskam		
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turētie	1,531	1,541
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	64,294	88,002
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	89,553	46,882
Kredīti un debitoru parādi	201,250	201,518
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	58,296	39,929
Pārējie aktīvi	901	3,068
Kopā	415,825	380,940
Ārpusbilances posteņi, kas pakļauti kredītriskam		
Iespējamās saistības	147,175	131,120
Finansiālās saistības	35,406	40,356
Kopā	182,581	171,476

*Ieguldījumu riska kapitāla fondu pozīcija par iepriekšējo periodu tika koriģēta (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē)

2015.gada 31.decembrī daļa no Koncerna aktīviem ir ieķīlāta. 2015.gada 16.jūnijā tika pārjaunota komercķīla, kas izriet no 2012.gada 25.jūnija aizdevuma līguma Nr.A/1/F12/296 un tā grozījumiem, kas ir noslēgti starp Koncernu un LR Finanšu ministriju. Komercķīla attiecas uz Koncerna izsniegtajiem aizdevumiem saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 29.maija noteikumiem Nr.381 "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai", kā arī lietu kopības nākamās sastāvdaļas. Nodrošinājuma prasījuma summa ir 32,201 tūkst. eiro (27. pielikums).

2016.gada 24.novembrī noslēgts komercķīlas līgums, kas izriet no 2016.gada 24.novembra aizdevuma līguma Nr. A1/1/F16/474, kas noslēgs starp Koncernu un LR Valsts kasi. Komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns saņēmis no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2016. gada 15.jūlija noteikumu Nr. 469 "Noteikumi par paralēlajiem aizdevumiem saimnieciskās darbības veicējiem konkurētspējas uzlabošanai" noteiktajā kārtībā. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 24, 000 tūkst. eiro. Komercķīlas sastāvs - prasījuma tiesības un to nākamās sastāvdaļas, kas izriet no iepriekšminētajiem Koncerna izsniegtajiem aizdevumiem. 2016.gada beigās Koncerns Valsts kases aizdevuma apguvi nebija uzsākusi. 2017. gadā Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 4,700 tūkst. eiro, bet laika periodā no 2017. gada 2021. gadam Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 15,000 tūkst. eiro.

2016.gada 29.decembrī noslēgts komercķīlas līgums, kas izriet no 2015.gada 18.decembra aizdevuma līguma Nr. A1/1/15/698, kas noslēgs starp Koncernu un LR Valsts kasi, komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns saņēmis no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2009. gada 15.septembra noteikumu Nr. 1065 "Noteikumi par aizdevumiem sīko (mikro), mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstības veicināšanai" noteiktajā kārtībā, kā arī no 2016.gada 26.septembra aizdevuma līguma Nr.A1/1/16/395, kas noslēgs starp Koncernu un LR Valsts kasi, komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns saņēmis no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2016. gada 31.maija noteikumu Nr. 328 "Noteikumi par mikroaizdevumiem un starta aizdevumiem" noteiktajā kārtībā. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 39,600 tūkst. eiro. Komercķīlas sastāvs - prasījuma tiesības un to nākamās sastāvdaļas, kas izriet no iepriekšminētajiem Koncerna izsniegtajiem aizdevumiem. 2016.gada beigās Koncerna Valsts kases aizdevuma apguvi nebija uzsākusi. 2017. gadā Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 15,000 tūkst. eiro, bet laika periodā no 2017. gada 2021. gadam Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 18,000 tūkst. eiro.

Darījumi ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, kas bija spēkā 2016. gada 31. decembrī, bija noslēgti, lai samazinātu ārvalstu valūtu kursu svārstību ieteikmi uz bilances pozīciju vērtību (skat. 17. pielikumu).

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

37 MAKSIMĀLĀ PAKĻAUTĪBA KREDĪTRISKAM (turpinājums)

Neviens no finanšu aktīviem, izņemot *Aizdevumus klientiem*, nav nodrošināts. Kredīti lielākoties segti ar nekustamā īpašuma nodrošinājumu, retāk arī ar cita veida aktīviem vai komercķīlu. Noteikti aizdevumi, kas izsniegti kreditēšanas pasākumu ietvaros, daļēji segti ar valsts atbalsta programmu galvojumu. Nosakot aizdevumu vērtības samazinājuma apmēru, tiek ņemta vērā paredzamā naudas plūsma no nodrošinājuma seguma. Kredītu kvalitāti raksturojošā informācija atspoguļota 19. pielikumā.

Kopējās Koncerna prasījumu tiesības kā lietu kopība par labu LR Finanšu ministrijai 2016.gada 31.decembrī sastādīja 56,111 tūkst. eiro (2015: 67,013 tūkst.) (26. pielikums).

Valsts kases pārgalvojumi ir pieejami šādām garantiju programmām:

- Finansēšanas nolīguma (ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru – līgums 08.06.2016.) ietvaros par fondu fonda ieviešanu garantijas tiek īstenotas 3.1.1.1SAM pasākuma ietvaros un tām paredzētais finansējums ir 15 milj. eiro.
- Kumulācijas garantijām maziem un vidējiem uzņēmumiem ir paredzēts finansējums 10 milj. eiro apmērā no 2.2.1.4.1.aktivitātes "Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai" atmaksātā finansējuma, savukārt garantijām lielajiem komersantiem ir noteikts Attīstības finanšu institūcijai pieejamais nacionālais publiskais finansējums 3 milj. eiro apmērā;
- Lauksaimniekiem ir pieejamas kredītu garantijas 4,3 milj. eiro apmērā;
- Līdz 31.maijam garantijas tika piešķirtas 2.2.1.4.2. apakšaktivitātes "Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai" ietvaros, kur pieejamais kopējais finansējums garantijām, kā arī eksporta kredīta garantijām un mezanīna aizdevumiem bija 27,026 tūkst. eiro (līgums ar EM 21.11.2011.);
- Inovatīviem uzņēmumiem, kas atbilst 3.1.1.1.SAM nosacījumiem, kā arī lielajiem komersantiem ir pieejamas *InnovFin* garantijas. Par *InnovFin* pretgarantijām ir noslēgts līgums ar Eiropas Investīciju fondu 30 milj. eiro apmērā (noslēgts 13.10.2016.).

38 AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS

Vadība uzskata, ka to aktīvu un saistību patiesā vērtība, kas Koncerna bilancē netiek novērtēti to patiesajā vērtībā, atšķiras no šo finanšu aktīvu un saistību uzskaites vērtības un tiem aktīviem un saistībām, kas uzrādīti patiesajā vērtībā šādi:

	31.12.2016.	31.12.2015.		
	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiesādēm un Valsts kasi	89,553	89,537	46,882	46,882
Parāda vērtspapīri	64,294	64,294	88,002	88,002
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	64,294	64,294	88,002	88,002
Privātpersonas	22,722	22,684	23,764	23,811
Uzņēmumi	178,528	177,644	177,754	177,333
Kredīti un debitoru parādi	201,250	200,328	201,518	201,144
Parāda vērtspapīri	1,531	3,315	1,541	1,890
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turētie	1,531	3,315	1,541	1,890
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	58,296	58,296	39,929	39,929
Ieguldījumu īpašumi	17,087	17,087	12,247	12,247
Saistības				
Saistības pret kredītiesādēm	56,195	56,195	67,166	67,166
Atvasinātie līgumi	854	854	345	345
Saistības pret vispārējām valdībām	46,914	46,914	39,561	39,561
Atbalsta programmu finansējums*	96,822	96,822	56,288	56,288

*Ieguldījumu riska kapitāla fondu un Atbalsta programmu finansējuma pozīcijas par iepriekšējo periodu tika koriģetas (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē)

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

38 AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS (turpinājums)

Aktīvi

Vērtspapīru patiesās vērtība tiek aplēsta, ja iespējams, pamatojoties uz kotētām tirgus cenām. Pārējiem vērtspapīriem patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, naudas plūsmas prognozēšanā izmantojot piejēnumus un uz novērtēšanas brīdi pieejamo aktuālāko tirgus informāciju. Kredītu, kuru likmes ir fiksētas fiksētos termiņos, patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, savukārt kredītiem, kuru pamata procentu likmes piesaistītas mainīgajām tirgus procentu likmēm, Koncerns ir piejēmis, ka šādu kredītu uzskaites vērtība atbilst to patiesajai vērtībai.

Saistības

Amortizētajās izmaksās uzskaitīto finanšu saistību, piemēram, saistību pret kredītiestādēm, patiesā vērtība aplēsta, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, kurā izmantotas gada beigās līdzīgiem produktiem piemērotas procentu likmes. Finanšu saistību (piemēram, saistības pret kredītiestādēm), kas dzēšamas uz pieprasījumu vai kurām piemērota mainīga procentu likme, patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus 2016. gada 31. decembrī:

	1.līmenis	2.līmenis	3.līmenis	Kopā
Aktīvi, novērtēti patiesā vērtība				
Ieguldījumu īpašumi (15.pielikums)	-	-	17,087	17,087
Pārdošanai pieejamie parāda vērtspapīri (14.pielikums)	39,026	25,268	-	64,294
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta				
Kredīti un debitoru parādi (19.pielikums)	-	-	200,328	200,328
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi (34. un 16.pielikums)	79,437	-	10,100	89,537
Kopā	118,463	25,268	227,515	371,246
Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:				
Atvasinātie līgumi (17.pielikums)	-	854	-	854
Saistības, kuru patiesā vērtībā ir norādīta:				
Saistības pret kredītiestādēm (26.pielikums)	-	-	56,195	56,195
Saistības pret vispārējām valdībām (27.pielikums)	-	-	46,914	46,914
Atbalsta programmu finansējums (28.pielikums)	-	-	96,822	96,822
Kopā	-	854	199,931	200,785

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

38 AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus 2015. gada 31. decembrī:

	1.līmenis	2.līmenis	3.līmenis	Kopā
<u>Aktīvi, novērtēti patiesā vērtība</u>				
Ieguldījumu īpašumi (15.pielikums)	-	-	12,247	12,247
Pārdošanai pieejamie parāda vērtspapīri (14.pielikums)	63,213	24,789	-	88,002
<u>Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta</u>				
Kredīti un debitoru parādi (19.pielikums)	-	-	201,144	201,144
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi (34. un 16.pielikums)	46,882	-	-	46,882
Kopā	110,095	24,789	213,391	348,275
<u>Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:</u>				
Atvasinātie līgumi (17.pielikums)	-	345	-	345
<u>Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:</u>				
Saistības pret kredītiestādēm (26.pielikums)	-	-	67,166	67,166
Saistības pret vispārējām valdībām (27.pielikums)	-	-	39,561	39,561
Atbalsta programmu finansējums *	-	-	56,288	58,288
Kopā	-	345	163,015	163,360

* Atbalsta programmu finansējuma pozīcija par iepriekšējo periodu tika koriģēta (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē).

Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības hierarhija

Koncerns klasificē patiesās vērtības novērtējumus, izmantojot patiesās vērtības hierarhiju, kas atspoguļo novērtēšanā izmantoto datu nozīmīgumu. Patiesās vērtības hierarhijai ir 3 līmeņi:

- *pirmajā līmenī* iekļauj biržā kotētos finanšu instrumentus, kam pastāv aktīvais tirgus, ja to patiesās vērtības noteikšanā Koncerns izmanto nekoriģētas kotētās tirgus cenas, kuras iegūtas no biržas vai uzticamām informācijas sistēmām;
- *otrajā līmenī* iekļauj ārpusbiržā tirgotos finanšu instrumentus un finanšu instrumentus, kuriem nav aktīvā tirgus vai aktīvais tirgus tiek zaudēts, un kuru patiesās vērtības noteikšanā būtisku daļu sastāda tirgū novērojami dati (piem., līdzīgu instrumentu, etalonu finanšu instrumentu, kredītriska apdrošināšanas darījumu likmes u.c.);
- *trešajā līmenī* iekļauj finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā izmantoti tirgū novērojami dati, kuriem jāveic nozīmīga korekcija, pamatojot to ar tirgū nenovērojamiem datiem, un finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā būtisku daļu sastāda aktīvā tirgū nenovērojami dati, kas balstās uz Koncerna pieņēumiem un aplēsēm, kas ticami ļauj novērtēt finanšu instrumenta vērtību.

Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri tiek novērtēti, pamatojoties uz kotētajām cenām vai vērtēšanas metodēm, kurās izmantoti gan tirgū novērojami, gan nenovērojami dati, kā arī šo abu datu kombinācija. Lielākā daļa ieguldījumu parāda vērtspapīros, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā, ir ieguldījumi Latvijas valsts parāda vērtspapīros, kuriem ir kotētas cenas, taču kuri netiek tirgoti aktīvā tirgū. Vadība ir aplēsusī, ka var pamatojti pieņemt, ka kotētā cena atbilst šo vērtspapīru patiesajai vērtībai, atsaucoties uz līdzīga riska ieguldījumu ienesīgumu.

Atvasinātie līgumi

Atvasinātie līgumi, kas novērtēti, piemērojot vērtēšanas metodes, kuru ietvaros tiek izmantoti novērojami tirgus dati, galvenokārt ir valūtas mijmaiņas līgumi un ārpusbiržas nākotnes valūtas mijaiņas līgumi. Visbiežāk piemērotās vērtēšanas metodes ir diskontētās naudas plūsmas aprēķins, kurā izmantotie dati ietver ārvalstu valūtas mijaiņas kursu darījuma dienā (spot likmi) un nākotnes valūtas līgumos piemērotās likmes, kā arī procentu likmju liknes.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

38 AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS (turpinājums)

Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Ieguldījumu riska kapitāla fondu novērtēšana ir aprakstīta 2.pielikuma 5.piezīmē (iv).

Ieguldījumu īpašumi

Nekustamo īpašumu ieguldījumu novērtēšana tiek veikta atbilstoši *Latvijas un starptautiskajiem nekustamo īpašumu novērtēšanas standartiem* (International Valuation Standards (IVS)), kuru novērtēšanai tiek piesaistīta neatkarīgu profesionālu ekspertu komisija.

Ieguldījumu novērtēšana īpašumā notiek pēc patiesās vērtības, izmantojot vienu no trīs metodēm:

- (a) salīdzinošo darījumu metode;
- (b) naudas plūsmas un ienākumu kapitalizācijas metode;
- (c) izmaksu metode.

Novērtējuma metode tiek izvēlēta atbilstoši objekta raksturam un iegādes mērķim. Īpašumu novērtējumu atbilstoši augšminētajam metodēm veic Koncerna izvēlēts profesionāls sertificēts vērtētājs.

39 LIKVIDITĀDES RISKS

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru, kas iekļauj pozīciju *Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi* un *Ieguldījumu vērtspapīri* atlikumus, 2016. gada 31. Decembrī. Summas ir uzrādītas, balstoties uz sagaidāmo nākotnes naudas plūsmu, kas ir atkarīga no maksājumu grafikiem, un iekļauj procentus, bet 40. pielikumā atspoguļotais aktīvu un pasīvu sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, parāda saistību un aktīvu faktisko atlikumu termiņstruktūru:

	Līdz 1 gadam	1 – 5 gadi	Virs 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	9,483	35,368	12,293	57,144
Saistības pret vispārējām valdībām	163	653	50,017	50,833
Atbalsta programmas finansējums	-	-	96,823	96,823
Pārējās saistības	-	-	6,559	6,559
Kopā finanšu saistības	9,646	36,021	165,692	211,359
Ārpusbilance un iespējamās saistības	63,019	56,967	75,782	195,768
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	72,665	92,988	241,474	407,127
<hr/>				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	89,553	-	-	89,553
Ieguldījumu vērtspapīri	11,403	39,800	14,622	65,825
Likvīdie aktīvi	100,956	39,800	14,622	155,378

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

39 LIKVIDITĀDES RISKS (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmo nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru 2015.gada 31.decembrī:

	Līdz 1 gadam	1 – 5 gadi	Virs 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	11,521	36,262	21,170	68,953
Saistības pret vispārējām valdībām	126	504	42,080	42,710
Atbalsta programmas finansējums*			56,288	56,288
Pārējās saistības	-	-	8,791	8,791
Kopā finanšu saistības	11,647	36,766	128,329	176,742
Ārpusbilance un iespējamās saistības	66,196	66,701	38,579	171,476
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	77,843	103,467	166,908	348,218
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	46,882	-	-	46,882
Ieguldījumu vērtspapīri	25,352	10,202	53,990	89544
Likvīdie aktīvi	72,234	10,202	53,990	136,426

* *Atbalsta programmu finansējuma pozīcija par iepriekšējo periodu tika koriģēta (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē).*

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

40 AKTĪVU UN SAISTĪBU SADALĪJUMS PĒC TO ATLIKUŠĀ ATMAKSAS UN DZĒŠANAS TERMIŅA

Nākamā tabula apkopo aktīvu un pasīvu sadalījumu pēc to atmaksas laika atbilstoši līguma termiņa beigām. Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Koncerns izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu 2016.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 - 3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
AKTĪVI							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	79,553	5,000	-	5,000	-	-	89,553
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	1,027	-	50,176	14,622	65,825
Kredīti un debitoru parādi	14,369	9,473	8,997	19,313	91,132	57,966	201,250
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	799	-	-	51,894	603	58,296
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	410	1,640	4	1	4	-	2,059
Ieguldījumu ipašumi	-	-	-	12,218	-	4,869	17,087
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	3,507	3,507
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	168	168
Pārmaksātais uzņēmuma ienākuma nodoklis	-	-	-	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	735	-	-	1	3,113	165	4,014
Pārdošanai turēti aktīvi	-	-	-	1,367	-	-	1,367
Kopā aktīvi	95,067	16,912	10,028	37,900	196,319	86,900	443,126
SAISTĪBAS							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4,896	93	4,340	34,717	12,149	56,195
Atvasinātie līgumi	-	854	-	-	-	-	854
Saistības pret vispārējām valdībām	1,723	-	-	-	-	45,191	46,914
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	160	17	464	427	201	706	1,975
Atbalsta programmu finansējums	6,182	-	-	2,098	36,995	396	103,671
Uzkrājumi ārpusbilances saistībām	2,509	1,195	970	31	6,591	5,568	16,864
Pārējās saistības	3,686	-	376	174	292	2,031	6,559
Kopā saistības	14,260	6,962	1,903	7,070	78,796	124,041	233,032
Neto likviditāte	80,807	9,950	8,125	30,830	117,523	(37,141)	210,094

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

40 AKTĪVU UN SAISTĪBU SADALĪJUMS PĒC TO ATLIKUŠĀ ATMAKSAS UN DZĒŠANAS TERMIŅA
(turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu 2015.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 - 3 mēneši	3 - 6 mēneši	6 - 12 mēneši	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
AKTĪVI							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	39,300	5,150	430	2,002	-	-	46,882
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	-	25,352	10,202	53,989	89,543
Kredīti un debitoru parādi	11,688	10,463	10,293	20,373	95,372	53,329	201,518
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	-	-	-	-	39,929	-	39,929
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie iegēmumi	417	1	-	1,127	6	10	1,561
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	11,022	1,225	12,247
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4,628	4,628
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	123	123
Pārmaksātais uzņēmuma ienākuma nodoklis	-	-	-	-	-	523	523
Pārējie aktīvi	1,444	-	295	77	7,299	849	9,964
Kopā aktīvi	52,849	15,614	11,018	48,931	163,830	114,676	406,918
SAISTĪBAS							
Saistības pret kredītiestādēm	-	6,747	-	4,494	35,092	20,833	67,166
Atvasinātie līgumi	-	345	-	-	-	-	345
Saistības pret vispārējām valdībām	3,769	-	-	-	-	35,792	39,561
Nākamo periodu iegēmumi un uzkrātie izdevumi	638	22	32	972	-	-	1,664
Atbalsta programmu finansējums* un valsts atbalsts	2,353	-	-	2,547	47,942	19,612	72,454
Uzkrājumi ārpusbilances saistībām	217	1,494	1,195	14,421	-	-	17,327
Pārējas saistības	7,708	372	10	-	648	53	8,791
Kopā saistības	14,685	89,80	1,237	22,434	83,682	76,290	207,308
Neto likviditāte	38,164	6,634	9,781	26,497	80,148	38,386	199,610

* Ieguldījumi riska kapitāla fondu un Atbalsta programmu finansējuma pozīcijas par iepriekšējo periodu tika koriģētas (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē).

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

41 VALŪTU ANALĪZE

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna 2016.gada 31.decembra aktīvus, saistības, pašu kapitālu un rezerves, kā arī ārpusbilances posteņus pa valūtām:

	EUR	USD	Citu valstu valūtās	Kopā
AKTĪVI				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	89,259	294	-	89,553
Ieguldījumu vērtspapīri	52,876	12,949	-	65,825
Kredīti un debitoru parādi	200,775	475	-	201,250
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	58,296	-	-	58,296
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	2,059	-	-	2,059
Ieguldījuma īpašumi	17,087	-	-	17,087
Pamatlīdzekļi	3,507	-	-	3,507
Nemateriālie aktīvi	168	-	-	168
Pārmaksātais uzņēmuma ienākuma nodoklis	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	4,014	-	-	4,014
Pārdošanai turēti aktīvi	1,367	-	-	1,367
Kopā aktīvi	429,408	13,718		443,126
PASĪVI UN PAŠU KAPITĀLS				
Saistības pret kredītiestādēm	56,195	-	-	56,195
Atvasinātie līgumi	854	-	-	854
Saistības pret vispārējām valdībām	46,914	-	-	46,914
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	1,973	2	-	1,975
Atbalsta programmas finansējums	96,822	-	-	96,822
Valsts atbalsts	6,849	-	-	6,849
Uzkrājumi ārpusbilances saistībām	16,784	80	-	16,864
Pārējas saistības	6,558	1	-	6,559
Kapitāls un rezerves	208,797	1,297	-	210,094
Kopā pasīvi un pašu kapitāls	441,746	1,380		443,126
Nākotnes valūtas līgumi (saistības)	(846)	(8)	-	(854)
Valūtas pozīcija	(13,184)	12,330		(854)

A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Koncerna pārskats par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 31.decembrim.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

41 VALŪTU ANALĪZE (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna 2015.gada 31.decembra aktīvus, saistības, pašu kapitālu un rezerves, kā arī ārpusbilances posteņus pa valūtām:

	EUR	USD	Citu valstu valūtās	Kopā
AKTĪVI				
Prasības pret citām kreditiestādēm un Valsts kasi	46,882	-	-	46,882
Ieguldījumu vērtspapīri	76,766	12,777	-	89,543
Kredīti un debitoru parādi	200,935	583	-	201,518
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	39,929	-	-	39,929
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	1,560	1	-	1,561
Ieguldījuma īpašumi	12,247	-	-	12,247
Pamatlīdzekļi	4,628	-	-	4,628
Nemateriālie aktīvi	123	-	-	123
Pārmaksātais uzņēmuma ienākuma nodoklis	523	-	-	523
Pārējie aktīvi	9,964	-	-	9,964
Kopā aktīvi	393,557	13,361		406,918
PASĪVI UN PAŠU KAPITĀLS				
Saistības pret kreditiestādēm	67,166	-	-	67,166
Atvasinātie līgumi	345	-	-	345
Saistības pret vispārējām valdībām	39,561	-	-	39,561
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	1,662	2	-	1,664
Atbalsta programmas finansējums *	56,288	-	-	56,288
Valsts atbalsts	16,166	-	-	16,166
Uzkrājumi ārpusbilances saistībām	17,241	86	-	17,327
Pārējās saistības	8,791	-	-	8,791
Kapitāls un rezerves	198,088	1,522	-	199,610
Kopā pasīvi un pašu kapitāls	405,308	1,610		406,918
Nākotnes valūtas līgumu prasības / (saistības)	(2,905)	2,560	-	(345)
Valūtas pozīcija	(14,656)	14,311		(345)

* Ieguldījumi riska kapitāla fondu un Atbalsta programmu finansējuma pozīcijas par iepriekšējo periodu tika koriģētas (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē).

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

42 NĀKOTNES MINIMĀLĀS NOMAS MAKAS

Nākamā tabula atspoguļo nākotnes minimālās telpu nomas maksas izdevumus (pastāv arī citi nomas maksājumi, taču tie ir salīdzinoši nenozīmīgi):

	Koncerns
2017. gadā	59
2018. gadā	51
2019. gadā	49
2020. gadā	45
2021. gadā	31
Kopā piecu gadu laikā	235
2022. gadā un vēlāk	95

43 FINANŠU AKTĪVU UN PASĪVU ANALĪZE PĒC NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPIEM

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna 2016. gada 31. decembra aktīvus un saistības pēc to novērtēšanas principiem:

	Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi un saistības	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	Amortizētā iegādes vērtība	Bilances vērtība kopā
AKTĪVI				
Ieguldījumu vērtspapīri	-	64,294	1,541	65,835
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	89,553	89,553
Kredīti un debitoru parādi	-	-	201,250	201,250
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	58,296	58,296
Pārējie finanšu aktīvi	-	-	24,517	24,517
Finanšu aktīvi kopā	-	64,294	375,157	439,451
Nefinanšu aktīvi	-	-	3,675	3,675
Kopā aktīvi	-	64,294	378,832	443,126
PASĪVI				
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	56,195	56,195
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	46,914	46,914
Atbalsta programmas finansējums	-	-	96,822	96,822
Valsts atbalsts			6,849	6,849
Atvasinātie līgumi	854	-	-	854
Pārējās finanšu saistības	-	-	25,398	25,398
Finanšu saistības kopā	854	-	232,178	233,032
Nefinanšu saistības	-	-	210,094	210,094
Kopā pasīvi	854	-	442,272	443,126

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

43 FINANŠU AKTĪVU UN PASĪVU ANALĪZE PĒC NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPIEM (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna 2015. gada 31. decembra aktīvus un saistības pēc to novērtēšanas principiem:

	Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi un saistības	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	Amortizētā iegādes vērtība	Bilances vērtība kopā
AKTĪVI				
Ieguldījumu vērtspapīri	-	88,002	1,541	89,543
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	46,882	46,882
Kredīti un debitoru parādi	-	-	201,518	201,518
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	-	-	39,929	39,929
Pārējie finanšu aktīvi	-	-	3,068	3,068
Finanšu aktīvi kopā	-	88,002	292,938	380,940
Nefinanšu aktīvi	-	-	25,978	25,978
Kopā aktīvi	-	88,002	318,916	406,918
 PASĪVI				
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	67,166	67,166
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	39,561	39,561
Atbalsta programmas finansējums*	-	-	56,288	56,288
Valsts atbalsts			16,166	16,166
Atvasinātie līgumi	345	-	-	345
Pārējās finanšu saistības	-	-	8,791	8,791
Finanšu saistības kopā	345	-	187,972	188,317
Nefinanšu saistības	-	-	218,601	218,601
Kopā pasīvi	345	-	406,573	406,918

* Ieguldījumi riska kapitāla fondu un Atbalsta programmu finansējuma pozīcijas par iepriekšējo periodu tika koriģētas (detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 26.piezīmē).

44 NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

2017.gada 27.februārī Koncerns saņēma lēmumu no LR Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) par neatbilstoši veikto publiskā finansējuma daļas izdevumu atmaksu 217 tūkst. eiro apmērā programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.2.1.1.aktivitātes “Ieguldījumu fonda investīcijām garantijās, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un cita veida finanšu instrumentos” ietvaros.

LR Ekonomikas ministrija, kā atbildīgā iestāde par norādīto aktivitāti, veicot visaptverošu revīziju AS “Capitalia”, kas 2014.gada 7.jūlijā noslēdza sadarbības līgumu ar Latvijas Garantiju aģentūru (turpmāk – LGA) par mikro aizdevumu izsniegšanu norādītās aktivitātes ietvaros, konstatēja, ka no 83 mikro aizdevumiem par summu 832 tūkst. eiro (t.sk. publiskais finansējums 416 tūkst. eiro), ko AS “Capitalia” ir izsniegusi komersantiem, 41 gadījumā aizdevumu (par kopējo summu 403 tūkst. eiro, t.sk. ieguldījuma fonda finansējums 202 tūkst. eiro) saņēmējiem uz izmaksas brīdi ir bijis nodokļu vai nodevu parāds Valsts ieņēmumu dienestam. Tādejādi nav ievēroti MK noteikumu Nr.327 7.1.apakšpunktā nosacījumi un norādītos naudas līdzekļus nedrīkst attiecināt finansēšanai no Eiropas Savienības struktūrfonda līdzekļiem.

Papildus LR Ekonomikas ministrija uzskata par neattiecināmām arī vadības izmaksas AS “Capitalia” par summu 13 tūkst. eiro un LGA (tagad – Koncerns) – 2 tūkst eiro.

Ņemot vērā konstatētos pārkāpumus, LR Ekonomikas ministrija uzdod Koncernam nekavējoties pārskatīt iekšējās kontroles procedūras un to izpildes kvalitāti, kā arī 10 darba dienu laikā atmaksāt neatbilstoši veiktos izdevumus 217 tūkst. eiro apmērā.

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Koncerna finansiālo stāvokli.

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

AS „Attīstības Finanšu Institūcija ALTUM” akcionāriem

Atzinums

Mēs esam veikuši AS „Attīstības finanšu institūcija ALTUM” un tās meitas uzņēmumu („Koncerns”) pievienotajā gada pārskatā ietvertā konsolidētā finanšu pārskata, kas atspoguļots no 7. līdz 75. lappusei, revīziju. Pievienotais konsolidētais finanšu pārskats ietver 2016. gada 31. decembra konsolidēto pārskatu par finanšu stāvokli, konsolidēto peļjas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatu, konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu un konsolidēto naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī, kā arī konsolidētā finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsuprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par AS „Attīstības finanšu institūcija ALTUM” un tās meitas uzņēmumu finanšu stāvokli 2016. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, tālāk izklāstīti mūsu ziņojuma sadalā „Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju”. Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši pārējos Revīzijas pakalpojumu likumā un SGĒSP kodeksā noteiktos ētikas principus. Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Cita informācija ietver vadības ziņojumu, kas sniegti pievienotajā gada pārskatā no 2. līdz 4. lappusei, bet tā neietver konsolidēto finanšu pārskatu un mūsu revidentu ziņojumu par to. Vadība ir atbildīga par citu informāciju.

Mūsu atzinums par konsolidēto finanšu pārskatu neattiecas uz šo citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadalā „Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām”.

Saistībā ar konsolidētā finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī citā informācija būtiski neatšķiras no konsolidētā finanšu pārskata vai no mūsu revīzijas gaitā iegūtajām zināšanām un vai tā nesatur citā veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Koncernu un tā darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir par to ziņot. Mūsu uzmanības lokā šajā ziņā nav nonākuši nekādi apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktas vēl citas ziņošanas prasības attiecībā uz vadības ziņojumu. Šīs papildu prasības nav ietvertas SRS.

Mūsu pienākums ir izvērtēt, vai vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsuprāt:

- vadības ziņojumā par finanšu gadu, par kuru ir sagatavots konsolidētais finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Building a better
working world

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna pārvalde, atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par konsolidētā finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai būtu iespējams sagatavot konsolidēto finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojojot konsolidēto finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Koncerna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno likvidēt Koncernu vai pārtraukt tā darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Koncerna likvidēšana vai darbības pārtraukšana.

Personas, kurām uzticēta Koncerna pārvalde, ir atbildīgas par Koncerna konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par konsolidētā finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētais finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidēntu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatooti uzskatīt, ka tās katrā atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz šo konsolidēto finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, mēs visā revīzijas gaitā izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajā finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas krāpšanas radītas neatbilstības, ir augstāks nekā kļūdu izraisītu neatbilstību risks, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltosanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, maldinošas informācijas sniegšanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku piemērotību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatojību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidēntu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz konsolidētajā finanšu pārskatā sniegtu informāciju par šiem apstākļiem. Ja šāda informācijas konsolidētajā finanšu pārskatā nav sniepta, mēs sniedzam modifīcētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatooti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidēntu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārējo konsolidētā finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, tajā skaitā pielikumā atklāto informāciju un to, vai konsolidētais finanšu pārskats patiesi atspogulo tā pamatā esošos darījumus un notikumus.
- iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncerna finanšu informāciju ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs paliekam pilnībā atbildīgi par mūsu revidēntu atzinumu.

Personām, kurām uzticēta Koncerna pārvalde, mēs cita starpā sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

SIA „ERNST & YOUNG BALTIC”

Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2017. gada 24. aprīlī

A member firm of Ernst & Young Global Limited